05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

KAEDAH PENGAJARAN GURU KELAS AL QURAN FARDU AIN DI NEGERI PERAK

SITI KHADIJAH BINTI ISHAK

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2023

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

KAEDAH PENGAJARAN GURU KELAS AL QURAN FARDU AIN DI NEGERI PERAK

SITI KHADIJAH BINTI ISHAK

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

DISERTASI DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH IJAZAH SARJANA PENDIDIKAN (PENDIDIKAN ISLAM) (MOD PENYELIDIKAN DAN KERJA KURSUS)

FAKULTI PEMBANGUNAN MANUSIA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2023

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

UPSI/IPS-3/BO 32
Pind : 00 m/s: 1/1

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS
SULTAN IDRIS EDUCATION UNIVERSITY

Sila tanda (√)
Kertas Projek
Sarjana Penyelidikan
Sarjana Penyelidikan dan Kerja Kursus
Doktor Falsafah

INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Perakuan ini telah dibuat pada 12 (hari bulan) 12 (bulan) 2023

i. Perakuan pelajar :

Saya, SITI KHADIJAH BINTI ISHAK (M20181001763) (SILA NYATAKAN NAMA PELAJAR, NO. MATRIK DAN FAKULTI) dengan ini mengaku bahawa disertasi/tesis yang bertajuk KAEDAH PENGAJARAN GURU KELAS AL-QURAN FARDU AIN DI NEGERI PERAK

adalah hasil kerja saya sendiri. Saya tidak memplagiat dan apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dinyatakan dengan sejelasnya dan secukupnya

Tandatangan pelajar

ii. Perakuan Penyelia:

Saya, Prof Dr Azmil Hashim (NAMA PENYELIA) dengan ini mengesahkan bahawa hasil kerja pelajar yang bertajuk Kaedah Pengajaran Guru Kelas Al Quran Fardhu Ain di Negeri Perak.

(TAJUK) dihasilkan oleh pelajar seperti nama di atas, dan telah diserahkan kepada Institut Pengajian Siswazah bagi memenuhi sebahagian/sepenuhnya syarat untuk memperoleh Ijazah Sarjana Pendidikan (Pendidikan Islam) (SILA NYATAKAN NAMA IJAZAH).

2/1/2024
Tarikh

Tandatangan Penyelia

PROF. DR. AZMIL BIN HASHIM
JABATAN PENGAJIAN ISLAM
FAKULTI SAINS KEMANUSIAAN
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

UPSI/IPS-3/BO 31
Pind.: 01 m/s:1/1

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS
SULTAN IDRIS EDUCATION UNIVERSITY

INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH /
INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES

BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS/DISERTASI/LAPORAN KERTAS PROJEK
DECLARATION OF THESIS/DISSERTATION/PROJECT PAPER FORM

Tajuk / *Title*: KAEDAH PENGAJARAN GURU KELAS AL-QURAN FARDU AIN DI NEGERI PERAK

No. Matrik /*Matric's No.*: M20182001763

Saya / *I* : SITI KHADIJAH BINTI ISHAK

(Nama pelajar / *Student's Name*)

mengaku membenarkan Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek (Kedoktoran/Sarjana)* ini disimpan di Universiti Pendidikan Sultan Idris (Perpustakaan Tuanku Bainun) dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:-
acknowledged that Universiti Pendidikan Sultan Idris (Tuanku Bainun Library) reserves the right as follows:-

1. Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek ini adalah hak milik UPSI.
   The thesis is the property of Universiti Pendidikan Sultan Idris
2. Perpustakaan Tuanku Bainun dibenarkan membuat salinan untuk tujuan rujukan dan penyelidikan.
   Tuanku Bainun Library has the right to make copies for the purpose of reference and research.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan Tesis/Disertasi ini sebagai bahan pertukaran antara Institusi Pengajian Tinggi.
   The Library has the right to make copies of the thesis for academic exchange.
4. Sila tandakan (√) bagi pilihan kategori di bawah / *Please tick (√) for category below:-*

☐ **SULIT/*CONFIDENTIAL*** — Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub dalam Akta Rahsia Rasmi 1972. / *Contains confidential information under the Official Secret Act 1972*

☐ **TERHAD/*RESTRICTED*** — Mengandungi maklumat terhad yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan ini dijalankan. / *Contains restircted information as specified by the organization where research was done.*

☑ **TIDAK TERHAD / *OPEN ACCESS***

(Tandatangan Pelajar/ Signature)

Tarikh: 2/1/2024

(Tandatangan Penyelia / *Signature of Supervisor*)
& (Nama & Cop Rasmi / *Name & Official Stamp*)
PROF. DR. AZMIL BIN HASHIM
JABATAN PENGAJIAN ISLAM
FAKULTI SAINS KEMANUSIAAN
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

Catatan: Jika Tesis/Disertasi ini **SULIT @ TERHAD**, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh laporan ini perlu dikelaskan sebagai **SULIT** dan **TERHAD**.

Notes: If the thesis is CONFIDENTAL or RESTRICTED, please attach with the letter from the organization with period and reasons for confidentiality or restriction.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

PENGHARGAAN

Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan syukur Alhamdulillah ke hadrat Allah S.W.T, kerana di atas limpah dan kurniaNya, maka dapatlah saya menyiapkan tesis ini dengan jayanya walaupun menempuhi pelbagai dugaan dan rintangan. Alhamdulillah. Di kesempatan ini, saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih yang tidak terhingga kepada Profesor Dr. Azmil bin Hashim, selaku penyelia saya di atas kesabaran, sokongan, nasihat dan bimbingan yang diberikan banyak membantu kepada kejayaan dalam penghasilan tesis ini. Segala bantuan, semangat, strategi dan kebijaksanaan beliau telah banyak mengajar saya untuk menjadi seorang penyelidik dan pendidik yang baik. Terima kasih kepada pihak institusi kajian, Universiti Pendidikan Sultan Idris, kerana telah memberi sokongan penuh dalam kerja lapangan dan memudahkan proses untuk mendapatkan data. Ribuan terima kasih kepada ibu yang saya hormati, Pn. Siti Norhaya binti Zakaria yang sentiasa memberi kasih sayang, dorongan, doa, peringatan dan panduan hidup yang amat saya perlukan. Ucapan terima kasih kepada suami tersayang, Encik Fadhil Syafiq bin Mustafa Kamal atas kesabaran, sokongan, bantuan, toleransi, cinta dan doa, sehingga tesis dan pengajian ini dapat disempurnakan dengan jayanya. Sesungguhnya segala pengorbanan yang telah dilakukan amat saya sanjungi dan akan saya ingati sepanjang hayat ini. Akhir kata, ucapan terima kasih juga kepada semua yang terlibat secara langsung dan tidak langsung dalam memberikan sumbangan cadangan dan bantuan dalam menyiapkan tesis ini. Semoga penyelidikan dan tesis ini dapat dijadikan wadah ilmu yang berguna untuk tatapan generasi akan datang.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

ABSTRAK

Tahap pengajaran dan pembelajaran (P&P) guru Kelas Al-Quran Fardhu Ain (KAFA) boleh dipersoalkan kerana masih di tahap yang minima antaranya dalam aspek bahan bantu mengajar (BBM), perlaksanaan strategi, kaedah pengajaran, amalan pengajaran, dan profesionalisme. Kajian ini bertujuan untuk mengkaji kaedah pengajaran guru KAFA terhadap pelajar-pelajar sekolah agama rakyat di Perak. Kajian ini menggunakan kaedah tinjauan yang melibatkan pensampelan kuantitatif untuk 160 orang guru sekolah agama rakyat daerah Muallim dan Batang Padang di negeri Perak. Instrumen soal selidik dibina oleh penyelidik dan disahkan kandungannya oleh tiga (3) orang panel pakar bidang. Tahap nilai kebolehpercayaan *alpha Cronbach* bagi semua bahagian dalam soal selidik adalah tinggi iaitu 0.978. Tiga aspek yang dikaji berkaitan kaedah pengajaran guru iaitu jantina, tahap pendidikan, dan pengurusan pengajaran. Manakala, tiga aspek yang dikaji berkaitan pengurusan pengajaran adalah jantina, tahap pendidikan, dan hubungan antara kaedah pengajaran. Data kuantitatif dianalisis secara deskriptif menggunakan *Statistical Package for Social Sciences (SPSS)* versi 26.0 untuk mendapatkan nilai kekerapan,peratuan, nilai skor min dan sisihan piawai. Hasil kajian menunjukkan tiga (3) konstruk dalam kaedah pengajaran guru KAFA yang mendapat nilai tertinggi adalah peniruan (*Muhakah* atau *Taklid*) dengan nilai min =62.69; s.p=6.76. Kedua tertinggi adalah pandang dengar *(Talqin)* dengan nilai min =61.81; s.p=7.81. Ketiga tertinggi adalah percubaan *(Al-Tajribah)* dengan nilai min =60.27; s.p=7.17. Selanjutnya nilai terendah pula adalah pengajaran secara berperingkat dan beransur-ansur *(Tadrij)* dengan nilai min =48.36; s.p=6.00. Manakala, daripada bagi kategori pengurusan pengajaran, terdapat tiga (3) konstruk yang memperolehi nilai tertinggi iaitu persediaan rancangan kerja dengan nilai min =43.66; s.p=4.73. Kedua tertinggi adalah rancangan dan pelaksanaan pelajaran dengan nilai min =43.23; s.p=4.82. Ketiga tertinggi adalah kaedah penilaian pengajaran dan pembelajaran dengan nilai min =43.09; s.p=4.80. Nilai terendah pula adalah sumber pengajaran dan pembelajaran dengan nilai min =39.48; s.p=6.14. Implikasi kajian ini menunjukkan guru perlu memilih pendekatan yang bersesuaian dengan topik dan konsep pengajaran dan pembelajaran serta profesionalisme guru perlu dimantapkan lagi melalui kursus latihan yang berkala dan berfokus.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

TEACHING METHODS OF AL QURAN AND FARDU AIN CLASS TEACHERS IN PERAK STATE

ABSTRACT

The level of teaching and learning (P&P) of Fardhu Ain's Al-Quran Class teacher (KAFA) can be questioned because it is still at a minimal level including in the aspects of teaching aids (BBM), implementation of strategies, teaching methods, teaching practices, and professionalism. This study aims to examine the teaching methods of KAFA teachers to religious school students in Perak. This study uses a survey method that involves quantitative sampling for 160 religious school teachers in Muallim and Batang Padang districts in the state of Perak. The questionnaire instrument was constructed by the researcher and its content was verified by three (3) experts panelists. Cronbach's alpha reliability level for all parts of the questionnaire is high which is 0.978. Three aspects that were studied related to teachers' teaching methods, namely gender, level of education, and teaching management. Meanwhile, the three aspects studied related to teaching management are gender, level of education, and the relationship between teaching methods. Quantitative data were analyzed descriptively using Statistical Package for Social Sciences (SPSS) version 26.0 to obtain frequency values, correlations, mean score values and standard deviations. The results of the study show that three (3) constructs in the teaching method of KAFA teachers that get the highest value are imitation (Muhakah or Taklid) with a mean value of 62.69; s.p=6.76. The second highest is sight hearing (Talqin) with a mean value of 61.81; s.p=7.81. The third highest is experiment (Al-Tajribah) with a mean value of 60.27; s.p=7.17. Furthermore, the lowest value is teaching in stages and gradually (Tadrij) with a mean value of 48.36; s.p=6.00. Whereas, from the category of teaching management, there are three (3) constructs that obtained the highest value, which are work plan preparation with a mean value of 43.66; s.p=4.73. The second highest is lesson planning and implementation with a mean value of 43.23; s.p=4.82. The third highest is the teaching and learning assessment method with a mean value of 43.09; s.p=4.80. The lowest value is teaching and learning resources with a mean value of 39.48; s.p=6.14. The implications of this study show that teachers need to choose an approach that is appropriate to the topic and concept of teaching and learning and the professionalism of teachers needs to be strengthened through regular and focused training courses.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

ISI KANDUNGAN

		Muka Surat
PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN		i
PENGESAHAN PENYERAHAN DISERTASI		ii
PENGHARGAAN		iii
ABSTRAK		iv
ABSTRACT		v
ISI KANDUNGAN		vi
SENARAI JADUAL		xi
SENARAI RAJAH		xiii
SENARAI SINGKATAN		xiv
BAB 1	**PENGENALAN**	
	1.1 Pengenalan	1
	1.2 Latar Belakang Kajian	2
	1.3 Pernyataan Masalah	6
	1.4 Tujuan Kajian	11
	1.5 Objektif Kajian	11
	1.6 Persoalan Kajian	12
	1.7 Hipotesis Kajian	12
	1.8 Kerangka Teori Kajian	13
	1.9 Kerangka Konseptual Kajian	15

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.10 Kepentingan Kajian 17

1.11 Batasan Kajian 18

1.12 Definisi Operasi Kajian 19

1.12.1 Kaedah Pengajaran 19

1.13 Rumusan Bab 19

BAB 2 ULASAN KEPUSTAKAAN

2.1 Pendahuluan 21

2.2 Kaedah Pengajaran 22

2.3 Teori kaedah pengajaran menurut Ibnu Khaldun 23

2.3.1 Pandang dengar (*Talqin)* 23

2.3.2 Pengajaran secara berperingkat *(Tadrij)* 24

2.3.3 Peniruan (*Muhakah* atau *taklid)* 25

2.3.4 Percubaan (*Al-Tajribah)* 25

2.3.5 Pengulangan *(Al-Tikrar)* 26

2.4 Kaedah Pengajaran Berdasarkan Al- Quran 27

2.4.1 Kaedah pengajaran berdasarkan penurunan Al-Quran kepada Rasulullah dan surah Al-Alaq 27

2.4.2 Kaedah pengajaran berdasarkan surah Al-Fatihah 30

2.4.3 Kaedah soal jawab berdasarkan surah Al-Waqiah 32

2.4.4 Kaedah pengajaran perbincangan berdasarkan surah Al-Anfal 33

2.4.5 Kaedah pengajaran perdebatan berdasarkan surah Al-Baqarah 35

2.4.6 Kaedah pengajaran pemerhatian daripada surah Al-Maaidah 36

2.4.7 Kaedah pengajaran qudwah hasanah 38

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

berdasarkan surah Al-Imran

2.4.8 Kaedah pengajaran praktikal berdasarkan surah Al-Ahzab 39

2.5 Pengurusan pengajaran 43

2.6 Kajian-kajian lepas 45

2.7 Kesimpulan 49

BAB 3 METODOLOGI KAJIAN

3.1 Pendahuluan 50

3.2 Reka bentuk kajian 51

3.3 Populasi dan sampel kajian 51

3.4 Tempat kajian 52

3.5 Instrumen kajian 52

3.5.1 Soal selidik 52

3.5.2 Skala jawapan responden 53

3.6 Kesahan dan kebolehpercayaan alat kajian 54

3.6.1 Kajian rintis 55

3.6.2 Kebolehpercayaan soal selidik pelajar 57

3.7 Prosedur pengumpulan data 58

3.8 Prosedur analisis data 59

3.9 Rumusan 59

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1 Pengenalan 60

4.2 Latar Belakang Responden 61

4.3 Kebolehpercayaan Data Sebenar 64

4.4 Tahap Kaedah Pengajaran Guru Kelas Al-Quran Dan Fardu Ain 65

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

	4.4.1	*Al-Tikrar* Atau Pengulangan	66
	4.4.2	*Al-Tajribah* Atau Percubaan	68
	4.4.3	Peniruan *(Muhakah* Atau *Taklid*)	70
	4.4.4	Pengajaran Secara Berperingkat Dan Beransur-Ansur (*Tadrij*)	72
	4.4.5	Pandang Dengar (*Talqin*)	73
4.5		Tahap Pengurusan Pengajaran Dalam Kelas Al-Quran Dan Fardu Ain	75
	4.5.1	Persediaan Rancangan Kerja	76
	4.5.2	Penentuan Objektif/ Hasil Pelajaran	77
	4.5.3	Sumber Pengajaran Dan Pembelajaran	78
	4.5.4	Rancangan Dan Pelaksanaan Pelajaran	79
	4.5.5	Kaedah Penilaian Pengajaran Dan Pembelajaran	80
4.6		Analisis Perbezaan Antara Kaedah Pengajaran Berdasarkan Jantina Dan Kelulusan Akademik	82
	4.6.1	Analisis Perbezaan Antara Kaedah Pengajaran Berdasarkan Jantina	82
	4.6.2	Analisis Perbezaan Antara Kaedah Pengajaran Berdasarkan Kelulusan Akademik	83
4.7		Analisis Perbezaan Antara Pengurusan Pengajaran Guru Berdasarkan Jantina Dan Kelulusan Akademik	84
	4.7.1	Analisis Perbezaan Antara Pengurusan Pengajaran Guru Berdasarkan Jantina	84
	4.7.2	Analisis Perbezaan Antara Pengurusan Pengajaran Guru Berdasarkan KelulusanAkademik	85

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

	4.8	Hubungan Antara Kaedah Pengajaran Guru Dengan Pengurusan Pengajaran	87
	4.9	Kesimpulan	88
BAB 5	**PERBINCANGAN, CADANGAN, IMPLIKASI DAN KESIMPULAN**		
	5.1	Pengenalan	89
	5.2	Perbincangan dapatan kajian	90
	5.3	Implikasi terhadap kaedah pengajaran guru	100
	5.4	Cadangan kajian lanjut	102
	5.5	Kesimpulan	104
RUJUKAN			105
LAMPIRAN			108

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

SENARAI JADUAL

No. Jadual		Muka Surat
3.1	Struktur Soal Selidik	53
3.2	Skala Ordinal	54
3.3	Kebolehpercayaan Kaedah Pengajaran Guru	56
3.4	Kebolehpercayaan Pengurusan Pengajaran	57
4.1	Taburan Demografi Responden	62
4.2	Kebolehpercayaan Data Sebenar	64
4.3	Tahap Kaedah Pengajaran Guru Kelas al Quran dan Fardu Ain	65
4.4	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item (*Al-Tikrar)* Atau Pengulangan	67
4.5	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item (*Al-Tajribah)* Atau Percubaan	69
4.6	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item (*Muhakah/ Taklid*) Atau Peniruan	71
4.7	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item *(Tadrij)* Atau Pengajaran Secara Berperingkat Dan Beransur-Ansur	73
4.8	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item *(Talkin)* Atau Pandang Dengar	74
4.9	Tahap Pengurusan Pengajaran dalam Kelas Al Quran dan Fardu Ain	75
4.10	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Persediaan Rancangan Kerja	76
4.11	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Penentuan Objektif/ Hasil Pelajaran	77
4.12	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Sumber Pengajaran Dan Pembelajaran	79
4.13	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Rancangan Dan Pelaksanaan Pelajaran	80
4.14	Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Kaedah Penilaian Pengajaran Dan Pembelajaran	81
4.15	Ujian–t Perbezaan Kaedah Pengajaran Guru Berdasarkan Jantina	82

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.16	ANOVA Sehala Perbezaan Kaedah Pengajaran Guru Berdasarkan Kelulusan Akademik	83
4.17	Ujian–t Perbezaan Pengurusan Pengajaran Guru Berdasarkan Jantina	84
4.18	ANOVA Sehala Perbezaan Pengurusan Pengajaran Guru Berdasarkan Kelulusan Akademik	85
4.19	Ujian Post-Hoc Tukey Pengurusan Pengajaran Guru Berdasarkan Kelulusan Akademik	86
4.20	Hubungan Antara Kaedah Pengajaran Guru Dengan Pengurusan Pengajaran	87

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

SENARAI RAJAH

No. Rajah		Muka Surat
1.1	Teori Kaedah Pengajaran Menurut Ibnu Khaldun (Yusri, 2017)	14
1.2	Kerangka Konseptual (Raedah, 2013)	15

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

SENARAI SINGKATAN

KAFA	Kelas al Quran Fardu Ain
JAKIM	Jabatan Kemajuan Islam Malaysia
KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
UPKK	Ujian Penilaian Kelas KAFA
SRAI	Sijil Rendah Agama Islam
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
JAIPk	Jabatan Agama Islam Perak
PDP	Pengajaran dan Pembelajaran
MAMPU	Unit Permodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

SENARAI LAMPIRAN

A Surat Kebenaran Kajian
B Surat Pengesahan Penyelidikan
C Surat Memohon Kebenaran Kajian
D Borang Soal Selidik

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Program Kelas Al-Quran dan Fardu Ain (KAFA) telah memberi penekanan tehadap pendidikan al-Quran dan matapelajaran asas Fardhu Ain. Pihak Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) sangat berhasrat untuk melihat kemenjadian murid yang terhasil daripada kelas KAFA berjaya menjadi seorang insan yang berakhlak mulia sepertimana yang telah dianjurkan oleh al-Quran dan as-Sunnah. Hal ini demikian kerana, murid-murid inilah yang bakal meneruskan kerja-kerja dakwah dan perkembangan syiar Islam di seluruh dunia pada suatu masa nanti. Justeru itu, peranan guru agama dengan menggunakan kaedah yang bersesuaian untuk mendidik sangat penting untuk menghasilkan kemenjadian murid itu (Muhd Amirul, 2021).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Setiap guru perlu mempelbagaikan kaedah dan teknik pengajaran yang sesuai dengan peredaran masa dan mendalami ilmu pengetahuan untuk mengurus pelajar dalam keadaan persekitaran kelas yang selesa. Kini, tugas untuk membentuk manusia yang beriman dan beramal soleh telah dipertanggungjawabkan kepada guru-guru agama. Oleh itu, guru-guru agama sangat perlu menguasai penggunaan kaedah pengajaran supaya dapat menyampaikan ilmu berkaitan matapelajaran agama dengan sempurna dan sangat baik.

Ibnu Khaldun menyatakan "kami perhatikan terdapat ramai dalam kalangan guru yang ada pada zaman kami, bahawa mereka ini tidak mengetahui bagaimana kaedah pengajaan yang sesuai untuk di laksanakan dalam pengajaran dan faedahnya". Hal ini kerana, di awal peringkat pengajaran dan pembelajaran dalam kelas guru memulakan pengajaran dengan permasalahan yang agak susah untuk para pelajar memahaminya. Bahkan, terdapat ramai guru yang telah merumitkan keadaan semasa proses pengajaran dan seterusnya menyebabkan pelajar tersebut merasa terbeban dan akhirnya pelajar tidak dapat menerima segala ilmu yang disampaikan kepadanya. Justeru itu, kaedah pengajaran yang baik adalah yang mempunyai kaedah dan strategi yang tersusun serta objektif yang tepat dan boleh dicapai. Di samping itu, matlamat yang hendak dituju juga mestilah terang dan jelas (Akmariah Mamat, 2010).

1.2 Latar belakang kajian

Tidak dapat diselindung lagi bahawa aspek kebimbingan kerohanian yang meliputi pengajian ilmu berasaskan agama Islam (Fardhu Ain dan Fardu Kifayah) sangat penting

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

dititikberatkan oleh semua pihak untuk mengukuhkan dan mendalami secara keseluruhan berkenaan kefahaman mereka mengenai ajaran Islam dan mengamalkannya dalam kehidupan seharian. Oleh itu, JAKIM menyediakan KAFA untuk seluruh negeri melaksanakannya di daerah masing-masing.

Pelaksanaan KAFA ialah antara satu kaedah untuk mendidik dan kemenjadian pelajar-pelajar ke arah membentuk fitrah manusia selaras dengan kehendak al-Quran dan as-Sunnah. Manakala, matlamat KAFA pula adalah untuk menolong memperkukuhkan lagi dasar-dasar pembelajaran al-Quran dan pendidikan Islam yang telah diajar di kebanyakan sekolah rendah kebangsaan. Hal ini selari dengan matlamat Kurikulum Pendidikan Islam (KPM), yang mana matlamatnya adalah untuk menghubungkan antara teori dan praktis, yang mana pelajar bukan sahaja perlu berketerampilan dalam bidang akademik namun, perlu juga dalam amalan dan penghayatannya di sekolah (Bani Hidayat bin Mohd Shafie, 2018).

Walaubagaimanapun, guru-guru yang dipertanggungjawabkan untuk mengajar kelas KAFA sangat wajib memahami dan mendalami secara menyeluruh mengenai falsafah, konsep, objektif dan matlamat Pendidikan Islam. Hal ini supaya boleh melahirkan para pelajar yang cemerlang selari dengan matlamat yang mahu dicapai oleh jawatankuasa penasihat penubuhan KAFA. Guru KAFA yang melaksanakan kelas KAFA juga perlu menerapkan di dalam jiwa mereka bahawa, ini adalah satu kewajipan bagi mereka, yang mana mereka ini perlu memantapkan ilmu pengetahun yang berkaitan silibus pelajaran, beramal dengan ilmu dalam kehidupan seharian, dan juga ilmu pendidikan. Hal ini supaya mereka mudah melaksanakan kewajipan mereka sebagai guru KAFA. Walaubagaimanapun, yang menjadi satu kepentingan sebagai

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

seorang guru KAFA adalah sebelum memulakan sesi pengajaran dan pembelajaran, perlulah menyiapkan dan mendalami ilmu keguruan daripada sudut mental dan fizikal.

Kehebatan KAFA adalah aplikasi yang berteraskan sepenuhnya kepada pemantapan asas mata pelajaran latihan Islam, yang memfokuskan kepada kebolehan membaca al-Quran dan asas fardhu ain. Malah, pelaksanaan KAFA juga merupakan usaha kronik melalui semua acara untuk melatih dan membentuk para pelajar agar berkembang menjadi pelajar Islam yang pastinya hasil tarbiah al-Quran dan as-Sunnah (JAKIM, 2020).

Pelaksanaan KAFA diletakkan di bawah JAKIM adalah merupakan satu usaha yang gigih yang dirangka khas bertujuan untuk memperkukuhkan lagi pendidikan Islam di kalangan pelajar-pelajar. Hal ini kerana, ia perlu bermula dari sekolah rendah lagi. Program KAFA yang dilaksanakan ini telah memberi penekanan yang mendalam kepada pendidikan al-Quran dan juga asas-asas Fardu Ain. (Jabatan Kemajuan Islam Malaysia, 2011).

Bahkan, ia juga adalah tujuan JAKIM untuk melihat para pelajar yang merupakan hasil akhir pendidikan KAFA menjadi pelajar yang betul-betul sebagai individu yang dicirikan seperti yang disebut dengan al-Quran dan al-Sunnah. Hal ini kerana, pelajar sebegini yang akan membantu dan mengekalkan kerja-kerja dakwah dan akan mengembangkan syiar Islam di Malaysia suatu masa nanti. (Hafizul Rasdi, 2013)

KAFA adalah satu perisian yang sangat mengagumkan yang menekankan dan lebih mendalami secara menyeluruh skop subjek dalam pendidikan Islam, seperti mata

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

pelajaran Ibadah, Sirah, Jawi, Adab dan akhlak, bahasa Arab, al-Quran, dan Akidah. Penekanan yang menyeluruh ini ditumpukan kepada murid-murid Islam dalam linkungan 7 tahun hingga 12 tahun. Di samping itu, Matlamat Pendidikan Islam KAFA yang sering dijadikan panduan adalah untuk menyediakan pelajar yang berilmu, amanah, berketrampilan, bertakwa dan berakhlak mulia berpandukan al-Quran dan as-Sunnah dan seterusnya mampu melahirkan insan yang bertaqwa daripada sudut rohani dan jasmani (Bani Hidayat, 2016).

Bahkan, dalam mengejar niat tersebut banyak perkara yang perlu dilakukan dan ia bergantung kepada perlaksanaannya yang ampuh untuk membentuk watak, sahsiah dan akhlak pelajar. Kelas KAFA ini seharusnya minima sebanyak 36 jam dalam masa sebulan, dan tertakluk pada jadual daerah masing-masing (JAKIM, 2020).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Malah, sesi pengajaran dan pembelajaran dalam KAFA ialah bermula jam 2.30 petang hingga 5.30 petang tertakluk pada jadual waktu sekolah yang di tetapkan oleh setiap daerah. Murid- murid yang terlibat di dalam pelaksanaan program ini ialah daripada murid tahun satu (1) hingga murid tahun enam (6). Bagi murid tahun lima (5), mereka akan menduduki peperiksaan besar iaitu Ujian Penilaian Peperiksaan Kelas Al-Quran dan Fardu Ain (UPKK) pada hujung tahun dan akan di lakukan di setiap daerah masing-masing. Manakala, bagi murid tahun 6 pula, mereka akan menduduki peperiksaan besar iaitu Sijil Rendah Agama Rakyat (SRAI) untuk membolehkan dan memudahkan mereka menyambung pelajaran ke sekolah menengah agama kebangsaan. Peperiksaan besar yang dilaksanakan di dalam program KAFA ini hanyalah bertujuan untuk menguji tahap kefahaman apa yang dipelajari di sekolah dan melihat kebolehan pencapaian mereka dalam mata pelajaran yang mereka boleh skor. Malah, kertas soalan

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

bagi peperiksaan ini, telah digubal dan di ukur mengikut sukatan silibus oleh pihak JAKIM.

Di samping itu, objektif penubuhan program KAFA adalah, bagi mewujudkan suatu sistem sistematik kelas pengajian al-Quran dan Fardu Ain yang kemas, seragam, tersusun dan bersepadu di seluruh Malaysia. Malah, ia juga untuk memastikan semua kanak-kanak Islam berumur tujuh (7) hingga dua belas (12) tahun di Malaysia boleh membuat penyelidikan dengan lebih intensiti dan boleh menguasai bacaan al-Quran dengan baik (JAKIM, 2006).

1.3 Pernyataan Masalah

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Menurut Ruzaimah Zainol Abidin (2017) dalam kajiannya iaitu permasalahan dalam perlaksanaan program Kelas al-Quran dan Fardu Ain (KAFA) di daerah Pendang Kedah ada menyatakan bahawa masalah-masalah yang selalu terjadi dalam pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran KAFA adalah dari sudut peruntukan masa yang terhad, kekurangan para pengajar yang mahir dalam bidang KAFA dan berpengalaman serta keterlibatan tenaga pengajar bukan pengkhususan yang dilihat adalah penyebab yang signifikan kepada masalah program KAFA ini kurang berjaya. Justeru itu, pada dasarnya seorang guru itu sangat perlu mendalami ilmu pedagogi Pendidikan. Oleh itu, seorang guru perlu mengetahui beberapa kaedah mengajar dan mendidik sebelum menjadi seorang guru (Azhar, 2007).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Di samping itu, antara faktor-faktor kelemahan yang wujud dalam KAFA adalah berpunca daripada kebanyakan guru KAFA adalah kurang diberi kelas pengkhususan oleh JAIPk. Kebanyakan guru KAFA mempunyai kelulusan Sijil Penilaian Menengah (SPM) sahaja, dan ini menyukarkan mereka menguasai kemahiran pendidikan. Namun begitu, menurut Mohammad (2019), dalam kajian trait personaliti guru Kelas al-Quran dan Fardhu Ain (KAFA) dalam pembentukan akhlak murid ada menyatakan bahawa guru KAFA yang hadir mengikuti latihan kemahiran pendidikan tidak mengamal dan praktikkan sepenuhnya kemahiran yang diajar dan latihan yang diberikan. Hal ini menyebabkan kemahiran pengajaran guru masih di tahap rendah.

Terdapat juga beberapa perkara isu yang wujud dari sudut kekurangan tenaga mengajar yang pakar dan berpengalaman dalam bidang pendidikan. Kebanyakan guru KAFA tidak mahir dan tidak lagi menguasai kurikulum KAFA terutamanya dalam mata pelajaran Bahasa Arab, Jawi, Kefahaman Ayat dan Ilmu Tajwid. Apabila para guru belum mengusai dan tidak mahir subjek yang diajar, maka maklumat yang disampaikan akan menyebabkan sukar difahami oleh murid-murid. Hal ini disebabkan oleh kaedah penyampaikan ilmu kurang berkesan lalu mengakibatkan proses pengajaran dan pembelajaran terbantut serta gagal dalam beberapa subjek tersebut (Bani Hidayat, 2018).

Masalah- masalah yang wujud di dalam program ini telah menarik minat pengkaji untuk membuat penilaian secara umum dan khusus terhadap pelaksanaan KAFA di daerah ini. Masalah utama yang dapat dikemukakan dalam program KAFA ialah peruntukan waktu pengajaran dan pembelajaran yang terhad (Bani Hidayat, 2018). Bahkan, penyelerasan kelas KAFA masih tidak dapat diseragamkan lagi dalam

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

waktu pengajaran. Hal ini kerana wujud sebilangan negeri menggunapakai 3 hari dan 3 jam waktu pengajaran KAFA. Namun begitu, bagi negeri lain ada yang mengamalkan 5 hari dan 3 jam waktu pengajaran (Mohd Aderi, 2019).

Bahkan, permasalahan yang wujud dalam pengurusan pengajaran juga memberi kesan yang positif dalam mencapai objektif KAFA, seperti tiada kawalan tertentu bagi mengenalpasti samaada guru mematuhi waktu yang ditetapkan untuk masuk dan keluar kelas, dan untuk memastikan cara pengajaran dan pembelajaran berjalan dengan mudah. Namun begitu, apabila tiada kawalan atau mekanisme ketetapan waktu guru dibenarkan masuk dan keluar kelas maka akan menyebabkan wujudnya sebilangan kecil guru-guru yang akan mengambil kesempatan terhadap kekangan ini dengan melengah-lengahkan waktu sesi pengajaran dan pembelajaran bermula. Seperti yang diketahui pihak Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM) memberi saranan untuk melaksanakan sesi pengajaran dan pembelajaran yang dapat berlangsung dengan baik. Justeru itu, pengkaji menghubungkaitkan bahawasanya guru-guru KAFA juga tidak seharusnya berbuat sedemikian (Raedah, 2013).

Sehubungan dengan itu, sudut kaedah pengajaran guru yang tidak relevan juga menjadi satu pemasalahan pada masa kini (Ruzaimah Zainol Abidin, 2017). Masalah disiplin adalah terjadi disebabkan oleh punca guru itu sendiri. Kaedah dan pendekatan pengajaran yang sering diguna pakai oleh para guru yang tidak membuat minat pelajar tertarik atau tidak relevan digunakan mengikut keadaan. Terdapat guru yang lemah dalam menyesuaikan untuk digunakan kaedah atau strategi dalam pengajaran yang sesuai. Oleh itu, kesannya pelajar mudah menjadi bosan, menimbulkan masalah disiplin dan tidak menumpukan perhatian. (Mohammad Aziz, 2014).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Justeru itu, guru perlu bijak dan wujudkan suatu hubung kait atau persamaan di antara guru dan pelajar. Ini supaya wujud interaksi dan seterusnya pelajar tertarik untuk melibatkan diri ketika sesi Pengajaran dan Pembelajaran (PdP) berlangsung. Kini, masih terdapat lagi guru yang masih mengunakan pengajaran tradisi seperti masuk ke kelas dan duduk di atas kerusi sambil mengajar tanpa ada tindak balas daripada murid. Hal ini menyebabkan, murid-murid bosan dan kurang minat dalam sesi pembelajaran tersebut, malah dengan waktu sesi pengajaran pada waktu petang menyebabkan pelajar ingin ponteng sekolah (Bani Hidayat, 2018).

Sehubungan dengan itu, dalam pengurusan pengajaran terdapat guru-guru yang masih lagi tidak mengguna pakai alat tambahan bantuan ketika mengajar. Hal ini telah mengakibatkan pelajar kurang perhatian ketika sesi pengajaran dan pembelajaran berlangsung. Oleh itu, sangat penting menggunakan bahan bantuan mengajar bagi memastikan murid-murid tertarik dan sebagai pemudahcara untuk pelajar mudah faham perkara yang hendak disampaikan oleh guru tersebut dalam sesi pengajaran dan pembelajaran. Namun begitu, kebanyakan Sekolah Agama Rakyat (SAR) tiada peruntukan dan tiada kelengkapan bahan bantu mengajar (Bani Hidayat, 2018).

Di samping itu, menurut Raedah Binti Md Amin (2013) yang mengatakan bahawa terdapat penilaian untuk pengurusan pengajaran dan pembelajaran yang mana ia telah dilakukan oleh pentadbir secara menyeluruh. Contohnya, kita boleh lihat seorang guru itu akan dinilai dan dicerap melalui buku Rancangan Pengajaran Harian (RPH). Pentadbir akan menilai guru-guru secara menyeluruh melalui beberapa aspek iaitu daripada sudut pedagogi, teknik pendekatan, teknik pengajaran, tindakan susulan dan buku rekod pengajaran dan pembelajaran. Walaupun begitu, terdapat segelintir

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

pentadbir yang tidak memenuhi dan melakukan secara menyeluruh, yang mana mereka hanya meneliti daripada satu sudut sahaja yang tidak memenuhi kriteria-kriteria di atas. Sebagai contoh pentadbir tidak lagi melihat impak pengajaran dan pembelajaran guru dan tidak memberikan arahan apabila guru telah dinilai. Hal ini mengakibatkan setiap kelemahan yang ada pada guru ketika proses PDP tidak boleh diperbaiki serta diperbaharui. Seterusnya guru tidak melakukan perubahan dan sentiasa dengan teknik yang kurang berkesan.

Akhir sekali, penilaian keberkesanan guru dalam pengajaran dan pembelajaran program KAFA masih berada di tahap rendah dan masih tidak menepati garisan matlamat bagi sekolah-sekolah di bawah KPM dan KAFA untuk mengukuhkan lagi pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam. Namun begitu, boleh dipersoalkan khususnya daripada aspek pelaksanaan strategi, kaedah pengajaran, profesionalisme dan bahan bantu mengajar (BBM) yang mana ia banyak terjadi di sekolah-sekolah sebagaimana yang ditunjukkan oleh pelbagai dapatan kajian yang berterusan sejak tahun 1994 sehingga 2017 daripada pelbagai institusi dan penyelidik menunjukkan bahawa tahap pengajaran dan pembelajaran dalam kalangan guru KAFA dan pelajar masih di tahap minima. Oleh itu, pengkaji ingin menjalankan kajian ini adalah bertujuan untuk mengkaji kaedah guru KAFA terhadap pengajaran di dalam bilik darjah dan pengurusan pengajaran guru KAFA.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.4 Tujuan Kajian

Kajian ini di jalankan adalah bertujuan untuk mengkaji kaedah guru KAFA terhadap pengajaran di dalam bilik darjah. Bahkan, pengkaji ingin menilai tahap profesionalisme dan hubungannya dengan kaedah pengajaran guru KAFA di sekolah-sekolah negeri Perak. Selain itu, pengkaji juga ingin melihat tahap perbezaan antara pengajaran guru KAFA berdasarkan demografi.

1.5 Objektif Kajian

Objektif kajian yang dibincangkan dalam kajian ini adalah:

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

i. Mengenalpasti tahap kaedah pengajaran guru KAFA
ii. Mengenalpasti tahap pengurusan pengajaran dalam KAFA.
iii. Mengenalpasti perbezaan kaedah pengajaran berdasarkan jantina dan kelulusan akademik.
iv. Mengenalpasti perbezaan pengurusan pengajaran guru berdasarkan jantina dan kelulusan akademik.
v. Mengenalpasti hubungan antara kaedah pengajaran guru dengan pengurusan pengajaran.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.6 Persoalan Kajian

Persoalan kajian yang dibincangkan dalam kajian ini adalah:

i. Apakah tahap kaedah pengajaran guru KAFA.
ii. Apakah tahap pengurusan pengajaran dalam KAFA.
iii. Adakah terdapat perbezaan kaedah pengajaran guru berdasarkan jantina dan kelulusan akademik.
iv. Adakah terdapat perbezaan pengurusan pengajaran guru berdasarkan jantina dan kelulusan akademik.
v. Adakah terdapat hubungan antara kaedah pengajaran guru dengan pengurusan pengajaran.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.7 Hipotesis Kajian

Hipotesis dalam kajian ini adalah:

Ho1 Tidak terdapat perbezaan yang signifikan kaedah pengajaran guru berdasarkan jantina.

Ho2 Tidak terdapat perbezaan yang signifikan kaedah pengajaran guru berdasarkan kelulusan akademik.

Ho3 Tidak terdapat perbezaan yang signifikan pengurusan pengajaran berdasarkan jantina.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Ho4 Tidak terdapat perbezaan yang signifikan pengurusan pengajaran guru berdasarkan kelulusan akademik.

Ho5 Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara kaedah pengajaran guru dengan pengurusan pengajaran.

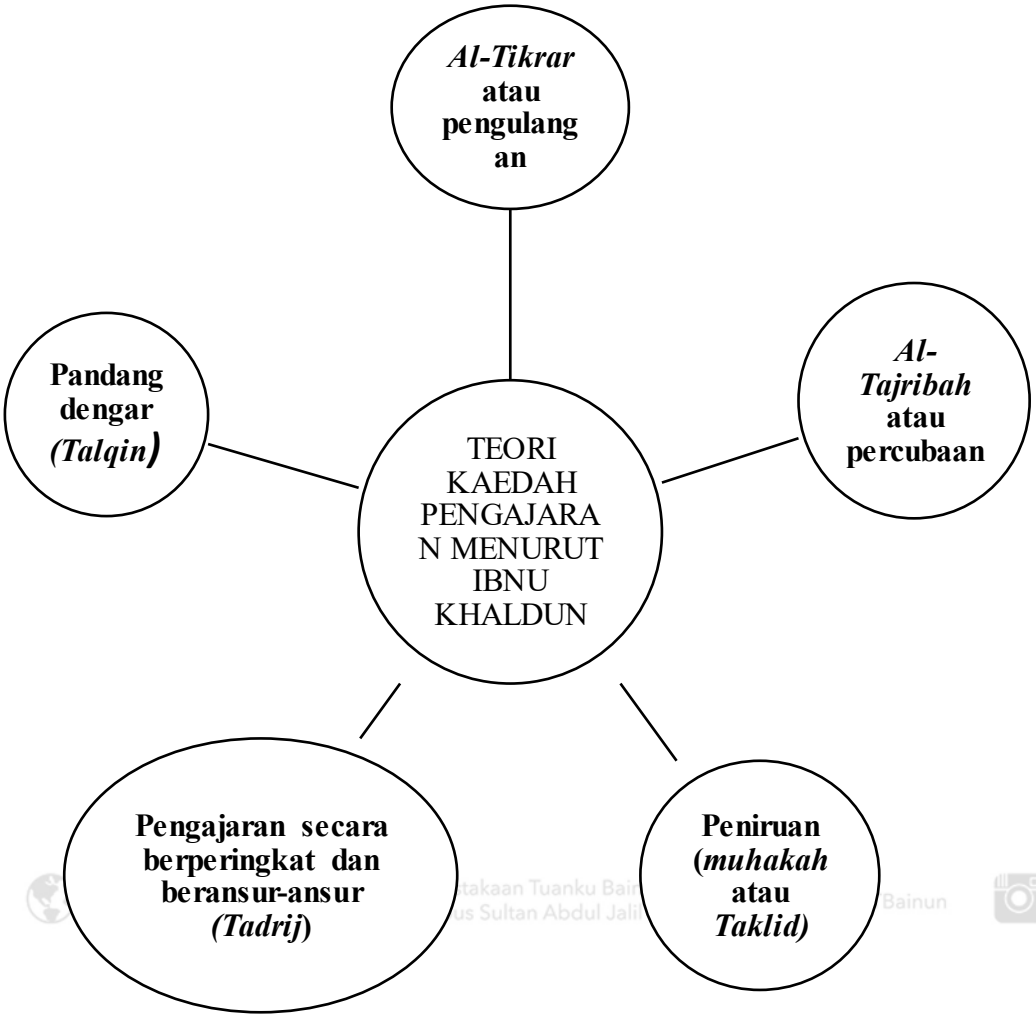
1.8 Kerangka Teori Kajian

Kerangka teori ini dibina berasaskan kerangka teori daripada Ibnu Khaldun yang memberi gambaran bahawa terdapat pelbagai kaedah pengajaran yang boleh guru KAFA gunakan dalam sesi pengajaran dan pembelajaran di kelas. Bahkan, guru boleh merangsang keadaan situasi pengajaran dan pembelajaran yang aktif dengan membawa pengalaman serta pengetahuan sedia ada pelajar dalam pembelajaran. Bahkan, para pelajar boleh menambah maklumat yang sedia ada dengan berkongsi ilmu dan pengalaman apabila berlangsungnya sesi pengajaran dan pembelajaran di dalam kelas. Justeru itu, susasana pengajaran dan pembelajaran seperti ini dapat memberi kesan yang baik dan positif kepada pelajar.

Terdapat 5 kaedah yang digunakan di dalam model kaedah pengajaran menurut Ibnu Khaldun untuk kajian ini iaitu *al-tikrar* atau pengulangan, *al-tajribah* atau percubaan, peniruan (*muhakah* atau *taklid*), pengajaran secara berperingkat dan beransur-ansur (*tadrij*), dan pandang dengar (*talqin*) (Yusri, 2017).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

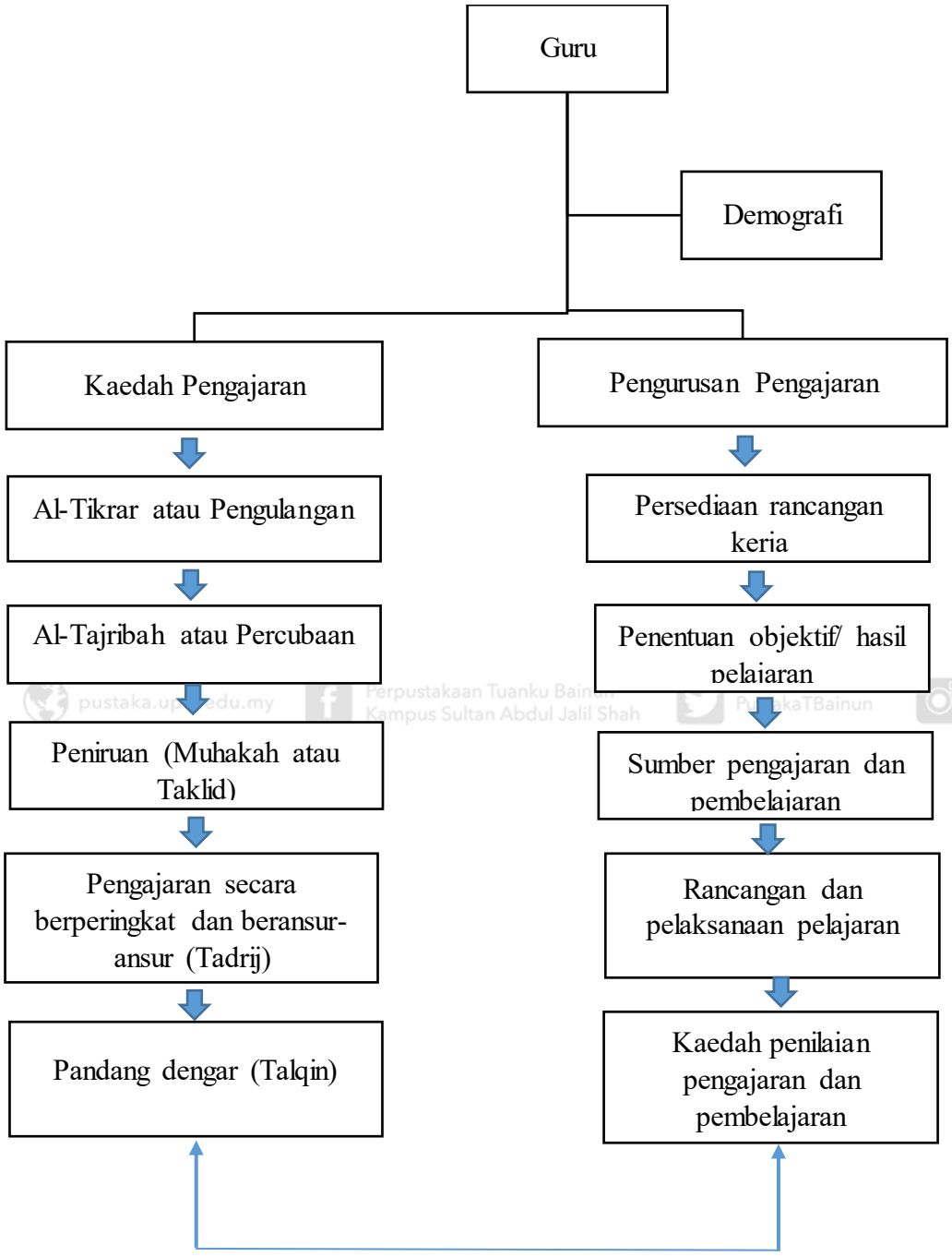

Rajah 1.1. Teori Kaedah Pengajaran Menurut Ibnu Khaldun (Yusri, 2017)

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.9 Kerangka Konseptual Kajian

Rajah 1.2. Kerangka Konseptual (Raedah, 2013).

Penyelidik merasakan bahawa setiap keberhasilan kemenjadian murid adalah berkait rapat dengan kaedah pengajaran guru yang digunakan dan pengurusan

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

pengajaran yang tersusun. Justeru itu, penyelidik merangka dengan mengambil pendekatan daripada kaedah Ibnu Khaldun yang mana ia telah menyatakan dalam karyanya berkaitan kaedah yang harus digunakan oleh guru-guru dalam pendidikan Bahasa Arab. Namun begitu, beliau tidak mendiskusi kaedah-kaedah secara am nya dalam sesuatu disiplin ilmu. Walaubagaimanapun, antara kaedah yang boleh dipraktikkan dalam pengajaran dan pembelajaran adalah *al-tikrar, al-tajribah, muhakah* atau *taklid, tadrij* serta *talqin*. (Mohd Zahirwan, 2017)

Secara amnya pengurusan diterjemahkan sebagai satu seni untuk melaksanakan proses kerja yang terancang serta dilaksanakan dengan tersusun dan sistematik, serta meliputi garis panduan tertentu. Hal ini bermaksud sesuatu tugas itu boleh dilaksanakan dengan jayanya melalui pengurusan. Hal ini kerana pengurusan adalah satu budaya yang tersusun dalam melaksanakan bidang tugas individu sesebuah organisasi (Raedah Md Amin, 2013).

Justeru itu, penulis menyenaraikan beberapa skop pengurusan pengajaran dengan lebih terperinci dan berkait rapat dengan individu guru tersebut dalam menyempurnakan tugasan harian sewaktu persekolahan. Antaranya, setiap guru tersebut perlu membuat persediaan rancangan kerja harian sebelum memulakan tugasan mengajar. Guru juga perlu menentukan objektif atau hasil pelajaran sebelum dan selepas memulakan sesi pengajaran dan pembelajaran. Selain itu, guru perlu mengenalpasti sumber pengajaran dan pembelajaran yang ingin diambil sebagai rujukan dan pengetahuan. Di samping itu, rancangan dan pelaksanaan pelajaran perlu diteliti oleh guru dengan terancang supaya proses sesi pengajaran dan pelajaran dapat di hasilkan dengan berkesan. Akhir sekali, guru perlu membuat kaedah penilaian untuk

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

pengajaran dan pembelajaran supaya guru dapat mengenalpasti samaada pengajaran dan pembelajaran yang disampaikan kepada murid dapat diterima dengan baik.

1.10 Kepentingan Kajian

Melalui pandangan ini, pengkaji berharap dapat memberi sumbangan kepada pihak yang terlibat sekali gus dalam menangani KAFA. Dapatan kajian ini diramal memberi kelebihan kepada pihak yang positif yang merangkumi bahagian Pendidikan cawangan Jabatan agama Islam Perak, di samping tenaga pengajar KAFA.

a) Bahagian Pendidikan Jabatan Agama Islam Perak (JAIPk).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Hasil kajian ini dijangka dapat memberikan sedikit gambaran mengenai proses amalan pengajaran guru KAFA di negeri Perak serta menyatakan kekuatan dan kelemahan di dalam program ini. Seterusnya diharap pihak Jabatan Kemajuan Islam Malaysia dapat memberikan panduan dan kaedah pengajaran program KAFA yang sebaiknya. Hal ini supaya, pihak bahagian pendidikan JAIPk dapat mengenalpasti pemasalahan yang wujud seterusnya dapat memperbaiki dengan memberi penambahbaikan dalam KAFA.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

b) Guru-guru Kelas Al-Quran dan Fardu Ain (KAFA).

Justeru itu, hasil kajian ini dapat membantu dan memberi kepentingan pada guru KAFA iaitu sebagai panduan untuk meningkatkan tahap kompetensi dan profesionalisme guru KAFA.

1.11 Batasan Kajian

Dalam kajian ini, fokus kajian menjurus ke arah penambahbaikan pelaksanaan kelas agama fardu ain di beberapa daerah tertentu. Penyelidikan ini adalah sebuah kajian yang melibatkan penilaian prosedur bimbingan dan penguasaan dalam aplikasi KAFA, yang dijalankan di Sekolah-Sekolah Agama Rakyat Negeri Perak, daerah Batang Padang dan Muallim. Terdapat Sekolah-Sekolah di Daerah Muallim dan Batang Padang yang beroperasi di bangunan sekolah sendiri yang disediakan oleh pihak sekolah ataupun di laksanakan dengan menumpang bangunan atau surau-surau yang di sediakan. Kajian ini terbatas untuk perkara-perkara sedemikian antaranya ialah, kajian ini hanya tertumpu kepada guru-guru yang mengajar dan melaksanakan KAFA sahaja di Sekolah-Sekolah Rendah Agama Rakyat di daerah Muallim dan Batang Padang, di Negeri Perak. Pengkaji memilih 80 responden yang terdiri daripada sekolah sekitar daerah Batang Padang dan 80 orang lagi daripada sekitar sekolah daerah Muallim.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

1.12 Defini Operasi Kajian

1.12.1 Kaedah Pengajaran

Menurut Azizi Yahaya (2010), kaedah pengajaran merupakan satu cara mendekati objektif pengajaran dengan langkah penyampaian yang tersusun dan peredaran ke arah satu tujuan pengajaran yang telah dirancangkan dengan teratur. Bahkan, pengajaran adalah suatu set induksi yang mana ia dilaksanakan kerana terjadinya proses perubahan struktur kognitif terhadap pengetahuan sebelumnya dalam proses pengajaran. Pengajaran merupakan sesuatu tugasan dan aktiviti yang mana ia diusaha dan dibuat oleh guru dan pelajarnya. Justeru itu, apabila tiada salah satu daripadanya, maka tidak akan terjadi pengajaran. Oleh itu, terjadi beberapa impak daripada pengajaran ini, iaitu wujudnya perubahan antara dalam bentuk implisit mahupun eksplisit.

Dari konteks kajian, kaedah pengajaran ini adalah merujuk berdasarkan kepada kaedah yang telah digunakan oleh guru KAFA daerah Batang Padang dan Muallim sahaja semasa proses pengajaran KAFA.

1.13 Rumusan Bab

Bab satu ini telah menjelaskan dan membincangkan berkenaan latar belakang kajian, permasalahan, objektif kajian dan persoalan kajian. Bahkan, bab ini juga membentangkan berkaitan kerangka kajian yang akan digunakan dalam kajian ini.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Malah, bab ini turut menyatakan tujuan dan kepentingan kajian ini dilaksanakan serta mendefinisikan beberapa definisi konsep dan operasional pemboleh ubah yang terdapat dalam kajian. Hipotesis kajian dibuat berdasarkan dapatan kajian-kajian lepas.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

BAB 2

ULASAN KEPUSTAKAAN

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

2.1 Pendahuluan

Bab dua (2) ini membincangkan secara terperinci berkenaan sorotan berdasarkan kajian dan penelitian pembacaan yang telah dilakukan oleh penyelidik. Perbincangan ini akan menumpukan pada konsep KAFA, model-model yang berkaitan berdasarkan tajuk pengkaji, kaedah pengajaran, pengurusan dalam pengajaran dan kajian lepas. Kajian lepas yang berkaitan telah dijadikan sebagai landasan untuk membantu pengkaji membuat kajian.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

2.2 Kaedah Pengajaran

Pada dasarnya, KAFA telah di tubuhkan dan di jalankan pada tahun 1989 oleh Unit Permodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU), Jabatan Perdana Menteri dan Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM). Berdasarkan laporan KAFA (2014) satu (1) mesyuarat oleh Jawatankuasa Kemajuan Hal Ehwal Agama Islam Malaysia kali ke lima belas (15) pada 14 Oktober 1986 yang telah dipengerusikan oleh Allahyarham Tuan Ghafar Baba, Timbalan Menteri Malaysia ketika itu telah memutuskan untuk menubuhkan KAFA bagi menyusun dan menyelaras KAFAke seluruh negara. Program KAFA telah mula beroperasi di seluruh negara pada tahun 1990 dengan jumlah pelajar seramai 169,330 orang, 5,979 buah kelas dan 5,830. Sehingga Mac 2017, Murid KAFA adalah seramai 728,393 orang, 5,697 buah kelas dan sejumlah 29,403 orang guru (Aderi, 2017).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Kini, KAFA telah menunjukkan peningkatan baik kerana telah berjaya dalam mendidik murid-murid cemerlang dalam matapelajaran Addiniah dan Fardu Ain. Bahkan, hari ini ramai ibu bapa yang telah buka mata bahawa betapa pentingnya untuk memberi didikan anak-anak di sekolah KAFA untuk mendalami ilmu Pendidikan Islam, al-Quran dan syariat Islam dengan lebih terperinci serta praktikal. Kini, objektif KAFA juga telah menjadi dorongan dan bimbingan dalam membentuk kemenjadian murid-murid yang cemerlang.

Definisi umum kaedah pengajaran boleh diringkaskan ialah salah satu aktiviti pengajaran yang terdiri daripada langkah-langkah yang sistematik dan terdapat latihan dan kemahiran yang tersusun dengan baik di dalamnya. Menurut Mohd yusuf Ahmad

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

(2000) kaedah membawa maksud suatu perbuatan yang bersistem bagi mencapai objektif pelajaran berdasarkan dengan cara dan penyampaian yang terancang. Secara umumnya, dalam menyampaikan ilmu atau pengetahuan, kaedah pengajaran yang berkesan adalah aspek yang perlu ditekankan untuk memastikan guru dan pelajar sentiasa berinteraksi dan dipengaruhi serta mempengaruhi antara satu sama lain.

Apabila para guru menggunakan kaedah atau pendekatan yang bersesuaian ketika proses pengajaran dan pembelajaran, ia menyebabkan para pelajar mudah untuk mendapatkan kemahiran, ilmu pengetahuan, memupuk minat serta mengubah tingkahlaku pelajar itu sendiri.Walaubagaimanapun setiap penggunaan kaedah atau pendekatan mestilah bersesuaian dengan suasana serta keadaan pengajaran Sharifah Norshah (2018).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

2.3 Teori Kaedah Pengajaran Menurut Ibnu Khaldun

2.3.1 Pandang Dengar (*Talqin*)

Guru boleh menyuruh pelajar-pelajar untuk menghafal subjek matapelajaran terlebih awal dahulu. Sebagai contoh dalam subjek mempelajari ilmu al-Quran seumpamanya, pelajar diwajibkan supaya menghafal terlebih dahulu sebelum guru mengajar kandungan yang terkandung dalam al-Quran, hal ini kerana Ibn Khaldūn sangat menitik beratkan pemahaman maksud berbanding hafazan.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Menurut Muhammad Yusri Yusof Salleh (2017), kaedah ini boleh difahami maksudnya, yang mana guru perlu menyuruh pelajar terlebih dahulu untuk menghafal sesuatu topik atau bab dalam pelajaran. Sebagai contoh, dalam matapelajaran pengajian al-Quran kanak-kanak atau para pelajar mestilah menghafal sepotong ayat dari kandungan al Quran terdahulu sebelum pelajar diajar isi ayat yang tersurat di dalam al-Quran.

2.3.2 Pengajaran Secara Berperingkat dan Beransur-ansur (*Tadrij*)

Menurut pendapat Ibnu Khaldun, terdiri daripada tiga (3) cara pengajaran yang boleh dilakukan oleh guru tersebut berasaskan kaedah pendidikan ini antaranya ialah guru boleh menunjukkan kepada pelajar-pelajar berkaitan terdapat masalah utama dalam cabang ilmu di setiap bab yang tertentu. Malah, guru akan membuat satu pejelasan yang ringkas berkaitan topik tersebut ketika sesi pengajaran berlaku. Hal ini kerana, bagi mengenalpasti tahap persedian pelajar dan kemampuan akalnya untuk menerima setiap input pengajian. Oleh itu, pelajar akan terbiasa diri apabila diajar dengan disiplin ilmu kepadanya. Bahkan, kemudian untuk peringkat yang lebih tinggi seterusnya guru akan mengajar dan memberi penjelasan kepada pelajar dengan begitu mendalam dan menyeluruh. Seterusnya, guru akan mengaitkan satu topik pelajaran mengikut keadaan semasa selaras atau bertentangan dengan topik yang diajar. Justeru itu, daya pemikiran pelajar serta keintelektualan dapat ditingkatkan dengan jayanya.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

2.3.3 Peniruan (*Muhakah* atau *Taklid*)

Muhākah atau *taklīd* juga termasuk dalam lingkungan pendekatan atau kaedah yang berjaya digunakan dalam pengajaran. Dalam erti kata lain, kaedah ini membawa maksud lakon semula atau peniruan. Oleh itu, jika menggunakan pendekatan ini apa-apa yang dilihat oleh pelajar-pelajar melalui pancaindera akan dipindahkan kepada tingkahlaku atau perlakuan kesan daripada maklumat yang diperolehi dan pemerhatiannya. "Kadangkala Allah s.w.t memermudahkan ke atas manusia untuk memperolehi ilmu dalam jarak dan jangka masa yang singkat, iaitu apabila manusia bertaklidkan ibubapa, guru-guru dan orang tua".

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

2.3.4 Percubaan *(Al-Tajribah)*

Kaedah ini adalah salah satu kaedah yang penting untuk memindahkan ilmu dan makrifah. Ibn Khaldūn berpendapat percubaan perlu kepada penyaksian dan pengalaman. Hal ini kerana, kedua perkara ini mempunyai kaitan dengan pancaindera. Sebagai penerangan pemerhati tidak boleh memperolehi sesuatu objektif sekiranya ia hanya dibuat dengan perhatian yang mendalam sahaja, namun begitu ia akan berpotensi jika dilakukan dengan percubaan. Apabila dengan percubaan ini, pelajar-pelajar akan mengambil manfaat pengetahuan bahkan ia akan dapat menikmatinya secara langsung. Beliau juga memberi fokus kepada pentingnya menggunakan alat deria, yang mana ia dijadikan asas untuk setiap pengajian terutamanya pengajian yang berbentuk teori serta penyuburan potensi akal dalam pemikiran.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

2.3.5 Pengulangan *(Al-Tikrar)*

Kadang-kadang dalam suatu keadaan pelajar-pelajar selalu lupa dan tidak boleh memahami input pelajaran dalam huraian pertama atau berikutnya. Oleh itu, guru perlu membuat ulangan kembali topik pelajaran tersebut sehinggalah pelajar ini dapat memahaminya dengan baik. Bahkan, sebaiknya pengulangan tersebut haruslah dibuat sebanyak tiga (3) kali. Hal ini supaya dapat menambahkan lagi kefahaman dan jelas dalam bidang disiplin ilmu yang telah dipelajari. Guru juga disyorkan untuk tidak berganjak kepada topik yang lain selagi mana pelajar tidak faham dan tidak dapat menguasai setiap disiplin ilmu yang telah diajar. Hal ini kerana, setiap ilmu yang pelajar dapat diumpamakan sebagai bebanan. Jika pelajar tersebut belum dapat menguasai isi kandungan satu bab tersebut, dan kemudian mereka diajar pula dengan ilmu lain, kesannya mereka akan terbeban dengan tugasan dan pemahaman ilmu sedikit lalu ditambah pula dengan ilmu yang baru.

Kesimpulannya, berdasarkan teori yang diberikan oleh penulis, dapatlah dikenalpasti dan dikaitkan bahawa guru boleh merangsang keadaan ketika berlangsungnya sesi pengajaran dan pembelajaran yang aktif dan membawa pengalaman serta pengetahuan sedia ada pelajar-pelajar dalam pembelajaran. Bahkan, para pelajar boleh menambah maklumat yang sedia ada dengan berkongsi ilmu dan pengalaman ketika sesi pengajaran dan pembelajaran yang berlangsung di dalam kelas. Justeru itu, susasana pengajaran dan pembelajaran seperti ini dapat memberi kesan yang positif dan baik kepada pelajar (Kamarul Azmi, 2013).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

2.4 Kaedah Pengajaran Berdasarkan Al-Quran

Dalam sistem pendidikan Islam, pendidik itu harus mendalami kaedah atau strategi yang boleh digunakan ketika mengajar yang boleh dirujuk dalam al-Quran. Bahkan, boleh meniru kaedah yang telah dipraktikkan oleh Rasulullah saw kerana kaedah tersebut merupakan kaedah yang terulung, paling baik dan berkesan ketika pelaksanaan pengajaran dan Pendidikan. Hal ini supaya dapat membentuk kemenjadian dan peribadi manusia yang beragama Islam. Terdapat pelbagai kaedah pengajaran yang digariskan didalam al-Quran dan dilaksanakan oleh Rasulullah saw yang telah digunakan dalam sistem pengajaran dan pembelajaran masa kini antaranya ialah kaedah bacaan, syarahan, berdebat, bercerita dan lain-lain. Justeru itu, pengkaji telah meletakkan beberapa kaedah pengajaran berdasarkan al-quran di dalam bab ini untuk dijadikan sebagai sandaran rujukan:

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

2.4.1 Kaedah pengajaran berdasarkan penurunan al-Quran kepada Rasulullah dan surah *al-Alaq*

Al-Quran adalah kitab Allah yang bermukjizat yang terjamin kepeliharaannya sehinggalah hari kiamat. Kita sedia maklum bahawa al-Quran adalah sumber rujukan utama umat Islam dalam menyampaikan ilmu kerana didalamnya terkandung pelbagai ilmu yang meliputi aspek keagamaan, sains, teknologi, sejarah dan lain-lain. Di dalam al-Quran juga terdapat metadologi dan pedagogi pendidikan yang boleh kita ambil dan praktikkan. Sebagai contoh, sejak bermulanya al-Quran diturunkan secara berperingkat kepada Rasulullah itu sendiri terdapat kaedah yang boleh kita jadikan dasar dalam sistem pengajaran dan pembelajaran iaitu:

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

i) **Kaedah *talaqi* dan *musyafahah*** ialah kaedah dimana guru dan pelajar berdepan secara langsung di dalam proses PDP dan menggunakan cara iaitu guru tersebut membacakan sepotong ayat kemudian pelajar tersebut dikehendaki mendengar bacaan tersebut dengan baik (Abd Rahman Abd Ghani 2016). Sebagai contoh, ini telah dipraktikkan oleh malaikat Jibril a.s ketika pertama kali menyampaikan wahyu di Gua Hira dan kemudian Rasulullah s.a.w mengikut bacaan Jibril a.s.

ii) **Kaedah berperingkat-peringkat** ialah Allah menurunkan wahyu kepada Rasulullah s.a.w melalui malaikat Jibril a.s secara beransur-ansur bukannya secara sekaligus. Penurunan melalui kaedah ini memudahkan kefahaman dan ingatan tentang perkara yang dipelajari. Menurut Kamarul Azmi (2007), proses penyampaian pengajaran melalui kaedah ini adalah dengan berperingkat dalam tempoh waktu yang berbeza dan diselangi dengan tempoh bertenang serta tidak meyampaikan banyak perkara dalam satu masa.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Manakala dalam surah *Al-Alaq* ayat 1-5 mengandungi dasar-dasar pendidikan Islam iaitu **kaedah bacaan**. Firman Allah SWT yang bermaksud:

> Terjemahan:
>
> Bacalah dengan menyebut nama Tuhanmu yang menciptakan. Dia telah mencipta manusia daripada segumpal darah. Bacalah, dan Tuhanmu Yang Maha Mulia.Yang mengajar manusia dengan pena. Dia mengajarkan manusia apa yang tidak diketahuinya.
>
> (Surah Al 'Alaq, 96:1-5)

Kalimah *iqra*' (baca) yang mula dipelajari oleh Rasulullah ketika pertama kali menerima wahyu membawa maksud yang sangat luas seperti belajar, mencari dan mengkaji ilmu (Mohd Aderi, 2015). Menurut beliau lagi bacaan yang diajarkan oleh Jibril a.s kepada Rasulullah s.a.w bukanlah semata-mata bacaan tetapi ilmu yang perlu diikuti dan difahami (Muhd Zaid 2018)

Allah membimbing Rasulnya melalui Jibril, ini secara langsung menunjukkan bahawa setiap proses pembelajaran haruslah ada bimbingan daripada seorang guru. Dalam sistem pendidikan Islam masa kini, dapat dilihat bahwa kaedah yang digunakan dalam PdP adalah berdasarkan kaedah-kaedah yang digariskan didalam al-Quran iaitu kaedah pengajaran yang berpusatkan guru dan murid. Selain itu, kaedah berperingkat-peringkat dapat kita lihat daripada silibus matapelajaran yang diajar mengikut topik yang tertentu dan ada kesinambungannya pada setiap kali waktu pengajaran dan pembelajaran yang dijalankan (Zakaria Stapa 2012).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

2.4.2 Kaedah pengajaran berdasarkan surah *Al-Fatihah*

Surah *Al-Fatihah* adalah surah pertama didalam al-Quran. Sebagai surah yang terletak diawal sekali, sudah tentu surah ini mempunyai banyak keistimewaan antaranya terkandung nilai-nilai pendidikan Islam. Nilai-nilai pendidikan di dalam surah ini merangkumi nilai pendidikan keimanan, pendidikan tentang hukum Islam, pendidikan tentang sejarah dan pendidikan ibadah.

Dari aspek nilai pendidikan keimanan, ayat pertamanya diperkenal dengan sifat tauhid Allah daripada lafaz *ar-Rahman* dan *ar-Rahim* iaitu yang Maha pengasih dan penyayang. Kita juga dikenalkan juga bahawa Allah adalah pemilik seluruh alam ini. Pendidikan keimanan ini menekankan bahawa pentingnya kita mengenal Allah dan mengamati apa jua yang ada dialam ini. Seterusnya kita diperkenalkan dengan konsep pendidikan ibadah yang terkandung dalam ayat yang ke-5 seperti mana firman Allah SWT yang bermaksud:

> Terjemahan :
> Hanya kepada engkaulah kami menyembah dan hanya kepada engkaulah kami mohon pertolongan.
>
> (Surah Al-Fatihah: 5)

Maksud daripada ayat ini, ibadah adalah kepatuhan untuk menjalankan perintah yang Allah suruh dan menjauhi larangan Allah swt. Konsep ibadah sangat luas, ianya meliputi segala aktiviti yang menaikkan martabat manusia dengan tujuan beribadah kepada Allah.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Dalam ayat yang ke-6 yang bermaksud "*tunjukkanlah kami jalan yang lurus"* pula merangkumi konsep pendidikan hukum syariah. Hukum-hukum tersebut merupakan peraturan bagi umat Islam dalam menjalani kehidupan. Ajaran tentang hukum agama ini pula dengan kurikulum pendidikan manusia di mana dengan agama, pemikiran manusia lebih rasional bukannya melampui batas.

Akhir sekali, di dalam surah ini menceritakan tentang kisah-kisah sejarah di mana Allah menceritakan bahawa orang yang taat mendapat kenikmatatan dan keredhaanNya. Manakala orang yang sombong, ingkar arahannya mendapat kesesatan dan kemurkaan daripada Allah. Malah, daripada aspek ilmu pedagogi, dalam surah al-Fatihah terdapat:

i) **Pendekatan kaedah bercerita**. Kaedah bercerita adalah merupakan salah satu langkah iaitu dengan menyampaikan isi kandungan pengajaran untuk menyampaikan pengajaran dengan memasukkan mimik muka, intonasi suara, gaya tubuh badan, peralatan tambahan dan imaginasi. Dalam surah ini, Allah swt telah menceritakan kisah para nabi dan orang terdahulu yang mendapat kenikmatan dan kemurkaan Allah (Noornajihan Jaafar 2012).

ii) **Kaedah galakan dan ancaman (*targhib* dan *tarhib*).** Kaedah galakan adalah kaedah yang memberi galakan atau ransangan kepada manusia untuk melakukan kebaikan dan bersifat dengan sifat yang mulia berdasarkan al-Quran dan as-Sunnah manakala kaedah ancaman adalah kaedah menakut-nakutkan orang jahat yang meninggalkan segala suruhan Allah. Di dalam

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Surah ini ada pendekatan kaedah galakan dan ancaman seperti didalam ayat yang ke-7 yang bermaksud:

> Terjemahan:
> "iaitu jalan orang-orang yang telah Engkau beri nikmat kepadanya bukan jalan mereka yang dimurkai dan bukan jalan mereka yang sesat"

2.4.3 Kaedah soal jawab berdasarkan surah *Al –Waqiah*

Di dalam al-Quran banyak ayat yang dapat dipetik bagaimana Allah menggunakan **kaedah pertanyaan** sebelum menjelaskan ayat tersebut. Kaedah soal jawab juga merupakan salah satu kaedah penting yang digunakan dalam proses pengajaran dan pembelajaran. Kaedah soal jawab ini membolehkan pelajar mengeluarkan bakat yang tersembunyi, meningkatkan gaya pemikiran pelajar serta dapat menghidupkan suasana pengajaran dan pembelajaran didalam kelas (Abd Halim Tamuri, 2010). Struktur kaedah dapat dipetik daripada surah *Al- Waqiah* ayat 68-69 sepertimana firman Allah SWT yang bermaksud:

> Maka terangkanlah kepadaKu tentang air yang kamu minum.Kamukah yang menurunkannya dari awan atau kami yang menurunkannya?.
>
> (Surah Al-Waqiah: 68-69)

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Pertanyaan itu yang dikemukan diikuti dengan penjelasan iaitu dengan jawapan yang tepat. Kaedah ini telah ditunjukkan dalam peristiwa malaikat Jibril datang menyerupai manusia kepada Rasulullah saw lalu bertanyakan kepada baginda berkaitan Islam, Iman dan Ehsan. Bahkan, Jibril A.S bukan hanya datang menanyakan soalan ilmu tetapi tingkah lakunya menunjukkan bahawa betapa pentingnya adab ketika menuntut ilmu seperti merendah diri, hormat, dan bergaul mesra dengan guru. Kaedah yang sama juga diikuti oleh Rasulullah saw dalam memberi pendidikan kepada umat islam terutamanya para sahabat yang datang menuntut ilmu dengan baginda.

Oleh itu, ketika pelaksanaan sesi pengajaran dan pembelajaran para guru hendaklah mengguna pakai kaedah ini untuk menunjukkan interaksi dua hala dan meningkat kefahaman pelajar dalam memahami kandungan pelajaran dengan mengemukakan soalan-soalan yang menambahkan lagi keyakinan ilmu pelajar.

2.4.4 Kaedah pengajaran perbincangan berdasarkan surah *al-Anfal*

Sural *al-Anfal* ayat 67 ada menggariskan **kaedah perbincangan *(musyawarah)*** yang mana di dalam surah tersebut mengisahkan Rasulullah saw dan para sahabat bermusyawarah mengenai masalah tawanan Perang Badar. Saidina Abu Bakar mencadangkan supaya tawanan tersebut dikenakan tebusan manakala Saidina Umar al-Khattab mencadangkan para tawanan tersebut dibunuh. Rasulullah cenderung kepada cadangan saidina Abu Bakar iaitu para tawanan dikenakan wang tebusan untuk membebaskan diri. Sehubungan itu, turunlah wahyu daripada Allah yang menjelaskan

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

keadaan sebenar dan menegaskan pendapat Umar Al-Khattab. Firman Allah swt yang bermaksud:

> Tidaklah patut, bagi seorang nabi mempunyai tawanab sebelum dia melumpuhkan musuhnya di bumi. Kamu menghendaki harta duniawi sedangkan Allah menghendaki pahala akhirat untukmu Allah Mahaperkasa, Mahabijaksana.
>
> (Surah Al-Anfal: 67)

Perbincangan ialah satu strategi pengajaran berbentuk perbualan dalam kalangan pelajar dibawah pemerhatian dan kawalan guru. Sewaktu perbincangan, semua pelajar di berikan peluang untuk menyuarakan pandangan atau pendapat mereka mengenai sesuatu topik sambil guru memberi pandangan dari perspektif kearah satu pendapat yang menyeluruh.Yang paling penting dalam kaedah ini, semua pandangan haruslah mempunyai konsep dihargai dan menghargai walaupun kadangkala ada pendapat yang tidak disetujui supaya perbincangan berjalan dengan lancar.

Justeru itu, dalam proses pengajaran dan pembelajaran, aktiviti perbincangan haruslah dilaksanakan bertujuan menetapkan penglibatan pelajar, pembentukan tingkah laku yang positif sekaligus membentuk perkembangan individu daripada pelbagai aspek seperti aspek komunikasi, akademik, akhlak dan lain-lain (Mohd Huzairi, 2019).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

2.4.5 Kaedah pengajaran perdebatan berdasarkan surah *al-Baqarah*

Dari perspektif ilmu pedagogi, di dalam surah *al-Baqarah* ayat 258 ada menggariskan **kaedah perdebatan.** Kaedah perdebatan adalah kaedah yang menekankan kepada kemahiran berfikir dan membina keyakinan yang dalam mengemukan pandangan sepertimana yang telah digariskan didalam al-Quran dan digunakan oleh para nabi dan sahabatnya seterusnya generasi sekarang.

Sebagai contoh di dalam surah *al-Baqarah* ayat 258 ini dengan jelas menceritakan kisah perdebatan di antara Nabi Ibrahim a.s dengan Raja Namrud tentang kekuasaan mutlak Pencipta Alam. Kaedah ini dapat melatih seseorang individu dalam mengemukakan pandangan dalam situasi berdebat dengan cara yang teratur dan menjelaskan kebenaran. Kesan utama daripada penggunaan kaedah ini diantaranya adalah dapat melatih seseorang petah dalam berkata-kata, berkeyakinan tinggi, membentuk kecerdasan otak dalam memikirkan idea yang mantap dan seterusnya membawa hujah –hujah yang komkrit dan logik secara serta merta disamping membuktikan hakikat kebenaran.

Menurut tokoh ilmu Ibn Khaldun, kaedah dan teknik ini adalah satu pendekatan yang baik dan berkesan untuk memperkukuhkan ilmu pengetahuan dan membentuk kemampuan seseorang individu. Dalam proses pengajaran dan pembelajaran, kaedah ini memainkan peranan yang aktif terhadap tindak balas antara guru dan pelajar terhadap sesuatu pembelajaran. Dengan kaedah ini juga, pelajar dapat menilai diri sendiri, menegakkan pendirian masing-masing dengan mencerakinkan ilmu yang diperolehi dan mengemukankannya kepada orang lain.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Selain itu, di dalam surah *al-Baqarah* ayat 31-33 terdapat **kaedah *talaqi* (ada bimbingan guru) dan berfikir.** Di dalam ayat ini menceritakan Allah SWT membimbing, mengajar dan mendidik Nabi Adam a.s dengan memberitahu semua nama-nama benda sebagai persiapan kehidupan didunia pada masa akan datang. Penggunaan *Asma'* (nama) dalam surah ini menujukkan suatu pendedahan nama-nama benda (ilmu) kepada sesebuah masyarakat. *Asma'* iaitu nama ini juga merupakan ilmu-ilmu yang mengerakkan pemikiran manusia untuk memahami makna dan kegunaan benda-benda di alam ini. Manusia pada awalnya jahil terhadap ilmu pengetahuan, dengan adanya bimbingan daripada Allah yang mengajarkan manusia tentang ilmu pendidikan telah menaikkan martabat manusia daripada makhluk yang lain. Hal ini kerana, kebolehan manusia menerima dan berfikir tentang ilmu yang diperolehi membezakan manusia daripada makhluk yang lain.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Oleh itu, didalam sistem pendidikan, tidak dapat tidak haruslah ada bimbingan seseorang guru supaya pelajar dapat mengetahui dan menguasai ilmu yang diperolehi. Sebagai seorang manusia yang mempunyai keupayaan berfikir dan menerima sesuatu ilmu, kita hendaklah sentiasa mempelajari dan meningkatkan ilmu pengetahuan dari masa ke masa supaya kita dapat menguasai sumber-sumber yang terdapat didunia dalam pelbagai aspek.

2.4.6 Kaedah pengajaran pemerhatian daripada surah *Al-Maaidah*

Di dalam al-Quran juga menekankan pendekatan meniru atau mengambil contoh terutama sekali untuk membentuk sifat dan tingkah laku yang baik. Surah al-Maaidah

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

ayat 27 sehingga ayat 32 ada menggariskan **kaedah mengambil contoh dan juga kaedah pemerhatian.** Sebagai contoh, di dalam surah ini mengisahkan cerita pembunuhan yang berlaku antara kedua putera nabi Adam iaitu Qabil dan Habil.

Dalam surah ini, Qabil menggunakan pendekatan meniru seekor burung gagak untuk mengembumikan Habil selepas membunuhnya. Setelah Habil mati, Qabil menjadi kebingungan bagaimana untuk menguruskan jenazah adiknya. Kemudiaan Allah yang maha bijaksana yang tidak rela melihat mayat seorang hamba yang soleh diperlakukan sebegitu,maka ditunjukkan kepada Qabil bagaimana seekor burung gagak menggali tanah dengan paruh dan kakinya, lalu menolak burung gagak yang telah mati kedalam lubang tanah yang digali dan menimbusnya kembali.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Justeru itu, dalam pembelajaran yang menggunakan pendekatan mengambil contoh atau pemerhatian ini, seseorang guru hendaklah memastikan dirinya mempunyai tingkah laku yang baik dan berpewatakan positif supaya pelajar dapat meniru tindak tanduknya.Segala tindakan yang dilakukan oleh guru mestilah sesuatu contoh yang baik supaya pelajar boleh mengikutinya. Implikasi kaedah mengambil contoh ini bukan sahaja membentuk tingkah laku pelajar bahkan meningkatkan kemahiran dan penguasaan pelajar terhadap sesuatu perkara yang dipelajarinya.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

2.4.7 Kaedah pengajaran *qudwah hasanah* berdasarkan surah *Al-Imran*

Al-Quran menyaran dan menyuruh orang –orang yang beriman menjadikan Rasulullah s.a.w dan para soleh sebagai teladan atau ikutan dalam menjalani kehidupan seharian sebagai seorang yang soleh sama ada dari segi ibadah, akidah dan akhlak.

Dalam pendidikan akhlak, al-Quran dalam surah *al-Imran* ayat 31 menggariskan **pendekatan kaedah *qudwah hasanah*** dalam mengubah tingkah laku seseorang individu dan masyarakat sepertimana firman Allah yang menyuruhkan kita menjadikan Rasulullah s.a.w sebagai ikutan yang terbaik.

Kaedah *qudwah hasanah* bermaksud contoh teladan yang baik yang boleh diikuti orang lain. *Qudwah* ialah sesuatu keadaan yang boleh diikut oleh orang lain samaada ianya tingkah laku yang baik mahupun buruk, manakala, hasanah ialah contoh yang baik dan sunnah yang bagus.

Sesungguhnya, Rasulullah s.a.w merupakan model ikutan terbaik untuk umat Islam yang sentiasa mengajak kita melakukan segala perintah Allah dan meninggalkan laranganNya. Baginda tidak pernah mengarahkan sesuatu perkara melainkan baginda orang yang pertama melakukannya terlebih dahulu barulah kemudiaannya diikuti oleh para sahabat.

Selain itu, didalam surah ini menunjukkan pendekatan memberi bimbingan secara langsung terutama dalam pendidikan penyucian roh dan jiwa, istiqamah dalam iman dan amal, galakan berdoa, memelihara kehormatan diri, belaku jujur, bersifat

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

dengan sikap amanah, sabar, jujur, rendah diri dan menjauhi perkara buruk. Pendekatan ini Rasulullah s.a.w gunakan dalam mendidik para sahabat. Rasulullah s.a.w sentiasa menggunakan segala kesempatan yang sesuai untuk memberi tunjuk ajar, teguran, demonstrasi dan galakan dalam mendidik para sahabat (Sharifah, 2011).

Dalam konteks pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam, seorang guru mestilah mempunyai keperibadian yang mulia. Ini kerana, keperibadian seorang guru itu memainkan peranan yang amat penting dalam membentuk akhlak tingkah laku yang baik dalam diri pelajar. Oleh itu, sebagai seorang pendidik islam kita mestilah mencontohi keperibadian Rasulullah s.a.w dari segi percakapan, budi pekerti dan perbuatan dalam semua aspek kehidupan (Noraini Mohamad 2018).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

2.4.8 Kaedah pengajaran praktikal berdasarkan surah *Al-Ahzab.*

Berdasarkan surah al-Ahzab ayat yang ke 21 menjelaskan bahawa Rasulullah s.aw merupakan contoh ikutan yang terbaik dari segi percakapan, perbuatan dan akhlaknya. Dalam menyampaikan sesuatu yang diperintah Allah, baginda s.a.w akan menunjukkan cara yang betul kepada para sahabat.

Ini bermakna berdasarkan ayat ini, al-Quran ada menggariskan **pendekatan kaedah praktikal dan amalan** yang mana Rasulullah s.a.w mengajar dengan perbuatan, praktikal dan amalan. Kaedah pengajaran ini lebih berkesan berbanding kaedah teori dan penerangan sahaja. Menerusi kaedah ini, guru menyediakan bahan

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

pelajaran secara langsung dengan menunjukkan prosesnya atau cara melakukan sesuatu (Siti Afifah Munirah 2014).

Sebagai contoh, Rasulullah s.a.w pernah mengajar tentang bagaimana adab menaiki kenderaan kepada kepada Saidina Ali. Dengan tunjuk ajar secara praktikal daripada baginda, saidina Ali kemudiaanya membuat perkara yang sama dalam mengajarkan pula cara tersebut secara lengkap kepada para pelajarnya. Kaedah tindakan dan amalan ini menyebabkan para sahabat mudah memahami dan mengamalkan segala ajaran yang dibawa.

Dalam proses PdP, para pendidik Islam hendaklah menggunakan kaedah tindakan dan amalan ini di samping menggunakan kaedah teori dan penerangan. Dalam kaedah ini, guru boleh menyediakan bahan pengajaran dan menunjukkan cara tersebut secara langsung. Proses pengajaran dan pembelajaran ini mengutamakan pemerhatian pelajar terhadap tindakan guru, kemudian para pelajar mengikutinya pula dengan bimbingan guru seperti guru mengajarkan cara berwudhu'. Kaedah tindakan dan amalan ini dapat memberi peluang kepada pelajar-pelajar untuk berinteraksi, memahami secara langsung dengan isi dan situasi pembelajaran. Mereka akan mendapat pengetahuan, celik akal, kemahiran dan kesimpulan dalam setiap unit pembelajaran yang berkenaan.

Namun begitu, terdapat asas penting dalam menentukan keberkesanan pengajaran dan pembelajaran iaitu kaedah pengajaran yang digunakan para guru dalam mendidik para pelajar. Ini kerana, melalui pemilihan kaedah dan bahan bantu mengajar

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

yang sesuai dapat meningkatkan lagi keberkesanan proses pengajaran dan pembelajaran.

Justeru, kaedah pengajaran berdasar al-Quran yang dibincangkan merupakan sebahagian daripada kaedah dan metadologi yang baik dan berkesan dan boleh diguna pakai oleh para pendidik ketika melaksanakan proses pengajaran dan pembelajaran. Pendidikan merupakan usaha memantapakan pengetahuan, memperbaiki amalan dan perbuatan serta menghayati kembali akhlak dan peribadi mulia yang mana akhirnya membawa kesejahteraan kepada individu terbabit di dunia dan akhirat.

Akhir sekali, pelbagai kaedah mahupun teknik yang boleh digunakan dan praktikan antaranya latihan kemahiran seperti kemahiran pedagogi dan kawalan kelas perlu bagi melahirkan guru yang cekap dalam urusan Pengajaran dan Pembelajaran (PdP). Ketika menjalankan sesi Pengajaran dan Pembelajaran, pendekatan yang boleh guru gunakan adalah kaedah lawatan. Kaedah lawatan yang dimaksudkan adalah membuat lawatan atau kunjungan sambil belajar di luar kelas. Kaedah ini sangat bagus untuk di praktikkan kerana ia dapat memberi gambaran yang jelas dan nyata kepada para pelajar terhadap perkara yang dialami dan dilihat. Oleh itu, para pelajar dapat mengamati sesuatu objek dengan jelas di mana objek itu berada dalam situasi yang asli. Sebagai contoh, sebelum memulakan lawatan guru perlu menjelaskan tujuan lawatan dijalankan kepada pelajar, dan menerangkan perkara yang dapat mereka lakukan ketika lawatan itu.

Kemudian, guru-guru perlu menyediakan beberapa soalan yang akan diberikan selepas lawatan. Selepas tamat sahaja sesi lawatan kita boleh memberi peluang kepada

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

para pelajar untuk berkongsi pengalaman masing-masing dan boleh membuat rumusan rumusan berkaitan lawatan yang telah dijalankan dan apakah kesannya, serta mengemukakan soalan kepada pelajar, adakah mereka dapat pengalaman atau dapat pelajari perkara yang baru hasil daripada lawatan tersebut.

Selain itu, antara pendekatan sosiologi dalam kaedah pengajaran dan pembelajaran ialah kaedah bermain. Seperti yang kita tahu, kanak-kanak ini sifatnya ialah suka bermain. Oleh itu, kaedah ini sangat menarik minat para pelajar untuk memberi sepenuh tumpuan dan perhatian ketika sesi pengajaran dan pembelajaran berlangsung (Jaslinah 2012).

Kaedah ini juga dapat menyuburkan rasa ingin tahu sesuatu perkara dalam diri pelajar dan dapat membentuk nilai-nilai serta konsep yang dipelajari sebentar tadi. Sebagai contoh, sebelum memulakan permainan guru perlu memilih topik mata pelajaran yang sesuai dengan kaedah bermain dan menyediakan alat bantu mengajar (permainan) yang lengkap. Seterusnya guru perlu membahagikan para pelajar kepada beberapa kumpulan dan mengenalpasti kelemahan atau kemampuan setiap individu ketika mereka sedang bermain. Kemudian, selesai sahaja para pelajar bermain guru perlu membetulkan mana-mana kesalahan yang didapati dan memberi nasihat serta tunjuk cara.

Di samping itu, kaedah amali dan demonstrasi juga adalah salah stau pendekatan yang penulis gunakan. Kaedah amali membawa maksud memberi peluang kepada para pelajar untuk berinteraksi dengan isi dan suasana pembelajaran secara berterusan. Oleh itu, para pelajar akan mendapat pengalaman secara langsung dalam

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

pengetahuan, kemahiran dan pembelajaran. Kaedah amali juga meliputi kaedah demonstrasi, praktikum dan eksperimen. Manakala kaedah demonstrasi pula adalah salah satu cara yang mana perlu menyediakan bahan pelajaran seperti objek, atau proses secara langsung. Hal ini kerana, apabila para pelajar memerhati proses atau objek secara langsung dan dapat membuat kesimpulan bagi topik pelajaran yang berkenaan. Dalam kaedah ini antara keutamaannya adalah eksperimen penyertaan langsung para pelajar (Ghazali 2004).

2.5 Pengurusan Pengajaran

Bidang pengurusan terdiri daripada beberapa elemen penting yang menguasai dalam pendidikan, antaranya ialah pengurusan pengajaran. Bagi insititusi pendidikan, bidang pengurusan adalah suatu bidang yang sangat penting dalam mencapai objektid dan matlamat pendidikan yang sebenar. Apabila bidang pengurusan menjalankan tanggungjawab yang betul maka ia akan memudahkan organisasi sekolah bagi mencapai prestasi yang terbaik daripada sudut akademik pelajar tersebut. Oleh itu, dapat didefinisikan pengurusan pengajaran adalah merupakan suatu proses untuk merancang pengajaran bagi mencapai objektif yang ditentukan dan berdasarkan garis panduan yang betul, memimbing guru dalam mengawal aktiviti dalam dan luar kelas, sebagai penentuan subjek yang akan diajar oleh guru mengikut kemahiran yang tersedia ada, dan melaksanakan pantauan supaya apa yang dirancang ia dapat berjalan dengan baik. Pengurusan pengajaran sangat penting dalam memainkan peranannya, kerana ia dapat memberi impak yang besar dalam meningkatkan prestasi pelajar (Normiati Batjo 2021).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Selain itu, menurut (Raedah Md Amin 2013) dapat dirumuskan bahawa terdapat lima elemen yang penting dalam skop pengurusan pengajaran dan pembelajaran, antaranya ialah sumber pengajaran dan pembelajaran, persediaan rancangan kerja, rancangan dan pelaksanaan pelajaran, penentuan objektif atau hasil pembelajaran dan kaedah penilaian pengajaran dan pembelajaran. Hal ini kerana, kelima-lima elemen ini harus dijalankan dengan sistematik kerana ia sangat penting bagi mencapai objektif pengajaran dan pembelajaran seterusnya menghasilkan impak yang berkesan daripada sudut pengawalan kelas serta pengajaran dan pembelajaran di sekolah berjalan dengan lancar.

Dapat dikenalpasti bahawa elemen bagi persediaan rancangan kerja dalam pengurusan pengajaran dan pembelajaran merupakan satu tindakan rancangan pelaksanaan yang telah disediakan oleh guru mengikut sukatan pelajaran yang betul untuk suatu subjek yang guru tersebut akan mengajar. Manakala, bagi elemen sumber pengajaran dan pembelajaran yang meliputi dalam pengurusan dan pengajaran pula ialah seperti alat atau bahan pelajaran yang boleh digunakan ketika pelaksanaan sesi pengajaran dan pembelajaran diadakan. Sebagai contoh alat atau bahan yang boleh digunakan adalah, buku rujukan, kad gambar, buku teks, televisyen, carta dan lain-lain. Walaubagaimanapun, guru-guru mperlu membuat persediaan yang rapi dan mencukupi bilangan alat bahan tersebut. Hal ini supaya, proses pngajaran dan pembelajaran dapat dijalankan dengan lancar dan murid-murid lebih mudah untuk memahami isi pengajaran yang hendak disampaikan (Mohd Nahi 2018).

Di samping itu, elemen daripada sudut perancangan dan pelaksanaan penilai adalah langkah penutup yang sangat penting untuk guru-guru analisis pelaksanaan yang

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

dirancang dalam pengajaran dan pembelajaran berjalan dengan lancar atau sebaliknya. Justeru itu, langkah ini dilakukan di akhir pengajaran dan pembelajaran untuk memudahkan proses penilaian dilakukan. Pengajar menentukan strategi bimbingan dan pembelajaran muktamad yang sesuai termasuk aktiviti pemerhatian, penilaian sasaran pelajaran, aktiviti membuat kesimpulan atau kesimpulan sebagai tambahan kepada perubahan dalam kelas seterusnya. Pelaksanaan penilaian ini penting sebagai panduan kepada guru dalam mengukur keberkesanan bimbingan yang telah ditambah (Norshafinaz 2018).

Melalui penilaian ini juga guru dapat membuat kesinambungan untuk pelajaran seterusnya. Hal ini supaya, matlamat yang menjadi sasaran tercapai dengan berkesan. Bahkan, pendekatan dan kaedah Pengajaran dan Pembelajaran (PdP) seperti yang kita ketahui selalu berubah-ubah ekoran peredaran zaman yang kian kemuncak. Malah, perkembangan terkini telah membuktikan kepada kita bahawa pembelajaran berpusatkan pelajar sedang diarus perdanakan secara radikal. Begitu juga, isu sumber dan hierarki pengetahuan adalah sangat besar dan perlu diambil kira dalam pembelajaran dan pengajaran untuk mengenali dan melatih walaupun ia harus menggunakan apa sahaja strategi dan teknik yang perlu dimiliki bersama-sama dengan tumpuan pelajar, guru, hasil, sasaran, teknik dan nilai (Lela Ahmad 2020).

2.6 Kajian-kajian lepas

Kajian oleh Bani Hidayat Mohd Shafie (2016), yang bertajuk Persepsi Guru KAFA Terhadap Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam. Kajian ini dijalankan bagi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

mengkaji aspek guru-guru KAFA dalam strategi, penggunaan bahan bantu ketika mengajar (BBM), penggunaan kaedah atau strategi pengajaran serta profesionalisme guru KAFA. Hasil kajian mendapati bahawa tahap guru KAFA adalah pada tahap sederhana dalam pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam. Bahkan, guru perlu merancang pengajaran dan menghulur pertimbangan dalam konsep mendidik dan mengajar.

Kajian oleh Nor Hayati Fatmi Talib (2018), tentang penilaian pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam guru KAFA telah menunjukkan bahawa haruslah dipertingkatkan amalan ketika sesi pengajaran dan pembelajaran serta profesionalisme guru KAFA dalam proses pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam menerusi kursus-kursus latihan yang berkala dan berfokus. Hasil usaha ini dapat memperkasakan lagi pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam guru KAFA di Malaysia.

Kajian oleh Jamaliah binti Abdul Jalil, Mohd Isa Hamzah, dan Maimun Aqsha Lubis (2017), tentang tahap pengetahuan dan amalan fardhu ain anak-anak muallaf sekolah menengah di bahagian Sri Aman, Sarawak menunjukkan bahawa tahap pengetahuan fardhu ain anak-anak muallaf sekolah menengah di bahagian Sri Aman adalah di tahap tinggi. Oleh yang demikian, manakala segi amalan berada di tahap sederhana.

Manakala, berdasarkan kajian daripada Mukhlas Nugraha (2017), Konsep Ilmu Fardu Ain dan Fardu Kifayah dan Kepentingan Amalannya dalam Kurikulum Pendidikan Islam. Kajian ini dijalankan untuk menjelaskan bahawa betapa pentingnya konsep ilmu fardu ain dan fardu kifayah serta amalannya dalam penyusunan kurikulum

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

pendidikan Islam. Beliau mewujudkan konsep konsep yang mempunyai kaitan dengan ilmu fardu ain dan fardu kifayah, dan yang paling utama adalah makna dan bahagian cabang ilmu seperti mana yang dihuraikan oleh para ʿulamāʾ muktabar terdahulu dan sarjana Islam dalam keadaan semasa. Walau bagaimanapun, penjelasan berkaitan hakikat dan matlamat hidup manusia, kriteria nilai ilmu fardu ain dan fardu kifayah, dan sifat dinamik kedua konsep ilmu tersebut turut dikemukakan.

Menurut kajian Ruzaimah Zainol Abidin, Azman Md Zain & Mohd Hilmi Hamzah (2017), iaitu permasalahan dalam perlaksanaan program KAFA di daerah Pendang Kedah. Kajian ini menerangkan berkaitan tentang permasalahan dalam perlaksanaan program kelas al-quran dan fardu ain KAFA, ialah berpunca daripada sudut pengurusan, iaitu penyeliaan kelas tidak sistematik, pertembungan aktiviti sekolah dan ketiadaan rekod kehadiran. Bahkan juga, daripada sudut Pengajaran, Displin dan elaun guru.

Dr. Syahrul Faizaz Abdullah, Dr. Ssuna Salim dan Dr. Mohd Akram (2018), pelaksanaan kelas pengajian asas fardhu ain kepada muallaf di Kedah dan cabarannya. Kajian ini menunjukkan KAFA kepada muallaf sangat penting kerana ia memainkan peranan penting dalam menanamkan asas-asas agama Islam yang diperlukan supaya muallaf dapat menjalani hidup sesuai dengan ajaran Islam yang sebenar. Pelaksanaan kelas pengajian Fardhu Ain yang dilaksanakan oleh organisasi dakwah di Negeri mempunyai persamaan dari segi tujuan dan pelaksanaannya dengan organisasi dakwah di negeri-negeri lain di Malaysia. Walaupun kelas pengajian ini banyak dikendalikan oleh NGO dengan pendekatan yang berbeza tetapi objektif untuk membimbing muallaf tercapai.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Kajian oleh Bani Hidayat Mohd Shafie dan Nor Hayati Fatmi Talib (2018), iaitu pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam guru KAFA zon Sabah dan Sarawak, telah menunjukkan bahawa guru KAFA harus meningkatkan semaksima tanggungjawab dan peranan masing-masing ketika menjalankan tugas. Bahkan, jika guru KAFA ingin melonjakkan lagi keberkesanan pemahaman dalam pengajaran dan menyampaikan ilmu untuk pelajar, guru KAFA perlu mengenalpasti amalan pengajaran pendidikan Islam di sekolah sangat memberi impak kepada pelajar. Untuk pelajar yang sedang mengikut dan terlibat dalam pembelajaran di sekolah bawah JAKIM, pelajar-pelajar harus mendapat galakan dan sokongan daripada guru KAFA. Hal ini supaya, implikasi pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam di sekolah dapat dipertingkatkan dengan jayanya.

05-4506832 Perpustakaan Tuanku Bainun ptbupsi

Hafizul Rasdi, Abdul Razak Abdul Kadir, Huzaimah Ismail & Fatimah Hamrie (2013), kekuatan pendidikan KAFA dibahagian Betong, Sarawak. Kajian ini menunjukkan bahawa terdapat tiga faktor utama yang menentukan kekuatan pendidikan KAFA di Bahagian Betong. Kekuatan utama ini adalah berdasarkan peranan yang dimainkan oleh pihak JAIS Betong, pihak pentadbir sekolah seperti Guru Besar dan peranan Guru KAFA sendiri sebagai pelaksana. Kekuatan sesuatu program pendidikan amat bergantung kepada pengurusan yang sistematik serta kemudahan yang cukup untuk menjalankannya. Tanpa kemudahan serta peranan dan kerjasama antara agensi-agensi yang bertanggungjawab mustahil sesuatu program pendidikan dapat dijalankan dengan jayanya.

Usaha-usaha yang telah dimainkan oleh pihak JAIS Betong, pihak pentadbir sekolah di Bahagian Betong dan guru-guru KAFA di Bahagian Betong perlu sentiasa

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

diperkasa dan ditambah baik dari semasa ke semasa. Ini bagi memastikan agar pendidikan KAFA di Bahagian Betong terus diurus dengan baik dan melahirkan pelajar-pelajar yang menguasai al-Quran dan perkara-perkara asas Fardhu Ain sesuai dengan matlamat penubuhan KAFA oleh pihak JAKIM.

2.7 Kesimpulan

Kajian ini menunjukkan kaedah pengajaran guru KAFA di negeri perak. Hasil daripada kajian ini juga dapat membantu memperlihatkan pelbagai kaedah pengajaran guru KAFA seterusnya dapat dimanfaatkan oleh semua pendidik. Bahkan, peranan guru sangat penting bagi menyampaikan ilmu-ilmu Islam untuk pelajar selain daripada harus mahir sebagai seorang guru yang berpengetahuan dan berilmu juga dapat memahami konsep pendidikan KAFA dengan terperinci (JAKIM 2017).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

BAB 3

METODOLOGI KAJIAN

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

3.1 Pendahuluan

Metodologi penyelidikan dalam penulisan ilmiah adalah satu proses untuk mengenalpasti objektif yang menjadi tumpuan penelitian. Dalam sesuatu kajian, metodologi sangat penting kerana apabila sesuatu pemilihan metodologi itu tepat, ia akan memberi kesan kepada tujuan penyelidikan tersebut sama ada dapat dicapai keseluruhannya ataupun tidak Zaki, (2017). Kajian ini bertujuan untuk menilai kaedah pengajaran guru Kelas Al- Quran Fardu Ain (KAFA). Di dalam bab ini ada beberapa perkara yang akan dibincangkan, antaranya ialah reka bentuk kajian yang dipilih, sampel kajian, prosedur pemilihan subjek kajian dan populasi. Bahkan, pengkaji juga memuatkan dalam bab ini ialah tempat kajian dijalankan, alat kajian, malah kesahan dan kebolehpercayaan, juga instrument kajian.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

3.2 Reka Bentuk Kajian

Dalam kajian ini, pengkaji telah memilih kaedah penyelidikan kuantitatif. Menurut Norhasniza (2021) penyelidikan kuantitatif merupakan kaedah penyelidikan berdasarkan kepada kaedah penyelidikan inkuiri positivis iaitu penyelidikan dilakukan melalui kajian eksperimental dan data numerika yang dipungut dan dianalisis dengan ujian statistik. Hal ini bertujuan untuk membantu memudahkan lagi pengkaji mendapatkan idea dan maklumat yang berkaitan serta menunjukkan arah perjalanan proses kajian yang dipilih. Justeru, pengkaji sangat yakin bahawa kajian ini adalah sangat bersesuaian dengan tajuk yang ingin dikaji.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

3.3 Populasi dan Sampel Kajian

Menurut Zaki (2017), Sampel kajian merujuk kepada semua individu yang dipilih secara rawak oleh pengkaji untuk dijadikan responden. Justeru itu, dalam kajian ini pemilihan responden adalah berdasarkan kepada tajuk kajian, yang mana pengkaji secara umum telah memilih individu atau tempat yang telah di kenal pasti terlebih dahulu bagi menjawab segala persoalan kajian. Persampelan kajian diambil daripada populasi kajian yang terdiri daripada 180 orang guru KAFA di 67 buah sekolah di sekitar daerah Muallim dan Batang Padang. Dalam konteks kajian ini, seramai 160 orang sample telah dipilih untuk menjadi responden yang terdiri daripada guru yang mengajar di sekolah Agama Rakyat KAFA. Pemilihan sejumlah 160 orang sampel adalah untuk mengurangkan ralat dalam kajian yang dijalankan ini.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

3.4 Tempat Kajian

Kajian ini dilaksanakan di Sekolah Rendah Agama Rakyat yang telah didaftarkan di bawah Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) negeri Perak. Pengkaji telah memilih 15 buah sekolah rendah agama rakyat di Daerah Batang Padang dan 14 buah sekolah rendah agama rakyat di daerah Muallim. Daerah Batang Padang dan Muallim dipilih kerana pengkaji mendapati tiada lagi kajian penyelidikan yang telah dibuat di sekolah agama rakyat daerah ini, justeru itu ia memenuhi kriteria kajian yang ingin dikaji.

3.5 Instrumen Kajian

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Instrument adalah membawa maksud langkah-langkah penyediaan bagi memperolehi data kajian yang telah dijalankan. Oleh itu, terdapat dua bahagian yang diletakkan pengkaji dalam kajian ini, antaranya ialah instrumen yang didasarkan oleh instrumen yang sedia ada serta instrumen yang telah dibina sendiri oleh pengkaji untuk mendapatkan data kuantitatif.

3.5.1 Soal Selidik

Instrumen dalam soal selidik ini dibentuk berlandaskan pada objektif dalam kajian yang berkait dengan kaedah pengajaran guru KAFA. Terdapat tiga bahagian yang dibina di dalam soal selidik ini, antaranya ialah bahagian A berkaitan dengan latar belakang

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

responden yang merangkumi jantina, umur, status perkhawinan, kelulusan akademik dan pengalaman mengajar. Mankala, bahagian B berkaitan dengan kaedah pengajaran guru KAFA, bahagian ini merujuk kepada teori yang telah dikemukakan oleh pengkaji iaitu teori kaedah pengajaran menurut Ibnu Khaldun. Bahagian C pula berkaitan dengan pengurusan pengajaran. Oleh itu, responden perlu menandakan pada ruangan yang di sediakan mengikut konsep soalan yang diberikan.

Jadual 3.1

Struktur Soal Selidik

Terdapat **tiga** (3) bahagian dalam soal selidik ini antaranya seperti berikut:

Bahagian A	Latar Belakang Responden
Bahagian B	Kaedah Pengajaran
Bahagian C	Pengurusan Pengajaran

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

3.5.2 Skala Jawapan Responden

Kajian ini telah menggunakan skala ordinal 1-5 dalam soal selidik untuk menunjukkan tahap persetujuan dan pemberian skor. Setiap tandaan dalam set soal selidik akan diberi nilai skala seperti jadual 2. Setiap tandaan akan diberi skor seperti nilai 1 untuk "Sangat Tidak Setuju" (STS), nilai 2 untuk "Tidak Setuju" (TS), nilai 3 untuk "Tidak Pasti" (TP), nilai 4 untuk "Setuju" (S) dan nilai 5 untuk "Sangat Setuju" (SS).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Jadual 3.2

Skala Likert

Skor	Skala Likert
1	Sangat tidak setuju
2	Tidak setuju
3	Tidak pasti
4	Setuju
5	Sangat setuju

3.6 Kesahan dan Kebolehpercayaan Alat Kajian

Bagi menghasilkan penyelidikan yang berkualiti, perlu mempunyai kesahan dan keboleh percayaan yang tinggi. Justeru itu, pengkaji perlu menggunakan alat kajian yang bersesuaian dan bertepatan dengan reka bentuk yang dipilih. Kesahan dan kebolehpercayaan alat Kajian perlu dikenalpasti dan di teliti sebelum pengkaji menggunakannya. Kesahan kandungan sesuatu instrumen memberi fokus kepada kandungan item-item dalam ujian. Kesahan kandungan merujuk kepada sejauh mana instrumen tersebut berupaya mengumpul data yang merangkumi isi kandungan sesuatu bidang yang diukur. Data yang dikumpul daripada sampel iaitu pelajar sebagai responden kajian diproses bagi menentukan kebolehpercayaan dan kesahan instrumen yang digunakan. Seterusnya data dianalisis dengan sebaiknya.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

3.6.1 Kajian Rintis

Kajian rintis berfungsi sebagai menguji dan membina keberkesanan alat ujian serta menilai kesesuaian reka bentuk kajian. Ia juga menilai keberkesanan teknik persampelan serta mengenal pasti masalah yang mungkin timbul dalam kajian sebenar.

3.6.1.1 Menguji Kebolehpercayaan Kajian Rintis

Jadual 3.3 menunjukkan nilai *alpha cronbach* bagi kaedah pengajaran guru sebelum dan selepas item-item digugurkan daripada analisis. Maklumat mengenai item-item yang dibuang ialah dimensi *al-tikrar* atau pengulangan (1 item) dan dimensi pengajaran secara berperingkat dan beransur-ansur (3 item). Kriteria utama yang menentukan item-item untuk dibuang ini ialah *corrected item-total correlation* di mana item-item ini mempunyai nilai yang rendah daripada 0.20 dibuang. Selepas pengguguran item, julat nilai kebolehpercayaan dimensi kaedah pengajaran guru adalah berada di antara 0.886 hingga 0.948. Manakala nilai kebolehpercayaan keseluruhan kaedah pengajaran guru pula adalah 0.978 (71 item). Oleh demikian, instrumen kaedah pengajaran guru yang akan digunakan mempunyai kebolehpercayaan yang amat baik.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Jadual 3.3

Kebolehpercayaan Kaedah Pengajaran Guru

Dimensi	Kebolehpercayaan (awal)		Item-item yang digugurkan berdasarkan *corrected item-total correlation* <0.20	Kebolehpercayaan (selepas pengguguran item)	
	Alfa Cronbach	Bilangan Item		Alfa Cronbach	Bilangan Item
Al-Tikrar atau Pengulangan	0.876	15	B9	0.886	14
Al-Tajribah atau Percubaan	.932	15	-	0.932	15
Peniruan (Muhakah atau Taklid)	0.914	15	-	0.914	15
Pengajaran secara berperingkat dan beransur-ansur (Tadrij)	0.867	15	B48, B49, B58	0.908	12
Pandang dengar (Talqin)	0.948	15	-	0.948	15
Keseluruhan (Kaedah Pengajaran Guru)	0.976	75	B9, B48, B49, B58	0.978	71

Seterusnya, Jadual 3.4 menunjukkan nilai *alpha cronbach* bagi kaedah pengajaran guru sebelum dan selepas item-item digugurkan daripada analisis. Tiada item digugurkan. Ini kerana *corrected item-total correlation* bagi item-item ini mempunyai nilai yang lebih tinggi daripada 0.20. Julat nilai kebolehpercayaan dimensi pengurusan pengajaran adalah berada di antara 0.916 hingga 0.964. Manakala nilai kebolehpercayaan keseluruhan pengurusan pengajaran pula adalah 0.979 (50 item). Oleh demikian, instrumen kaedah pengajaran yang akan digunakan mempunyai kebolehpercayaan yang amat baik.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Jadual 3.4

Kebolehpercayaan Pengurusan Pengajaran

Sub-dimensi	Kebolehpercayaan (awal)		Item-item yang digugurkan berdasarkan *corrected item-total correlation* <0.20	Kebolehpercayaan (selepas pengguguran item)	
	Alpha Cronbach	Bilangan Item		*Alpha Cronbach*	Bilangan Item
Persediaan rancangan kerja	0.920	10	-	0.920	10
Penentuan objektif/ hasil pelajaran	0.950	10	-	0.950	10
Sumber pengajaran dan pembelajaran	0.937	10	-	0.937	10
Rancangan dan pelaksanaan pelajaran	0.964	10	-	0.964	10
Kaedah penilaian pengajaran dan pembelajaran	0.916	10	-	0.916	10
Keseluruhan (Pengurusan Pengajaran)	0.979	50		0.979	50

3.6.2 Kebolehpercayaan Soal Selidik Pelajar

Kebolehpercayaan soal selidik bergantung kepada ketekalan skor yang diperolehi. Cara mengukur kebolehpercayaan soal selidik guru adalah dengan mengedarkan satu set soalan soal selidik yang sama kepada setiap guru. Soalan-soalan yang terdapat dalam set soal selidik tersebut dikaji manfaatnya kepada kajian ini dan disahkan oleh pakar yang berkenaan.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

3.7 Prosedur Pengumpulan Data

Dalam kajian ini, pengkaji menggunakan set soal selidik sebagai alat ukur untuk mendapatkan data daripada responden yang terlibat. Pengkaji telah mendapatkan kebenaran bertulis daripada pihak pentadbiran unit pendidikan Jabatan Agama Islam daerah Batang Padang dan Muallim untuk menjalankan kajian tersebut. Pengkaji menentukan responden kajian dan lokasi kajian dengan bantuan pihak Jabatan Agama Islam Negeri Perak. Pengkaji juga mendapatkan persetujuan secara peribadi daripada responden kajian yang terlibat secara lisan dan bertulis. Setelah itu, pengkaji akan membuat temu janji dengan guru yang terlibat dalam kajian ini, setelah mendapat tarikh dan masa yang sesuai, pengkaji bersedia dengan kelengkapan borang untuk kajian. Sebelum pelaksanaan kajian dijalankan di lokasi yang terlibat, responden kajian akan diberi taklimat ringkas berkaitan yang dijalankan. Pengkaji telah mengenalpasti semua maklumat berkenaan responden kajian, lokasi kajian dan latarbelakang responden kajian daripada pihak pentadbiran dan juga memastikan surat kebenaran daripada pihak yang terlibat diperolehi terlebih dahulu. Pengkaji juga mewujudkan hubungan yang baik dengan pihak yang menguruskan sekolah-sekolah kelas al-quran dan fardu ain bagi memudahkan proses pengumpulan data dijalankan. Jangka masa bagi memperolehi data kajian adalah pada bulan februari 2020 selama empat minggu. Pengkaji telah membahagikan masa dengan secukupnya bagi mengelak penindihan waktu responden kajian dengan pengajaran dan pembelajaran serta aktiviti-aktiviti di sekolah.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

3.8 Prosedur Analisis Data

Instrumen kajian ini menggunakan set soal selidik yang berasaskan kepada objektif kajian. Mengedarkan borang soal selidik dilakukan untuk mendapatkan maklumat yang telah ditentukan. Setiap data yang diperolehi akan dianalis oleh pengkaji. Kajian ini melibatkan data kuantitatif maka data itu akan dianalisis secara deskriptif menggunakan program perisian Statistik untuk Sains Sosial (*Statictikal Package for the Social Science)* atau lebih dikenali sebagai SPSS version 21.0 untuk mendapatkan kekerapan, peratus, min dan sisihan piawaian. Pengkaji juga akan menganalisis data dengan menggunakan pekali korelasi pearson. Pekali korelasi ialah pengukuran stastitik kovarian atau asosiasi dua pembolehubah untuk menunjukkan kekuatan bagi hubungan linear dan arah hubungan pemboleh ubah tersebut. Dalam kajian ini, korelasi pearson digunakan untuk mengenalpasti hubungan samaada aspek kesediaan pelajar dipengaruhi oleh jantina dan sebagainya. Nilai pekali korelasi adalah di antara 0.00 dan +1.00 atau -1.00. Hubung kait atau hubungan adalah kuat jika pekali korelasi hampir dengan +1.00 atau -1.00.

3.9 Rumusan

Secara keseluruhannya, dalam bab ini ada membincangkan tentang reka bentuk kajian, populasi dan sampel serta prosedur pemilihan subjek kajian. Turut dimuatkan dalam bab ini ialah tempat kajian, alat kajian, kesahan dan kebolehpercayaan, prosedur pemgumpulan data, dan tatacara penganalisaan data.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

BAB 4

DAPATAN KAJIAN

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.1 Pengenalan

Bab ini membincangkan hasil penyelidikan yang diperoleh dengan didahului pembentangan profil responden kajian dan diikuti dengan dapatan kajian secara deskriptif dan juga inferensi. Terdapat enam objektif kajian yang dicapai dalam bab ini. Pertama, mengenalpasti tahap kaedah pengajaran guru Kelas Al-quran dan Fardu Ain. Kedua, mengenalpasti tahap pengurusan pengajaran dalam Kelas Al-quran dan Fardu Ain. Ketiga, mengenalpasti perbezaan kaedah pengajaran berdasarkan jantina dan kelulusan akademik. Keempat, mengenalpasti perbezaan pengurusan pengajaran guru berdasarkan jantina dan kelulusan akademik. Kelima, mengenalpasti hubungan antara kaedah pengajaran guru dengan pengurusan pengajaran. Keenam, mengenalpasti hubungan antara kaedah pengajaran guru dan pengurusan pengajaran dengan pengalaman mengajar. Perincian hasil kajian yang diperoleh melalui analisis data

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

ditunjukkan dalam jadual. Akhir sekali, bab ini ditamatkan dengan rumusan hasil kajian.

4.2 Latar Belakang Responden

Kajian ini memfokuskan kepada guru Kelas Al-quran dan Fardhu Ain di Negeri Perak. Seramai 160 orang telah dipilih sebagai sampel dalam kajian ini. Data demografi seperti jantina, umur, status perkahwinan, tahap pendidikan, pengalaman mengajar dan jenis premis (tempat pendidikan) dibentangkan dalam bentuk jadual berdasarkan bilangan dan peratusan responden. Taburan demografi responden dipaparkan dalam Jadual 4.1.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Jadual 4.1

Taburan Demografi Responden

Demografi	Sub-profil	Bilangan	Peratus
Jantina	Lelaki	22	13.8
	Perempuan	138	86.3
Umur	25 tahun ke bawah	13	8.1
	26 - 30 tahun	34	21.3
	31 - 35 tahun	39	24.4
	36 - 40 tahun	31	19.4
	41 - 45 tahun	14	8.8
	46 - 50 tahun	17	10.6
	51 tahun ke atas	12	7.5
Status perkahwinan	Bujang	29	18.1
	Berkahwin	119	74.4
	Duda	2	1.3
	Janda	10	6.3
Kelulusan akademik	SPM	69	43.1
	Sijil	11	6.9
	Diploma	44	27.5
	Ijazah	36	22.5
Pengalaman mengajar	5 tahun ke bawah	43	26.9
	6 - 10 tahun	29	18.1
	11 - 15 tahun	49	30.6
	16 tahun ke atas	39	24.4
Jenis premis	Bangunan SK	2	1.3
	Sek Ren Agama Negeri	3	1.9
	Masjid / Surau	12	7.5
	Sek Ren Agama Rakyat	137	85.6
	Bangunan persendirian	6	3.8

Daripada keseluruhan 160 responden yang terlibat dalam kajian ini, seramai 22 orang atau 13.8 % adalah terdiri daripada guru lelaki, manakala seramai 138 orang atau 86.3 % lagi adalah terdiri daripada guru perempuan. Ini menunjukkan bahawa jumlah responden dalam kalangan guru perempuan melebihi jumlah guru lelaki dalam kajian ini.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Seterusnya, dari segi profil responden mengikut umur menunjukkan kumpulan umur yang paling banyak ditunjukkan oleh responden adalah berada dalam kumpulan umur 31 – 35 tahun iaitu sebanyak 24.4% (39 orang). Diikuti dengan kumpulan umur 26 - 30 tahun iaitu sebanyak 21.3% (34 orang), kumpulan umur 36 - 40 tahun iaitu sebanyak 19.4% (31 orang), kumpulan umur 46 - 50 tahun iaitu sebanyak 10.6% (17 orang), kumpulan umur 41 - 45 tahun iaitu sebanyak 8.8% (14 orang), kumpulan umur 25 tahun ke bawah iaitu sebanyak 8.1% (13 orang) dan kumpulan umur 51 tahun ke atas iaitu sebanyak 7.5% (12 orang).

Bagi taburan profil responden mengikut status perkahwinan menunjukkan seramai 29 orang (18.1%) adalah bujang, 119 orang (74.4%) adalah berkahwin, 2 orang (1.3%) adalah duda dan 10 orang (6.3%) adalah janda. Ini menunjukkan bahawa majoriti responden adalah terdiri dari kalangan guru yang sudah berkahwin.

Merujuk kepada Jadual 4.1, dapat dilihat bahawa majoriti tahap kelulusan akademik responden iaitu pada tahap SPM iaitu seramai 69 orang (43.1%). Diikuti dengan seramai 44 orang (27.5%) pada tahap Diploma, 36 orang (22.5%) pada tahap Ijazah dan 11 orang (6.9%) pada tahap Sijil.

Dapatan hasil kajian dari segi pengalaman mengajar menunjukkan seramai 43 orang guru (26.9%) adalah terdiri daripada 5 tahun ke bawah, 29 orang (18.1%) daripada 6 - 10 tahun, 49 orang (30.6%) daripada 11 - 15 tahun dan 39 orang (24.4%) daripada 16 tahun ke atas. Ini menunjukkan bahawa kebanyakan pengalaman mengajar responden adalah terdiri dalam kalangan 11 - 15 tahun.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Terakhir, hasil dapatan kajian berkaitan profil responden mengikut jenis premis menunjukkan majoriti responden menjalankan kelas Al-quran dan Fardhu Ain di Sekolah Rendah Agama Rakyat iaitu seramai 137 orang (85.6%). Diikuti dengan seramai 12 orang (7.5%) di masjid / surau, 6 orang (3.8%) di bangunan persendirian, 3 orang (1.9%) di Sek Ren Agama Negeri dan 2 orang (1.3%) di bangunan SK.

4.3 Kebolehpercayaan Data Sebenar

Hasil kebolehpercayaan *alpha Cronbach* bagi kaedah pengajaran guru dan pengurusan pengajaran dalam Kelas Al-quran dan Fardhu Ain dipaparkan dalam Jadual 4.2.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Jadual 4.2

Kebolehpercayaan Data Sebenar

Pemboleh ubah	*Alpha Cronbach*	Bilangan Item
Kaedah Pengajaran Guru	0.972	71
Al-Tikrar atau Pengulangan	0.869	14
Al-Tajribah atau Percubaan	0.898	15
Peniruan (Muhakah atau Taklid)	0.897	15
Pengajaran secara berperingkat dan beransur-ansur (Tadrij)	0.887	12
Pandang dengar (Talqin)	0.928	15
Pengurusan Pengajaran	0.972	50
Persediaan rancangan kerja	0.920	10
Penentuan objektif/ hasil pelajaran	0.920	10
Sumber pengajaran dan pembelajaran	0.900	10
Rancangan dan pelaksanaan pelajaran	0.921	10
Kaedah penilaian pengajaran dan pembelajaran	0.915	10

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Jadual 4.2 di atas menunjukkan nilai kebolehpercayaan bagi dimensi kaedah pengajaran guru dan pengurusan pengajaran dalam Kelas Al-quran dan Fardhu Ain adalah 0.869 hingga 0.928. Manakala *alpha Cronbach* bagi keseluruhan kaedah pengajaran guru pula adalah 0.972 (71 item) dan pengurusan pengajaran juga adalah 0.972 (50 item). Maka, jadual *alpha Cronbach* di atas menunjukkan bahawa instrumen yang digunakan mempunyai kebolehpercayaan yang baik.

4.4 Tahap Kaedah Pengajaran Guru Kelas Al-Quran Dan Fardu Ain

Kajian ini telah memperolehi data berkenaan kaedah pengajaran guru kelas Al – Quran dan Fardhu Ain. Hal ini kerana antara objektif utama kajian ialah untuk mengenalpasti tahap kaedah pengajaran guru Kelas Al-quran dan Fardu Ain. Bagi memberi gambaran yang lebih jelas, analisis deskriptif seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 4.4 di bawah.

Jadual 4.3

Tahap Kaedah Pengajaran Guru Kelas Al-Quran Dan Fardu Ain

	Minimum	Maksimum	Min	SP
Al-Tikrar atau Pengulangan	31	70	57.61	6.222
Al-Tajribah atau Percubaan	36	75	60.27	7.173
Peniruan (*Muhakah* atau *Taklid*)	39	75	62.69	6.760
Pengajaran secara berperingkat dan beransur-ansur (*Tadrij*)	29	60	48.36	5.996
Pandang dengar (*Talqin*)	34	75	61.81	7.811

Dalam kajian ini, kaedah pengajaran guru Kelas Al-Quran dan Fardu Ain diukur berdasarkan tahap – tahap tertentu seperti *Al-Tikrar* atau pengulangan, *Al-*

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Tajribah atau percubaan, peniruan (*Muhakah* atau *Taklid*), pengajaran secara berperingkat dan beransur-ansur (*Tadrij*) dan pandang dengar (*Talqin*). Di dalam Jadual 4.4 di atas, menunjukkan bahawa pengajaran secara berperingkat dan beransur – ansur ansur (*Tadrij*) mempunyai nilai minimum terendah pada angka 29, skor untuk min pada 48.36 dan sisih piawai ialah 30.33. Untuk kaedah *Al-Tajribah* atau percubaan, dan peniruan (*Muhakah* atau *Taklid*), nilai maksimum tertinggi telah dicapai oleh kaedah ini iaitu pada kadar 172, skor min ialah pada 62.69 dan sisih piawai pula pada 7.17.

Secara tidak langsung, hasil kajian menunjukkan tiga (3) konstruk dalam kaedah pengajaran guru KAFA yang mendapat nilai tertinggi adalah peniruan (*Muhakah* atau *Taklid*) dengan mendapat nilai min =62.69; s.p=6.76. Kedua tertinggi adalah pandang dengar *(Talqin)* dengan mendapat nilai min =61.81; s.p=7.81. Ketiga tertinggi adalah percubaan *(Al-Tajribah)* dengan mendapat nilai min =60.27; s.p=7.17. Selanjutnya nilai kedua terendah adalah pengulangan *(Al-Tikrar)* dengan mendapat nilai min =57.61; s.p=6.22. Manakala, nilai terendah pula adalah pengajaran secara berperingkat dan beransur-ansur *(Tadrij)* dengan nilai min =48.36; s.p=6.00.

4.4.1 *Al-Tikrar* Atau Pengulangan

Jadual 4.4 menunjukkan skor kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai bagi setiap item Al-Tikrar atau pengulangan. Hasil kajian menunjukkan kesemua empat belas item tersebut mempunyai skor yang tinggi. Berdasarkan dapatan kajian ini, item B3 iaitu *"Saya mengulang topik yang lepas sebelum memulakan pengajaran yang baru"* mencatatkan min yang tertinggi iaitu 4.21 dan sisihan piawai 0.628. Manakala item B5

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

iaitu *"Saya mengulang topik yang lepas sebanyak 3 kali berturut-turut berkaitan perkara penting"* pula mencatatkan min yang terendah iaitu 3.69 dan sisihan piawai 0.940.

Jadual 4.4

Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Al-Tikrar Atau Pengulangan

No	Pernyataan	STS	TS	TP	S	SS	Min	SP
B1	Saya mengemukakan soalan berkaitan tajuk pelajaran secara berulang kali	0 (0.0)	5 (3.1)	5 (3.1)	109 (68.1)	41 (25.6)	4.16	.623
B2	Saya melakukan pembacaan isi pelajaran secara berulang kali	1 (0.6)	1 (0.6)	8 (5.0)	110 (68.8)	40 (25.0)	4.17	.596
B3	Saya mengulang topik yang lepas sebelum memulakan pengajaran yang baru	1 (0.6)	2 (1.3)	1 (0.6)	91 (56.9)	65 (40.6)	4.36	.628
B4	Saya membuat pengulangan isi pelajaran pada awal pengajaran	1 (0.6)	4 (2.5)	9 (5.6)	93 (58.1)	53 (33.1)	4.21	.710
B5	Saya mengulang topik yang lepas sebanyak 3 kali berturut-turut berkaitan perkara penting	2 (1.3)	21 (13.1)	28 (17.5)	83 (51.9)	26 (16.3)	3.69	.940
B6	Saya membuat pengulangan isi pelajaran di akhir sesi pengajaran	2 (1.3)	2 (1.3)	10 (6.3)	79 (49.4)	67 (41.9)	4.29	.749
B7	Saya meminta pelajar mengulangi bacaan sehingga fasih dan berpuas hati	0 (0.0)	7 (4.4)	5 (3.1)	89 (55.6)	59 (36.9)	4.25	.718
B8	Saya membuat pengulangan sesuatu perkara dalam peringkat yang sama	0 (0.0)	15 (9.4)	28 (17.5)	93 (58.1)	24 (15.0)	3.79	.812
B9	Saya meminta pelajar membuat pengulangan jawapan di papan putih	2 (1.3)	10 (6.3)	22 (13.8)	98 (61.3)	28 (17.5)	3.88	.815
B10	Saya memberi tugasan yang bersesuaian secara berulangan dengan kemampuan murid	0 (0.0)	3 (1.9)	7 (4.4)	97 (60.6)	53 (33.1)	4.25	.624
B11	Saya memulakan pengajaran dengan pengetahuan sedia ada	1 (0.6)	9 (5.6)	6 (3.8)	98 (61.3)	46 (28.7)	4.12	.772
B12	Saya menggunakan kaedah soal jawab berulang kali dalam pengajaran	0 (0.0)	1 (0.6)	9 (5.6)	88 (55.0)	62 (38.8)	4.32	.608
B13	Saya mengulang soalan berkaitan topik dalam bentuk kuiz	1 (0.6)	4 (2.5)	9 (5.6)	91 (56.9)	55 (34.4)	4.22	.715
B14	Saya menggunakan kaedah tikrar dalam pengajaran	2 (1.3)	6 (3.8)	30 (18.8)	87 (54.4)	35 (21.9)	3.92	.816

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.4.2 *Al-Tajribah* Atau Percubaan

Jadual 4.5 menunjukkan skor kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai bagi setiap item Al-Tajribah atau percubaan. Hasil kajian menunjukkan kesemua lima belas item tersebut mempunyai skor yang tinggi. Berdasarkan dapatan kajian ini, item B23 iaitu *"Saya cuba memastikan proses tasmik Al-quran dilakukan kepada setiap pelajar"* mencatatkan min yang tertinggi iaitu 4.46 dan sisihan piawai 0.592. Manakala item B26 iaitu *"Saya cuba memasukkan teknik syarahan dalam pengajaran"* pula mencatatkan min yang terendah iaitu 3.70 dan sisihan piawai 0.882.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Jadual 4.5

Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Al-Tajribah Atau Percubaan

No	Pernyataan	STS	TS	TP	S	SS	Min	SP
B15	Pelajar cuba menjawab soalan berkaitan isi pelajaran yang akan diajar	1 (0.6)	1 (0.6)	8 (5.0)	105 (65.6)	45 (28.1)	4.20	.612
B16	Saya kerap cuba melakukan aktiviti berkaitan dengan konstruktif	0 (0.0)	9 (5.6)	35 (21.9)	93 (58.1)	23 (14.4)	3.81	.746
B17	Saya cuba menggunakan teknik memonik semasa sesi pengajaran	2 (1.3)	8 (5.0)	39 (24.4)	89 (55.6)	22 (13.8)	3.76	.799
B18	Saya cuba meminta pelajar mengembangkan isi pengajaran dengan situasi yang sebenar	0 (0.0)	5 (3.1)	22 (13.8)	94 (58.8)	39 (24.4)	4.04	.712
B19	Saya berani mencuba kaedah atau teknik baru dalam sesi pengajaran	1 (0.6)	6 (3.8)	20 (12.5)	95 (59.4)	38 (23.8)	4.02	.756
B20	Saya cuba mengadakan pengajaran di luar bilik darjah bersesuaian dengan topik pengajaran	3 (1.9)	13 (8.1)	31 (19.4)	72 (45.0)	41 (25.6)	3.84	.962
B21	Saya cuba mengadakan aktiviti projek di luar kelas	2 (1.3)	15 (9.4)	32 (20.0)	90 (56.3)	21 (13.1)	3.71	.859
B22	Saya cuba meminta pelajar pandai melakukan tunjuk cara bagi melancarkan proses pembelajaran	2 (1.3)	9 (5.6)	10 (6.3)	92 (57.5)	47 (29.4)	4.08	.832
B23	Saya cuba memastikan proses tasmik Al-quran dilakukan kepada setiap pelajar	0 (0.0)	1 (0.6)	5 (3.1)	74 (46.3)	80 (50.0)	4.46	.592
B24	Saya cuba memasukkan teknik sumbang saran dalam pengajaran	0 (0.0)	4 (2.5)	16 (10.0)	95 (59.4)	45 (28.1)	4.13	.683
B25	Saya cuba memasukkan teknik halaqah dalam pengajaran	0 (0.0)	5 (3.1)	22 (13.8)	90 (56.3)	43 (26.9)	4.07	.728
B26	Saya cuba memasukkan teknik syarahan dalam pengajaran	1 (0.6)	15 (9.4)	42 (26.3)	75 (46.9)	27 (16.9)	3.70	.882
B27	Saya cuba menggunakan teknik inkuiri penemuan dalam pengajaran	2 (1.3)	7 (4.4)	31 (19.4)	95 (59.4)	25 (15.6)	3.84	.784
B28	Saya cuba menggunakan kaedah dan teknik yang bersesuaian dengan prestasi pelajar	0 (0.0)	1 (0.6)	6 (3.8)	108 (67.5)	45 (28.1)	4.23	.540
B29	Saya memberikan soalan berkaitan topik untuk pelajar cuba menjawab	0 (0.0)	1 (0.6)	2 (1.3)	92 (57.5)	65 (40.6)	4.38	.548

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.4.3 Peniruan (*Muhakah* Atau *Taklid*)

Jadual 4.6 menunjukkan skor kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai bagi setiap item peniruan (*Muhakah* atau *Taklid*). Hasil kajian menunjukkan kesemua lima belas item tersebut mempunyai skor yang tinggi. Berdasarkan dapatan kajian ini, item B34 iaitu *"Saya merujuk buku-buku pelajaran selain daripada buku teks"* mencatatkan min yang tertinggi iaitu 4.36 dan sisihan piawai 0.676. Manakala item B38 iaitu *"Saya merujuk surat khabar/majalah"* pula mencatatkan min yang terendah iaitu 3.68 dan sisihan piawai 0.857.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Jadual 4.6

Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Peniruan (Muhakah Atau Taklid)

No	Pernyataan	STS	TS	TP	S	SS	Min	SP
B30	Saya merujuk kepada soalan peperiksaan yang lepas	2 (1.3)	5 (3.1)	8 (5.0)	84 (52.5)	61 (38.1)	4.23	.787
B31	Saya meniru soalan lepas yang berkaitan dengan tajuk pembelajaran	3 (1.9)	13 (8.1)	19 (11.9)	82 (51.2)	43 (26.9)	3.93	.939
B32	Saya mengambil contoh yang berkaitan apabila memasuki tajuk baru	0 (0.0)	1 (0.6)	10 (6.3)	98 (61.3)	51 (31.9)	4.24	.591
B33	Saya sentiasa mengkaji cara atau kaedah pengajaran dalam media elektronik	0 (0.0)	7 (4.4)	23 (14.4)	85 (53.1)	45 (28.1)	4.05	.775
B34	Saya merujuk buku-buku pelajaran selain daripada buku teks	1 (0.6)	3 (1.9)	3 (1.9)	84 (52.5)	69 (43.1)	4.36	.676
B35	Saya mengaitkan pelajaran dengan pengalaman pelajar	0 (0.0)	4 (2.5)	11 (6.9)	94 (58.8)	51 (31.9)	4.20	.671
B36	Saya mengaitkan isi kandungan buku teks sesuai dengan kebolehan pelajar	0 (0.0)	3 (1.9)	4 (2.5)	99 (61.9)	54 (33.8)	4.27	.603
B37	Saya melibatkan pelajar dalam aktiviti pembelajaran berkait dengan topik pelajaran	0 (0.0)	1 (0.6)	10 (6.3)	98 (61.3)	51 (31.9)	4.24	.591
B38	Saya merujuk surat khabar/majalah	3 (1.9)	12 (7.5)	38 (23.8)	87 (54.4)	20 (12.5)	3.68	.857
B39	Saya memastikan diri sendiri contoh terbaik, supaya pelajar dapat meniru tingkah laku	5 (3.1)	3 (1.9)	4 (2.5)	83 (51.9)	65 (40.6)	4.25	.854
B40	Saya menggunakan kaedah simulasi dalam pengajaran	0 (0.0)	2 (1.3)	14 (8.8)	104 (65.0)	40 (25.0)	4.14	.609
B41	Saya menunjukkan cara melakukan sesuatu perkara, lalu pelajar meniru langkah tersebut	0 (0.0)	1 (0.6)	16 (10.0)	88 (55.0)	55 (34.4)	4.23	.646
B42	Saya memberikan motivasi belajar untuk pelajar meniru langkah tersebut	0 (0.0)	0 (0.0)	13 (8.1)	99 (61.9)	48 (30.0)	4.22	.579
B43	Saya melatih pelajar untuk mengadakan kerjasama dalam situasi kelompok	0 (0.0)	2 (1.3)	9 (5.6)	91 (56.9)	58 (36.3)	4.28	.626
B44	Saya melatih pelajar untuk mengembangkan sikap toleransi	0 (0.0)	2 (1.3)	7 (4.4)	83 (51.9)	68 (42.5)	4.36	.628

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.4.4 Pengajaran Secara Berperingkat Dan Beransur-Ansur *(Tadrij)*

Jadual 4.7 menunjukkan skor kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai bagi setiap item pengajaran secara berperingkat dan beransur-ansur *(Tadrij).* Hasil kajian menunjukkan sebelas item mempunyai skor yang tinggi, manakala satu item lagi mempunyai skor yang sederhana. Berdasarkan dapatan kajian ini, item B53 iaitu *"Saya membantu pelajar yang lemah menyelesaikan kerja mereka"* mencatatkan min yang tertinggi iaitu 4.23 dan sisihan piawai 0.737. Manakala item B46 iaitu *"Saya melakukan perbandingan antara 2 video yang berkaitan dalam sesi pengajaran"* pula mencatatkan min yang terendah iaitu 3.37 dan sisihan piawai 0.895.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Jadual 4.7

Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Pengajaran Secara Berperingkat Dan Beransur-Ansur (Tadrij)

No	Pernyataan	STS	TS	TP	S	SS	Min	SP
B45	Saya membentuk kumpulan kecil bagi pelajar melatih memberikan pendapat mereka	2 (1.3)	6 (3.8)	21 (13.1)	95 (59.4)	36 (22.5)	3.98	.789
B46	Saya melakukan perbandingan antara 2 video yang berkaitan dalam sesi pengajaran	6 (3.8)	16 (10.0)	62 (38.8)	65 (40.6)	11 (6.9)	3.37	.895
B47	Saya membentuk kolaborasi untuk memudahkan sesi pengajaran	0 (0.0)	6 (3.8)	20 (12.5)	102 (63.7)	32 (20.0)	4.00	.691
B48	Saya mengadakan langkah supaya pelajar memahami pelajaran	0 (0.0)	3 (1.9)	6 (3.8)	105 (65.6)	46 (28.7)	4.21	.598
B49	Saya tidak berpindah tajuk lain selagi pelajar tidak menguasai ilmu yang diajarkannya	3 (1.9)	13 (8.1)	14 (8.8)	101 (63.1)	29 (18.1)	3.88	.867
B50	Saya menyediakan bahan pelajaran secara langsung dan menunjukkan prosesnya	1 (0.6)	6 (3.8)	23 (14.4)	96 (60.0)	34 (21.3)	3.97	.752
B51	Saya menunjukkan contoh isi pelajaran di hadapan pelajar dan mengikutinya dengan bimbingan saya	2 (1.3)	3 (1.9)	9 (5.6)	104 (65.0)	42 (26.3)	4.13	.701
B52	Saya menggunakan kaedah tunjuk cara dalam pengajaran	1 (0.6)	4 (2.5)	6 (3.8)	95 (59.4)	54 (33.8)	4.23	.693
B53	Saya membantu pelajar yang lemah menyelesaikan kerja mereka	1 (0.6)	5 (3.1)	8 (5.0)	88 (55.0)	58 (36.3)	4.23	.737
B54	Saya membimbing pelajar cara memilih isi utama (main points) semasa membaca buku	0 (0.0)	4 (2.5)	10 (6.3)	92 (57.5)	54 (33.8)	4.22	.672
B55	Saya membina kumpulan kecil untuk menaikkan perhatian	0 (0.0)	9 (5.6)	14 (8.8)	95 (59.4)	42 (26.3)	4.06	.758
B56	Saya melatih pelajar membaca huruf jawi sebelum memulakan pengajaran	1 (0.6)	6 (3.8)	18 (11.3)	91 (56.9)	44 (27.5)	4.07	.770

4.4.5 Pandang Dengar *(Talqin)*

Jadual 4.8 menunjukkan skor kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai bagi setiap item pandang dengar *(Talqin)*. Hasil kajian menunjukkan empat belas item mempunyai

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

skor yang tinggi, manakala satu item lagi mempunyai skor yang sederhana. Berdasarkan dapatan kajian ini, item B58 iaitu *"Saya menimbulkan soalan untuk menggalakkan pelajar berfikir"* mencatatkan min yang tertinggi iaitu 4.38 dan sisihan piawai 0.633. Manakala item B61 iaitu *"Saya menggunakan video atau visual berkaitan tajuk semasa sesi pengajaran"* pula mencatatkan min yang terendah iaitu 3.53 dan sisihan piawai 0.945.

Jadual 4.8

Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Pandang Dengar (Talqin)

No	Pernyataan	STS	TS	TP	S	SS	Min	SP
B57	Saya memperbanyakkan contoh dalam pengajaran	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (5.0)	95 (59.4)	57 (35.6)	4.31	.561
B58	Saya menimbulkan soalan untuk menggalakkan pelajar berfikir	1 (0.6)	0 (0.0)	7 (4.4)	81 (50.6)	71 (44.4)	4.38	.633
B59	Saya kerap melakukan pengajaran dua hala antara guru dan pelajar	3 (1.9)	2 (1.3)	11 (6.9)	90 (56.3)	54 (33.8)	4.19	.770
B60	Saya menggunakan medium teknologi untuk tajuk pengajaran yang kerap dilakukan	4 (2.5)	14 (8.8)	41 (25.6)	69 (43.1)	32 (20.0)	3.69	.971
B61	Saya menggunakan video atau visual berkaitan tajuk semasa sesi pengajaran	5 (3.1)	16 (10.0)	48 (30.0)	71 (44.4)	20 (12.5)	3.53	.945
B62	Saya mempelbagaikan cara mengajar sesuai dengan isi kandungan dan keadaan pelajar	1 (0.6)	2 (1.3)	9 (5.6)	94 (58.8)	54 (33.8)	4.24	.668
B63	Saya meminta pelajar menjelaskan isi pelajaran yang diajar	1 (0.6)	2 (1.3)	6 (3.8)	104 (65.0)	47 (29.4)	4.21	.628
B64	Saya menjawab setiap persoalan pelajar dengan jelas	0 (0.0)	2 (1.3)	5 (3.1)	93 (58.1)	60 (37.5)	4.32	.597
B65	Saya menggunakan teknik tadarus dalam pdp	0 (0.0)	3 (1.9)	7 (4.4)	96 (60.0)	54 (33.8)	4.26	.627
B66	Saya menggunakan kaedah tasmi' dalam pdp	0 (0.0)	3 (1.9)	6 (3.8)	89 (55.6)	62 (38.8)	4.31	.636
B67	Saya memasukkan teknik bercerita dalam pdp	1 (0.6)	4 (2.5)	11 (6.9)	84 (52.5)	60 (37.5)	4.24	.740
B68	Saya menggunakan kaedah talaqqi dan musyafahah dalam pdp	0 (0.0)	6 (3.8)	7 (4.4)	86 (53.8)	61 (38.1)	4.26	.714
B69	Saya menggunakan kaedah ceramah dalam pdp	0 (0.0)	15 (9.4)	30 (18.8)	76 (47.5)	39 (24.4)	3.87	.891
B70	Saya memasukkan teknik bengkel dalam pdp	1 (0.6)	11 (6.9)	37 (23.1)	79 (49.4)	32 (20.0)	3.81	.856
B71	Saya menggalakkan pelajar memberi pandangan	0 (0.0)	4 (2.5)	10 (6.3)	98 (61.3)	48 (30.0)	4.19	.656

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.5 Tahap Pengurusan Pengajaran Dalam Kelas Al-Quran Dan Fardu Ain

Jadual 4.9

Tahap Pengurusan Pengajaran Dalam Kelas Al-Quran Dan Fardu Ain

	Minimum	Maksimum	Min	SP
Persediaan rancangan kerja	27	50	43.66	4.727
Penentuan objektif/ hasil pelajaran	25	50	42.50	4.862
Sumber pengajaran dan pembelajaran	16	50	39.48	6.138
Rancangan dan pelaksanaan pelajaran	25	50	43.23	4.817
Kaedah penilaian pengajaran dan pembelajaran	25	50	43.09	4.798

Dalam kajian ini, tahap pengurusan pengajaran dalam Kelas Al-Quran dan Fardu Ain dinilai melalui lima perkara utama iaitu persediaan rancangan kerja, penentuan objektif dan hasil pelajaran, sumber pengajaran dan pembelajaran, rancangan dan pelaksanaan pelajaran dan kaedah penilaian pengajaran dan pembelajaran. Jadual 4.9 di atas menunjukkan bahawa kategori pengurusan pengajaran, terdapat tiga (3) konstruk yang memperolehi nilai tertinggi iaitu persediaan rancangan kerja dengan mendapat nilai min =43.66; s.p=4.73. Kedua tertinggi adalah rancangan dan pelaksanaan pelajaran dengan mendapat nilai min =43.23; s.p=4.82. Ketiga tertinggi adalah kaedah penilaian pengajaran dan pembelajaran dengan mendapat nilai min =43.09; s.p=4.80. Selanjutnya, nilai kedua terendah adalah penentuan objektif/ hasil pelajaran dengan mendapat nilai min =42.50; s.p=4.86. Manakala, nilai terendah pula adalah sumber pengajaran dan pembelajaran dengan mendapat nilai min =39.48; s.p=6.14.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.5.1 Persediaan Rancangan Kerja

Jadual 4.10 menunjukkan skor kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai bagi setiap item persediaan rancangan kerja. Hasil kajian menunjukkan kesemua sepuluh item tersebut mempunyai skor yang tinggi. Berdasarkan dapatan kajian ini, item C1 iaitu *"Saya merancang membuat RPH sebelum masuk ke kelas"* mencatatkan min yang tertinggi iaitu 4.49 dan sisihan piawai 0.614. Manakala item C3 iaitu *"Saya menyediakan BBM yang digunakan di dalam kelas"* pula mencatatkan min yang terendah iaitu 4.16 dan sisihan piawai 0.681

Jadual 4.10

Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Persediaan Rancangan Kerja

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

No	Pernyataan	STS	TS	TP	S	SS	Min	SP
C1	Saya merancang membuat RPH sebelum masuk ke kelas	0 (0.0)	2 (1.3)	4 (2.5)	68 (42.5)	86 (53.8)	4.49	.614
C2	Saya merancang pengajaran yang disampaikan	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (4.4)	69 (43.1)	84 (52.5)	4.48	.582
C3	Saya menyediakan BBM yang digunakan di dalam kelas	0 (0.0)	4 (2.5)	14 (8.8)	94 (58.8)	48 (30.0)	4.16	.681
C4	Saya mengambil berat penampilan diri	1 (0.6)	0 (0.0)	6 (3.8)	84 (52.5)	69 (43.1)	4.37	.622
C5	Saya berpakaian kemas sebelum mengajar	1 (0.6)	0 (0.0)	3 (1.9)	79 (49.4)	77 (48.1)	4.44	.601
C6	Saya mendalami ilmu berkaitan topik	1 (0.6)	0 (0.0)	7 (4.4)	72 (45.0)	80 (50.0)	4.44	.641
C7	Saya merancang RPH yang berkaitan dengan topik pelajaran	0 (0.0)	0 (0.0)	6 (3.8)	73 (45.6)	81 (50.6)	4.47	.571
C8	Saya merancang BBM yang menarik	0 (0.0)	2 (1.3)	12 (7.5)	96 (60.0)	50 (31.3)	4.21	.628
C9	Saya merancang aktiviti yang menarik	1 (0.6)	1 (0.6)	11 (6.9)	94 (58.8)	53 (33.1)	4.23	.656
C10	Saya sentiasa bersedia dengan topik baru	0 (0.0)	0 (0.0)	9 (5.6)	85 (53.1)	66 (41.3)	4.36	.587

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.5.2 Penentuan Objektif/ Hasil Pelajaran

Jadual 4.11 menunjukkan skor kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai bagi setiap item penentuan objektif / hasil pelajaran. Hasil kajian menunjukkan kesemua sepuluh item tersebut mempunyai skor yang tinggi. Berdasarkan dapatan kajian ini, item C13 iaitu *"Saya sentiasa memperbaiki setiap kelemahan semasa penyampaian pengajaran"* mencatatkan min yang tertinggi iaitu 4.44 dan sisihan piawai 0.535. Manakala item C16 iaitu *"Saya menguasai kaedah dan teknik alaf 21 sepenuhnya"* pula mencatatkan min yang terendah iaitu 3.98 dan sisihan piawai 0.718.

Jadual 4.11

Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Penentuan Objektif/ Hasil Pelajaran

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

No	Pernyataan	STS	TS	TP	S	SS	Min	SP
C11	Saya memperbaiki kelemahan untuk hasil pelajaran yang berkesan	0 (0.0)	2 (1.3)	3 (1.9)	81 (50.6)	74 (46.3)	4.42	.598
C12	Saya meminta pelajar mempraktikkan topik pelajaran yang dipelajari di luar kelas	1 (0.6)	1 (0.6)	14 (8.8)	85 (53.1)	59 (36.9)	4.25	.691
C13	Saya sentiasa memperbaiki setiap kelemahan semasa penyampaian pengajaran	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (1.9)	83 (51.9)	74 (46.3)	4.44	.535
C14	Saya menjalankan ativiti pdp dalam keadaan terkawal	0 (0.0)	2 (1.3)	7 (4.4)	93 (58.1)	58 (36.3)	4.29	.610
C15	Saya menguasai topik pengajaran sepenuhnya	0 (0.0)	2 (1.3)	13 (8.1)	97 (60.6)	48 (30.0)	4.19	.629
C16	Saya menguasai kaedah dan teknik alaf 21 sepenuhnya	0 (0.0)	3 (1.9)	34 (21.3)	87 (54.4)	36 (22.5)	3.98	.718
C17	Saya menjalankan aktiviti selari dengan objektif yang dirancang	1 (0.6)	0 (0.0)	10 (6.3)	103 (64.4)	46 (28.7)	4.21	.605
C18	Saya kerap menggunakan kaedah dan teknik pengajaran	0 (0.0)	4 (2.5)	7 (4.4)	97 (60.6)	52 (32.5)	4.23	.646
C19	Saya sentiasa memperbaiki kaedah dan teknik penyampaian	0 (0.0)	2 (1.3)	13 (8.1)	86 (53.8)	59 (36.9)	4.26	.659
C20	Saya menggunakan keseluruhan persekitaran kelas dengan baik	0 (0.0)	3 (1.9)	12 (7.5)	91 (56.9)	54 (33.8)	4.22	.663

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.5.3 Sumber Pengajaran Dan Pembelajaran

Jadual 4.12 menunjukkan skor kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai bagi setiap item sumber pengajaran dan pembelajaran. Hasil kajian menunjukkan lapan item mempunyai skor yang tinggi, manakala dua item lagi mempunyai skor yang sederhana. Berdasarkan dapatan kajian ini, item C25 iaitu *"Saya menggunakan BBM Papan hitam/ putih dalam sesi pdp"* mencatatkan min yang tertinggi iaitu 4.35 dan sisihan piawai 0.616. Manakala item C30 iaitu *"Saya menggunakan BBM Power Point (komputer) dalam sesi pdp"* pula mencatatkan min yang terendah iaitu 3.46 dan sisihan piawai 1.063.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi
05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Jadual 4.12

Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Sumber Pengajaran Dan Pembelajaran

No	Pernyataan	STS	TS	TP	S	SS	Min	SP
C21	Saya memasukkan media elektronik sebagai sumber pengajaran	2 (1.3)	14 (8.8)	40 (25.0)	82 (51.2)	22 (13.8)	3.68	.865
C22	Saya menggunakan BBM (kertas majung, manila kad, kaset, video) dalam sesi pdp	3 (1.9)	9 (5.6)	19 (11.9)	91 (56.9)	38 (23.8)	3.95	.867
C23	Saya menggunakan set induksi yang menarik minat murid dalam pembelajaran.	1 (0.6)	9 (5.6)	16 (10.0)	104 (65.0)	30 (18.8)	3.96	.755
C24	Saya menggunakan media massa, bahan internet yang terkini dalam menerangkan topik yang ingin dipelajari.	2 (1.3)	11 (6.9)	26 (16.3)	86 (53.8)	35 (21.9)	3.88	.871
C25	Saya menggunakan BBM Papan hitam/ putih dalam sesi pdp	0 (0.0)	3 (1.9)	3 (1.9)	89 (55.6)	65 (40.6)	4.35	.616
C26	Saya menggunakan BBM Buku teks dalam sesipdp	0 (0.0)	5 (3.1)	3 (1.9)	89 (55.6)	63 (39.4)	4.31	.665
C27	Saya menggunakan BBM Lembaran kerja dalam sesipdp	1 (0.6)	2 (1.3)	9 (5.6)	90 (56.3)	58 (36.3)	4.26	.677
C28	Saya menggunakan BBM Carta/Peta/Poster dalam sesi pdp	3 (1.9)	6 (3.8)	23 (14.4)	82 (51.2)	46 (28.7)	4.01	.869
C29	Saya menggunakan BBM Youtube dalam sesi pdp	8 (5.0)	16 (10.0)	38 (23.8)	66 (41.3)	32 (20.0)	3.61	1.070
C30	Saya menggunakan BBM Power Point (komputer) dalam sesipdp	8 (5.0)	20 (12.5)	48 (30.0)	58 (36.3)	26 (16.3)	3.46	1.063

4.5.4 Rancangan Dan Pelaksanaan Pelajaran

Jadual 4.13 menunjukkan skor kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai bagi setiap item rancangan dan pelaksanaan pelajaran. Hasil kajian menunjukkan kesemua sepuluh item tersebut mempunyai skor yang tinggi. Berdasarkan dapatan kajian ini, item C32 iaitu *"Saya menggunakan intonasi suara bersesuaian dalam setiap keadaan"* mencatatkan min yang tertinggi iaitu 4.44 dan sisihan piawai 0.601. Manakala item

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

C40 iaitu *"Saya memasukkan kepelbagaian emosi semasa pengajaran"* pula mencatatkan min yang terendah iaitu 4.09 dan sisihan piawai 0.807.

Jadual 4.13

Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Rancangan Dan Pelaksanaan Pelajaran

No	Pernyataan	STS	TS	TP	S	SS	Min	SP
C31	Saya memastikan pdp berjalan dengan lancar	0 (0.0)	0 (0.0)	6 (3.8)	80 (50.0)	74 (46.3)	4.42	.567
C32	Saya menggunakan intonasi suara bersesuaian dalam setiap keadaan	0 (0.0)	2 (1.3)	3 (1.9)	77 (48.1)	78 (48.8)	4.44	.601
C33	Saya memulakan pdp, mengaitkan pengetahuan sedia ada	0 (0.0)	1 (0.6)	4 (2.5)	84 (52.5)	71 (44.4)	4.41	.575
C34	Saya mengajar menggunakan pelbagai teknik pengajaran (soal jawab, tunjuk cara, lakonan)	0 (0.0)	4 (2.5)	4 (2.5)	80 (50.0)	72 (45.0)	4.38	.661
C35	Saya memberi galakan agar murid memberi pendapat semasa sesi pembelajaran	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (4.4)	82 (51.2)	71 (44.4)	4.40	.574
C36	Saya memberi galakan kepada pelajar sepanjang sesi pengajaran	0 (0.0)	1 (0.6)	12 (7.5)	82 (51.2)	65 (40.6)	4.32	.638
C37	Saya memasukkan kepelbagaian teknik dalam pengajaran	0 (0.0)	2 (1.3)	13 (8.1)	87 (54.4)	58 (36.3)	4.26	.656
C38	Saya mengaitkan pengetahuan sedia ada dalam pengajaran baharu	0 (0.0)	1 (0.6)	9 (5.6)	102 (63.7)	48 (30.0)	4.23	.574
C39	Saya memulakan pengajaran berdasarkan teknik pembelajaran	0 (0.0)	3 (1.9)	4 (2.5)	99 (61.9)	54 (33.8)	4.27	.603
C40	Saya memasukkan kepelbagaian emosi semasa pengajaran	1 (0.6)	9 (5.6)	12 (7.5)	90 (56.3)	48 (30.0)	4.09	.807

4.5.5 Kaedah Penilaian Pengajaran Dan Pembelajaran

Jadual 4.14 menunjukkan skor kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai bagi setiap item kaedah penilaian pengajaran dan pembelajaran. Hasil kajian menunjukkan kesemua sepuluh item tersebut mempunyai skor yang tinggi. Berdasarkan dapatan kajian ini, item C41 iaitu *"Di akhir pdp, saya memberikan soalan berkaitan topik,*

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

menilai tahap kefahaman pelajar" mencatatkan min yang tertinggi iaitu 4.41 dan sisihan piawai 0.647. Manakala item C44 iaitu *"Saya menggunakan kaedah bermain untuk memantapkan kefahaman pelajar"* pula mencatatkan min yang terendah iaitu 4.13 dan sisihan piawai 0.767.

Jadual 4.14

Kekerapan, Peratusan, Min dan Sisihan Piawai Bagi Item Kaedah Penilaian Pengajaran Dan Pembelajaran

No	Pernyataan	STS	TS	TP	S	SS	Min	SP
C41	Di akhir pdp, saya memberikan soalan berkaitan topik, menilai tahap kefahaman pelajar	1 (0.6)	1 (0.6)	5 (3.1)	78 (48.8)	75 (46.9)	4.41	.647
C42	Saya membaiki kaedah dan teknik penyampaian apabila objektif dan hasil pelajaran tidak tercapai	0 (0.0)	2 (1.3)	8 (5.0)	83 (51.9)	67 (41.9)	4.34	.635
C43	Di akhir pdp, saya bertanya dan memberi soalan pengukuhan berkaitan subjek yang dipelajari	0 (0.0)	0 (0.0)	5 (3.1)	85 (53.1)	70 (43.8)	4.41	.553
C44	Saya menggunakan kaedah bermain untuk memantapkan kefahaman pelajar	0 (0.0)	7 (4.4)	17 (10.6)	85 (53.1)	51 (31.9)	4.13	.767
C45	Saya bertanyakan soalan kepada pelajar selepas sesi pembelajaran untuk menguji kefahaman pelajar	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (4.4)	88 (55.0)	65 (40.6)	4.36	.566
C46	Saya membuat ujian bulanan dan tahunan untuk menguji tahap kefahaman pelajar, setiap pelajaran yang telah dipelajari.	1 (0.6)	1 (0.6)	11 (6.9)	92 (57.5)	55 (34.4)	4.24	.661
C47	Saya memberikan latihan di akhir pembelajaran	1 (0.6)	0 (0.0)	7 (4.4)	92 (57.5)	60 (37.5)	4.31	.616
C48	Saya melakukan kuiz spontan untuk menguji tahap kefahaman pelajar	0 (0.0)	3 (1.9)	5 (3.1)	93 (58.1)	59 (36.9)	4.30	.622
C49	Saya menyediakan latih tubi untuk menguji tahap kefahaman pelajar	0 (0.0)	3 (1.9)	6 (3.8)	83 (51.9)	68 (42.5)	4.35	.646
C50	Saya menyediakan nota ingatan berkaitan topik pengajaran untuk menguji tahap kefahaman pelajar	0 (0.0)	3 (1.9)	9 (5.6)	94 (58.8)	54 (33.8)	4.24	.642

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.6 Analisis Perbezaan Antara Kaedah Pengajaran Berdasarkan Jantina Dan Kelulusan Akademik

Keputusan yang diperolehi di dalam subtopik ini adalah sebagai jawapan kepada objektif dan persoalan kajian yang ketiga iaitu mengenalpasti perbezaan antara kaedah pengajaran berdasarkan jantina dan kelulusan akademik. Bagi menjawab objektif kajian dan persoalan kajian ketiga ini, ujian-t dan ANOVA sehala digunakan dan dipaparkan dalam Jadual 4.15 seperti di bawah.

4.6.1 Analisis Perbezaan Antara Kaedah Pengajaran Berdasarkan Jantina

Ho1 Tidak terdapat perbezaan yang signifikan kaedah pengajaran guru berdasarkan jantina.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Hasil ujian-t bagi menguji perbezaan kaedah pengajaran guru berdasarkan jantina guru berbeza juga dipaparkan dalam Jadual 4.15.

Jadual 4.15

Ujian–t Perbezaan Kaedah Pengajaran Guru Berdasarkan Jantina

	Jantina	N	Min	SP	Nilai t	Sig.P
Kaedah pengajaran guru	Lelaki	22	290.27	32.919	-0.077	0.939
	Perempuan	138	290.81	30.029		

Hasil daripada analisa ujian–t seperti yang ditunjukkan di dalam Jadual 4.15 mendapati bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan bagi kaedah pengajaran guru berdasarkan jantina di mana nilai *t* adalah -0.077 dan nilai *p* ialah 0.939, $p > 0.05$.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Ini bermakna tidak ada perbezaan di dalam kaedah pengajaran guru Kelas Al-quran dan Fardhu Ain di Negeri Perak berdasarkan jantina guru.

4.6.2 Analisis Perbezaan Antara Kaedah Pengajaran Berdasarkan Kelulusan Akademik

Ho2 Tidak terdapat perbezaan yang signifikan kaedah pengajaran guru berdasarkan kelulusan akademik.

Hasil analisis varian sehala bagi menguji perbezaan kaedah pengajaran guru berdasarkan kelulusan akademik guru yang berbeza dipaparkan dalam Jadual 4.16.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Jadual 4.16

ANOVA Sehala Perbezaan Kaedah Pengajaran Guru Berdasarkan Kelulusan Akademik

		JKD	DK	MKD	F	Sig. P
Kaedah pengajaran guru	Antara kumpulan	2381.486	3	793.829	0.860	0.463
	Dalam kumpulan	143921.489	156	922.574		
	Jumlah	146302.975	159			

Hasil analisis varian sehala seperti yang dipaparkan dalam Jadual 4.16 menunjukkan tidak terdapat perbezaan yang signifikan bagi kaedah pengajaran guru di mana nilai $[F(3, 156) = 0.860, p = 0.463]$, P > 0.05 berdasarkan kelulusan akademik. Dengan itu Ho2 adalah diterima. Ini bermakna tidak ada perbezaan di dalam kaedah pengajaran guru Kelas Al-quran dan Fardhu Ain di Negeri Perak berdasarkan kelulusan akademik guru.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.7 Analisis Perbezaan Antara Pengurusan Pengajaran Guru Berdasarkan Jantina Dan Kelulusan Akademik

Keputusan kajian untuk subtopik ini adalah untuk menjawab objektif dan persoalan kajian keempat iaitu mengenalpasti perbezaan antara pengurusan pengajaran guru berdasarkan jantina dan kelulusan akademik. Bagi menjawab objektif dan persoalan kajian keempat ini, ujian-t dan ANOVA Sehala digunakan dan dipaparkan dalam Jadual 4.17 dan Jadual 4.19.

4.7.1 Analisis Perbezaan Antara Pengurusan Pengajaran Guru Berdasarkan Jantina

Ho3 Tidak terdapat perbezaan yang signifikan pengurusan pengajaran berdasarakan jantina.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Hasil ujian-t bagi menguji perbezaan pengurusan pengajaran guru berdasarkan jantina guru yang berbeza dipaparkan dalam Jadual 4.17.

Jadual 4.17

Ujian–t Perbezaan Pengurusan Pengajaran Guru Berdasarkan Jantina

	Jantina	N	Min	SP	Nilai t	Sig.P
Pengurusan pengajaran guru	Lelaki	22	216.36	26.17623	1.013	.313
	Perempuan	138	211.25	21.28836		

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Hasil daripada analisa ujian–t seperti yang ditunjukkan di dalam Jadual 4.17 mendapati tidak terdapat perbezaan yang signifikan bagi pengurusan pengajaran guru [t = 1.013, p = 0.313], p > 0.05 berdasarkan jantina. Dengan itu Ho3 adalah diterima. Ini bermakna tidak ada perbezaan di dalam pengurusan pengajaran guru Kelas Al-quran dan Fardhu Ain di Negeri Perak berdasarkan jantina guru.

4.7.2 Analisis Perbezaan Antara Pengurusan Pengajaran Guru Berdasarkan Kelulusan Akademik

Ho4 Tidak terdapat perbezaan yang signifikan pengurusan pengajaran guru berdasarkan kelulusan akademik.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Hasil analisis varian sehala bagi menguji perbezaan pengurusan pengajaran guru berdasarkan kelulusan akademik guru yang berbeza dipaparkan dalam Jadual 4.18.

Jadual 4.18

ANOVA Sehala Perbezaan Pengurusan Pengajaran Guru Berdasarkan Kelulusan Akademik

		JKD	DK	MKD	F	Sig. P
Pengurusan pengajaran guru	Antara kumpulan	3815.071	3	1271.690	2.712	0.047
	Dalam kumpulan	73158.529	156	468.965		
	Jumlah	76973.600	159			

Hasil analisis varian sehala seperti yang dipaparkan dalam Jadual 4.18 menunjukkan terdapat perbezaan yang signifikan bagi kaedah pengajaran guru [F(3,

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

156) = 2.712, p = 0.047], p > 0.05 berdasarkan kelulusan akademik. Dengan itu Ho4 adalah ditolak. Seterusnya, ujian post-hoc *Tukey* telah dijalankan bagi mengenal pasti pengurusan pengajaran guru berdasarkan kelulusan akademik guru yang berbeza. Hasil ujian tersebut dipaparkan dalam Jadual 4.19.

Jadual 4.19

Ujian Post-Hoc Tukey Pengurusan Pengajaran Guru Berdasarkan Kelulusan Akademik

		N	Min	SP	SPM	Sijil	Diploma	Ijazah
Pengurusan pengajaran guru	SPM	69	211.96	20.976	-	17.229	-1.316	-3.627
	Sijil	11	194.73	21.671	-17.229	-	-18.545	-20.856*
	Diploma	44	213.27	20.053	1.316	18.545	-	-2.311
	Ijazah	36	215.58	24.642	3.627	20.856*	2.311	-

* p < 0.05

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Hasil ujian post-hoc Tukey yang telah dijalankan seperti dalam Jadual 4.19 bagi mengenal pasti perbezaan min antara kumpulan guru yang berbeza berdasarkan kelulusam akademik menunjukkan terdapat perbezaan min signifikan p < 0.05 dalam pengurusan pengajaran guru antara kumpulan guru berkelulusan Ijazah, di mana nilai min ialah 215.58 dengan sisihan piawai ialah 24.642, manakala nilai min kumpulan guru berkelulusan Sijil ialah 194.73 dengan sisihan piawai ialah 21.671.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.8 Hubungan Antara Kaedah Pengajaran Guru Dengan Pengurusan Pengajaran

Keputusan kajian ini adalah untuk menjawab objektif dan persoalan kajian kelima iaitu mengenalpasti hubungan antara kaedah pengajaran guru dengan pengurusan pengajaran. Ia juga menilai hipotesis seperti berikut:

Ho5 Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara kaedah pengajaran guru dengan pengurusan pengajaran.

Hasil analisis korelasi dipaparkan dalam Jadual 4.20.

Jadual 4.20

Hubungan Antara Kaedah Pengajaran Guru Dengan Pengurusan Pengajaran

	Pengurusan pengajaran	
	r	Sig. P
Kaedah Pengajaran Guru	0.868**	0.000

** p < 0.01

Hasil kajian seperti yang dipaparkan dalam Jadual 4.20 menunjukkan pengujian hipotesis kesan langsung berjaya menemui satu dapatan penting, iaitu kaedah pengajaran guru mempunyai hubungan yang signifikan dengan pengurusan pengajaran dalam kalangan guru Kelas Al-quran dan Fardhu Ain di Negeri Perak, di mana nilai r ialah 0.868 dan nilai p adalah lebih besar dari 0.01. Oleh itu, Ho5 iaitu tidak terdapat hubungan yang signifikan antara kaedah pengajaran guru dengan pengurusan pengajaran adalah ditolak.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

4.10 Kesimpulan

Bab ini telah menghuraikan dapatan-dapatan analisis data kajian secara deskriptif dan inferensi bagi mencapai objektif-objektif serta tujuan kajian ini keseluruhannya. Hipotesis di dalam kajian ini adalah berdasarkan kepada perbezaan dan hubungan signifikan di antara pemboleh ubah. Secara khususnya, tiada perbezaan signifikan untuk kaedah pengajaran guru berdasarkan jantina dan kelulusan akademik serta kaedah pengurusan pengajaran berdasarkan jantina. Namun demikian, data juga menunjukkan terdapatnya perbezaan signifikan pengurusan pengajaran guru berdasarkan kelulusan akademik. Hasil kajian menunjukkan tiada hubungan secara langsung di antara kaedah pengajaran guru dan pengurusan pengajaran. Hal yang sama juga dapat dilihat apabila tiada hubungan signifikan mampu dibuktikan di antara kaedah pengajaran guru serta pengurusan pengajaran dan pengalaman mengajar.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun upsi

BAB 5

KESIMPULAN

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

5.1 Pengenalan

Bab 5 ini merupakan bab yang terakhir dalam kajian penyelidik ini. Dalam bab ini, pengkaji telah membuat rumusan dan kesimpulan secara ringkas dan padat berdasarkan segala perbincangan dan dapatan kajian yang telah dilakukan dalam bab-bab sebelumnya. Oleh itu, untuk yang terakhir pengkaji telah mengemukakan beberapa cadangan yang bernas dan wajar diutarakan sebagai refleksi dan panduan kepada keseluruhan kajian disertasi ini.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

5.2 Perbincangan dapatan kajian

Guru haruslah memainkan peranan yang amat penting di dalam proses pendidikan selain ibu bapa. Setiap guru itu perlu dibekalkan di dalam diri dengan kemahiran mengajar dan ilmu menguasai persekitaran pengajaran dan pembelajaran yang mantap. Hal ini kerana, setiap kebolehan dan kemahiran yang dilakukan semasa proses mengajar merupakan asas yang paling penting yang perlu ada bagi seorang guru. Seorang guru itu bukanlah sekadar menyampaikan ilmu pengetahuan sahaja tetapi ia juga turut membimbing, mengasuh, membantu, memberi tunjuk ajar, mendidik, dan menjadi contoh tauladan kepada para pelajar. Justeru itu, guru-guru perlu memiliki seberapa banyak mungkin ilmu yang berfaedah untuk membentuk kemenjadian para pelajar. Tidak dilupakan juga, guru juga harus memiliki ilmu pengetahuan yang mendalam tentang kaedah dan strategi pengajaran abad ke-21 dan mahir dalam menyampaikan ilmu tersebut dengan menggunakan beberapa kaedah yang sesuai selaras dengan silibus dan misi kelas al quran dan fardu ain supaya pelajar dapat menerima dan di praktikkan dengan berkesan.

i. Kaedah pengajaran guru Kelas al Quran dan Fardu Ain

Dapatan kajian menunjukkan bahawa guru Kelas al Quran dan Fardu Ain di daerah Batang Padang dan Muallim majoriti menggunakan kaedah Peniruan *Muhakah* atau *Taklid* dengan mendapat skor nilai min tertinggi iaitu min=62.69 dan s.p=6.76. Hal ini menunjukkan majoriti guru menggunakan kaedah ini ketika sesi pengajaran dan pembelajaran berlangsung. Kaedah peniruan *Muhakah* atau *Taklid* merupakan salah satu proses pembelajaran yang mudah difahami dan terus diperaktikkan oleh murid. Ia

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

merupakan peniruan terus murid daripada seorang guru. Contohnya, seorang guru menunjuk cara mengambil wuduk dengan sempurna kepada pelajar-pelajarnya dan para pelajarnya terus meniru cara gurunya itu secara langsung.

Secara umumnya, guru dan ibu bapa harus menunjukkan tingkah laku dan teladan yang baik kepada anak-anak mereka kerana tingkah laku mereka akan menjadi ikutan anak-anak mereka. Ini kerana, kadangkala Allah SWT memudahkan manusia menimba ilmu dalam masa yang singkat apabila mengikut amalan guru, ibu bapa dan orang tua. Mereka yang tidak mematuhi unsur-unsur ini akan mengalami kesakitan dalam hidup dan memperoleh ilmu yang tidak berguna, seterusnya menyebabkan kerosakan kepada tingkah laku dan kehidupan mereka. Hasil kajian ini selari dengan dapatan kajian oleh Ab. Halim Tamuri dan M. Khairul Azman Ajuhary (2010) yang menyatakan guru merupakan agen perubahan dan teladan atau suri teladan yang membentuk kualiti generasi muda yang akan datang. Guru memainkan peranan yang sangat penting dalam menyediakan modal insan untuk memainkan peranan tertentu dalam masyarakat. Malah, *Muhakah* atau *taklid* termasuk dalam kaedah pendidikan yang berjaya di peringkat pertama, di mana kanak-kanak itu berminat untuk memindahkan apa yang telah disaksikannya, dan apabila imej itu terpahat kukuh dalam jiwanya, apa yang dilihatnya akan diberikan kembali kepada dirinya sendiri.

Manakala, kaedah pengajaran Pandang dengar *Talqin* juga mendapat skor nilai min kedua tertinggi yang sering digunakan oleh guru di sekolah KAFA dengan mendapat nilai min =61.81; s.p=7.81. Menurut Ibnu Khaldun, kaedah ini boleh difahami dengan bimbingan guru yang mana pelajar mesti menghafal pelajaran terlebih dahulu. Hasil kajian ini bertentangan dengan dapatan kajian oleh Mohd Izzuddin Mohd

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Pisol (2017) dalam kajian Pelaksanaan Kemahiran Mendengar Dalam Pembelajaran Bahasa Arab di Sekolah Rendah Agama Integrasi (SRAI) Selangor. Kajian tersebut mengkaji tentang pendapat pelajar *terhadap pelaksanaan kemahiran mendengar dalam pembelajaran bahasa Arab. Hasil kajian telah menunjukkan berada pada tahap sederhana rendah.*

Oleh yang demikian, kebanyakan matapelajaran yang sesuai untuk menggunakan kaedah pandang dengar *(Talqin)* ini ialah bidang Al-Quran di mana pelajar menghafaz Al-Quran sebelum mengetahui intipati yang terkandung dalam ayat tersebut. Nabi Muhammad SAW juga ada menyatakan bahawa jika seorang yang menghafal al-Quran akan sentiasa ingat akan hafalannya jika dia sentiasa membacanya dan mengulang bacaanya ketika solat sama ada di siang atau malam hari (Muslim, 2001).

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Malah, dapatan kajian menunjukkan skor nilai min ketiga tertinggi adalah kaedah pengajaran pengulangan atau *Al-Tajribah* dengan mendapat nilai min =60.27; s.p= 7.17. Hal ini selari dengan hasil kajian oleh Ruzaimah Zainol Abidin (2017) yang menyatakan permasalahan dalam perlaksanaan program Kelas al-Quran dan Fardu Ain (KAFA) di daerah Pendang adalah disebabkan masalah pengurusan, pengajaran, displin murid dan juga elaun guru. Bahkan, Nurul Badriyah Alii (2022), dalam kajian yang bertajuk cabaran pendidikan sepanjang pandemik covid-19: menyatakan *al-Tajribah* adalah satu proses eksperimen atau percubaan yang mana ia berhubung kait antara pengalaman dan penyaksian melalui pancaindera.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Walau bagaimanapun, kaedah pengajaran guru KAFA yang mendapat skor min berada pada tahap sederhana rendah adalah kaedah pengulangan atau *Al Tikrar* dengan mendapat nilai min =57.61, s.p=6.22. Hasil kajian ini selari dengan dapatan kajian oleh Bani Hidayat (2018) dalam kajian bertajuk Amalan Pengajaran dan Pembelajaran dan Tahap Profesionalisme Guru Kelas al-Quran dan Fardu Ain (KAFA). Dapatan kajian menunjukkan skor min tertinggi bagi penilaian guru KAFA terhadap kekerapan kaedah dalam pengajaran dan pembelajaran ialah adalah skor min3.78 bagi item B55 iaitu soal jawab dan skor min terendah adalah 1.88 bagi item B47 iaitu projek. Secara keseluruhannya bagi penilaian guru KAFA terhadap kekerapan kaedah dalam pengajaran dan pembelajaran adalah skor min berada pada tahap sederhana rendah iaitu min 2.97. Namun begitu, hasil kajian ini bertentangan pula dengan dapatan kajian daripada Nur Suaidah Hayati Abidin (2022) yang bertajuk Kaedah *Al Tikrar* dalam Membantu Penguasaan Membaca Doa Harian dalam kalangan Kanak-Kanak Tadika. Dapatan kajian telah menunjukkan kanak-kanak dapat menguasai penguasaan bacaan doa harian mereka dengan min 2.71. Tahap penguasaan kanak-kanak menggunakan kaedah *Al-Tikrar* adalah tertinggi iaitu 3.00. Dapatan untuk pandangan guru terhadap keberkesanan penggunaan kaedah *Al-Tikrar* dalam bacaan doa harian kanak-kanak dengan min 4.57. Oleh itu, melalui kaedah *Al-Tikrar* ini dapat membantu dan memudahkan kepada kanak-kanak membaca doa dengan lancar.

Berdasarkan dapatan kajian kaedah pengajaran yang jarang digunakan oleh guru KAFA ketika proses pengajaran dan pembelajaran berlangsung dengan mendapat skor min paling terendah antara lima (5) kaedah adalah kaedah pengajaran secara berperingkat dan beransur-ansur *Tadrij* dengan mendapat nilai min =48.36 dan s.p=5.996. Namun begitu, ia bertentangan dengan kajian yang dibuat oleh Mohd Zaidi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Mohd Zeki 2017 yang betajuk keberkesanan teori *Malakah* dan *Tadrij* dalam amalan pengajaran guru pendidikan Islam di sekolah pedalaman. Hasil kajian mengatakan penerapan amalan pengajaran guru mengaplikasi teori *Malakah* dan *Tadrij* dapat membuktikan bahawa faktor dan permasalahan dalam amalan pengajaran guru Pendidikan Islam dapat diselesaikan secara berkesan.

Tuntasnya, menurut Muhammad Amirul Mohd Nor 2021 dalam kajian pelaksanaan amalan pengajaran guru Kelas Al-Quran dan Fardhu Ain (KAFA) bertajuk pengajaran Tajwid Al-Quran di negeri Kedah. Kesimpulan daripada hasil kajian dapat dinyatakan bahawa guru KAFA perlu meningkatkan kemahiran berkaitan bidang metodologi untuk memastikan keberkesanan ilmu yang disampaikan dapat diperolehi dengan baik. Guru KAFA hendaklah bijak menggunakan strategi atau kaedah yang sesuai dengan proses pengajaran dan pembelajaran ketika itu. Bahkan, guru KAFA juga perlu mewujudkan suasana yang aman, selesa dan Teknik yang mantap.

ii. Tahap Pengurusan Pengajaran Dalam Kelas Al-Quran Dan Fardu Ain

Dapatan kajian menunjukkan majoriti guru KAFA memilih untuk membuat persediaan rancangan kerja terlebih dahulu berbanding tugasan lain dalam pelaksanaan Kelas al Quran dan Fardu Ain. Berdasarkan hasil kajian, skor tertinggi daripada konstrak persediaan rancangan kerja adalah dengan nilai min=43.66 dan s.p=4.73. Namun yang demikian, ia bertentangan dengan hasil kajian daripada Bani Hidayat Mohd Shafie (2016), yang membuat kajian bekaitan Persepsi Guru Kelas Al-Quran dan Fardu Ain (KAFA) Terhadap Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam. Kajian yang dibuat dijalankan untuk mengkaji daripada sudut guru-guru KAFA dalam mengamali atau

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

pengunaan strategi, bahan bantu ketika mengajar (BBM), penggunaan kaedah atau strategi pengajaran dan profesionalisme guru KAFA. Hasil kajian telah menunjukkan bahawa tahap guru KAFA adalah berada pada tahap sederhana dalam proses pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Islam. Justeru itu, peranan guru dalam membuat persediaan mengajar sangat penting supaya guru dapat bersedia dan yakin dengan kaedah pendekatan yang digunakan ketika proses pengajaran sedang berlangsung.

Tahap pengurusan pengajaran kedua tertinggi adalah rancangan dan pelaksanaan pelajaran dengan mendapat nilai min =43.23 dan s.p=4.82. Menurut kajian daripada Ruzaimah Zainol Abidin (2017), yang bertajuk permasalahan dalam perlaksanaan program KAFA di daerah Pendang Kedah, ia berpunca daripada aspek pengurusan, daripada sudut penyeliaan kelas yang tidak sistematik, pertembungan aktiviti sekolah jenis kebangsaan serta ketiadaan rekod kehadiran guru dan pelajar KAFA. Bahkan, ia selari dengan kajian daripada Abdul Rashid (2013) dalam kajiannya yang betajuk pelaksanaan pembelajaran menyeronokkan dalam pengajaran dan pembelajaran bahasa melayu. Dapatan kajian membuktikan bahawa guru berminat terhadap penggunaan media elektronik seperti kemudahan komputer untuk bahan pembelajaran yang menyeronokkan. Ia menunjukkan guru sangat inovatif dan kreatif dalam menyediakan rancangan dan pelaksanaan pelajaran bagi menghasilkan proses PDP berjalan dengan baik dan lancar.

Selain itu, bagi tahap pengurusan pengajaran yang mendapat nilai min ketiga tertinggi adalah kaedah penilaian pengajaran dan pembelajaran dengan mendapat nilai min =43.09 dan s.p=4.80. Ia selari dengan kajian daripada Nor Hayati Fatmi Talib (2018), yang bertajuk penilaian pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam guru

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

KAFA telah membuktikan bahawa guru perlu mempertingkatkan amalan sewaktu proses pengajaran dan pembelajaran berlangsung.

Bagi tahap pengurusan pengajaran yang mendapat nilai min kedua terendah adalah penentuan objektif atau hasil pelajaran dengan mendapat nilai min =42.50 dan s.p=4.86. Ia selari dengan kajian daripada Bani Hidayat Mohd Shafie (2018), yang bertajuk pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam guru KAFA zon Sabah dan Sarawak. Kajian tersebut telah menunjukkan bahawa guru KAFA perlu mempertingkatkan dengan memainkan peranan penting dan tanggungjawab masing-masing ketika sedang menjalankan tugas di sekolah mahupun di luar. Malah, apabila guru KAFA ingin meningkatkan lagi kefahaman dalam proses pengajaran, guru KAFA perlu menganalisis dan mengenalpasti amalan pengajaran yang memberi impak kepada pelajar.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Manakala, untuk tahap pengurusan yang mendapat nilai min terendah adalah sumber pengajaran dan pembelajaran dengan =39.48 dan s.p= 6.14. Hasil kajian ini selari dengan dapatan kajian oleh Aisah Mat Dan (2023) dalam tajuk kesediaan guru KAFA terhadap penggunaan teknologi sebagai bahan bantu mengajar dalam pengajaran dan pembelajaran. Dapatan kajian telah menunjukkan bahawa tahap pengetahuan, dan tahap kesediaan guru terhadap penggunaan teknologi sebagai BBM pada tahap yang tinggi memperoleh nilai min =4.15 dan silihan piawaian =0.69. Tuntasnya, ia telah menunjukkan bahawa penggunaan teknologi sebagai BBM dalam proses pengajaran dan pembelajaran (PDP) dapat memberi kesan yang sangat menyeronokkan ketika PDP dijalankan. Bahkan menurut Hafizul Rasdi (2013), dalam tajuk kajian kekuatan pendidikan Kelas al-Quran dan Fardhu Ain (KAFA) di bahagian

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Betong, Sarawak. Kajian ini telah menunjukkan bahawa kekuatan sesuatu program Pendidikan itu sebenarnya sangat bergantung kepada sebuah badan pengurusan yang sistematik dan menyediakan kemudahan yang lengkap sempurna untuk melaksanakannya. Hal ini kerana, jika tiada kemudahan yang lengkap dan peranan dari kerjasama semua agensi, program pendidikan tersebut sukar untuk dilaksanakan dengan jayanya.

Peringkat awal kemenjadian seorang insan itu perlu dimulakan dengan diterapkan melalui pendidikan secara formal. Hal ini kerana, Pendidikan formal tersebut dapat membenarkan pelajar-pelajar mendapatkan ilmu pengetahuan dengan lebih berkesan dan sistematik. Jabatan Agama Islam di seluruh negeri dalam Malaysia telah dipertanggungjawabkan untuk mewujudkan KAFA bagi membentuk satu mekanisme kemenjadian pembentukan insan yang dibuat pada peringkat awal berasaskan garis panduan yang padat dan jitu. Namun begitu, matlamat pendidikan KAFA juga boleh dilihat bertujuan untuk membentuk dan mendidik pelajar-pelajar ke arah yang lebih baik dalam memperkembangkan fitrah individu (insan) tersebut selaras dengan panduan Al-Quran dan As-Sunnah. Oleh itu, kemenjadian insan yang kuat imannya dan amalan dapat dilahirkan dan memberi manfaat kepada seluruh umat Islam.

Kita dapat lihat hari ini, bahawa seorang guru itu sangat komited dan positif terhadap tugas yang diamanahkan sebagai guru kelas. Mereka sememangnya sangat berminat seperti yang kita ketahui dengan bidang kerjaya sebagai guru ini khususnya guru KAFA. Justeru itu, kajian mendapati tahap kualiti amalan dalam lingkungan guru-guru agama KAFA ialah tinggi. Semua dimensi berkaitan amalan guru tersebut telah dikaji dan menunjukkan tahap yang postif dan berkesan meliputi bahagian pelaksanaan

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

pengajaran. Manakala, daripada skop ujian bagi menentukan perbezaan juga telah menunjukkan yang mana tidak terdapat perbezaan yang signifikan di antara sikap guru lelaki dan guru perempuan berkaitan pengajaran KAFA. Bahkan, tahap amalan pengajaran guru KAFA mengikut jantina juga menunjukkan tiada perbezaan signifikan. Malah, yang paling diutamakan adalah faktor dalam amalan pengajaran guru kelas yang paling dominan adalah daripada sudut aspek pelaksanaan pengajaran dan pengurusan masa. Namun yang demikian, kajian juga telah mendapati terdapat hubungan yang signifikan antara sikap guru dengan tahap amalan pengajaran guru KAFA.

Kaedah pengajaran seperti yang telah disyorkan oleh teori Ibnu Khaldun amat bersesuaian dalam melaksanakan kaedah ketika berlangsungnya sesi pengajaran dan pembelajaran yang boleh dipraktikkan oleh guru KAFA. Menurut Ibnu Khaldun lima (5) teori tersebut adalah *Al-Tikrar* atau pengulangan, *Al-Tajribah* atau percubaan, Peniruan *(Muhakah* atau *taklid*), Pengajaran secara berperingkat atau beransur-ansur *(Tadrij),* dan Pandang dengar *(Talqin)* (Yusri, 2017).

Al-Tikrar ialah merupakan satu pendekatan yang boleh kita ambil ketika sesi pengajaran dan pembelajaran berlangsung yang di asaskan oleh Ibnu Khaldun yang bermaksud pengulangan. Hal ini kerana, pada peringkat pertama atau kedua kebanyakan pelajar-pelajar tidak dapat memahami dengan jelas sesuatu topik pembelajaran. Justeru itu, guru-guru disarankan untuk sentiasa mengulangi topik pengajian yang telah diajar berulang kali, sehinggakan pelajar-pelajar tersebut dapat memahami dengan jelas dan terperinci. (Abdullah al-Amin Na'mi (terj. Ramzi Omar)

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Bahkan, Ibnu Khaldun mengemukakan juga kaedah lain seperti *Tajribah* sebagai salah satu kaedah pendidikan yang sangat penting untuk pemindahan ilmu dan makrifah. Ibnu Khaldun telah menyebut bahawa *Tajribah* atau percubaan ini adalah berkait rapat antara penyaksian dan pengalaman yang mana kedua-duanya mempunyai kaitan dengan pancaindera.

Selain itu, Ibnu Khaldun juga telah menganggap bahawa kaedah *Muhakah* dan *Taklid* ini adalah salah satu kaedah yang penting juga dalam waktu pengajaran. Hal ini kerana, ia adalah antara kaedah yang berjaya dan memberi kesan yang positif dalam pengajian. Di samping itu, *Muhakah* atau *Taklid* membawa erti peniruan atau lakonan semula. Hal ini membawa maksud pelajar-pelajar akan memindahkan perkara atau input apa yang mereka lihat melalui pancaindera penglihatan kepada bentuk tingkah laku atau perlakuan menurut kepada maklumat yang mereka perolehi (Abd Munir Bin Mohamed Noh)

Walaubagaimanapun, Ibnu Khaldun jelas berpendapat bahawa kaedah pendidikan secara beransur-ansur atau pun *Tadrij* adalah merupakan antara kaedah yang sangat berkesan dan terbaik dalam memberi dan menyampaikan kefahaman kepada pelajar-pelajar semasa berlakunya proses pengajaran dan pembelajaran.

Kaedah *Talqin* menurut Ibnu Khaldun adalah, kaedah yang dapat difahami dengan mudah dan senang. Sebagai contoh, seorang guru menyuruh pelajar dengan memberi arahan untuk menghafal terlebih dahulu sesuatu pelajaran. Kita boleh lihat dalam pengajian al-Quran, pelajar-pelajar kebanyakannya mesti menghafal sesuatu

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

ayat al Quran terlebih dahulu sebelum mereka diajar intipati yang terkandung di dalam al-Quran (Abd Munir, 2010)

5.3 Implikasi terhadap kaedah pengajaran guru

Pendidikan dalam kelas al Quran dan Fardu Ain telah menunjukkan dimensi baharu dalam dunia Pendidikan di negara Malaysia ini. Tahniah atas usaha sama Jabatan Kemajuan Islam Malaysia kerana menyediakan satu pembentukan kurikulum selaras dengan misi, visi dan matlamat yang ingin dicapai untuk seluruh negara. Hal ini menyebabkan kurikulum ini disambut baik oleh pihak sekolah kerana ia telah di selaraskan dan menjadikan aktiviti pembelajaran tersusun dan lebih baik. Bahkan, Jabatan Agama Islam di setiap negeri juga memainkan peranan yang penting, yang mana mereka telah dipertanggungjawabkan untuk memantau dan menyelia pelaksanaan KAFA di sekolah supaya dapt berjalan dengan bersistem dan baik. Bagi mencapai matlamat falsafah pendidikan Islam, setiap guru itu haruslah berusaha memainkan peranan yang penting tanpa mengenal erti penat dan lelah. Setiap guru tersebut haruslah memahami dan mendalami falsafah yang telah ditetapkan kemudian perlu berusaha untuk mencapai objektif dan matlamat yang ditetapkan menerusi setiap aktiviti pengajaran dan pembelajaran KAFA mengikut garis panduan cadangan yang diberikan oleh pihak berwajib.

Mengikut dapatan kajian, guru dan murid perlu melibatkan diri dengan aktif dalam proses pengajaran dan pembelajaran (Al-Hashimi, 1994; Burden et al., 2000). Bahkan guru juga perlulah merancang dan memilih kaedah dan strategi pengajaran

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

yang bersesuaian dengan konsep untuk diguna pakai ketika proses pengajaran dan pembelajaran berlangsung.

Walaubagaimanapun, mengikut pandangan Brophy & Good (1986) berkaitan amalan pembelajaran yang berkesan adalah suatu amalan pengajaran itu menjadikan ramai pelajar-pelajar menunjukkan kesan yang positif secara berterusan. Malah, jika menggunakan pendekatan pengajaran yang bersesuaian, ia sangat berkait dengan jenis pengajaran guru dan pelajar (Ahmad, 1997). Oleh itu, bagi amalan pengajaran guru yang berkesan, guru KAFA perlulah memilih pendekatan yang bersesuaian dengan topik dan konsep pengajaran dan pembelajaran. Hal ini kerana, tidak ada satu pun pendekatan yang boleh dianggap terbaik dan berkesan bagi setiap mata pelajaran untuk semua pelajar dalam setiap keadaan apa sekalipun boleh digunakan. Beliau juga menegaskan bahawa skop tugas pengajaran dan pembelajaran guru ialah sebagai pembimbing, pengajar dan pendidik. Mengikut pemahaman bagi peranan ini, ia membawa maksud guru KAFA ini ialah secara umumnya guru pendidikan Islam. Hal ini kerana, ia bukan sahaja terhad bertanggungjawab bagi menyampaikan kandungan ilmu sahaja, namun tugas sebenar adalah membentuk jati diri pelajar sebagai persediaan kepada kehidupan lebih baik yang seimbang di dunia dan akhirat.

Berdasarkan dapatan di atas telah menujukkan bahawa penggunaan kaedah pengajaran dan pembelajaran sangat memainkan peranan yang penting dan dapat memberi impak yang positif ketika berlangsungnya pelaksanaan sesi pengajaran dan pembelajaran. Justeru itu, pengkaji telah menyenaraikan beberapa cadangan untuk diguna pakai dan dipraktikkan untuk memperkemaskan dan memperbaiki lagi sistem pengajaran dan pembelajaran Kelas KAFA. Antara cadangan yang dikemukakan adalah

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

guru kelas al quran dan fardu ain haruslah diberi latihan seberapa banyak mungkin untuk melatih diri dan kursus atau kursus dalam perkhidmatan untuk memahami dan jelas dengan lebih mendalam tentang kurikulum KAFA atau ilmu-ilmu yang berkaitan dengan silibus agama dan strategi atau kaedah pendekatan pendidikan abad ke 21 yang sesuai digunakan mengikut arus kemodenan. Bahkan, jabatan atau kementerian juga perlu mempertimbangkan untuk mengangkat kelas al quran fardu ain selari dengan sekolah kemeterian Pendidikan Malaysia dengn memberikan kemudahan teknologi terkini sebagai contoh, komputer riba dan LCD. Guru-guru ini harus didedahkan dan menjadi kebiasaan terhadap modul-modul latihan tentang kaedah pengajaran dan pembelajaran. Hal ini supaya, impak daripada perkara ini ia dapat memantapkan lagi kaedah dan aktiviti pembelajaran yang sangat diminati oleh pelajar. Tidak dilupakan juga, haruslah ditingkatkan kemudahan pembelajaran untuk pelajar di dalam dan di luar bilik darjah di semua sekolah. Akhir sekali, guru KAFA haruslah dibudayakan bagi tujuan melakukan penyelidikan khasnya kajian tindakan untuk meningkatkan keberkesanan dalam pengajaran dan pembelajaran.

5.4 Cadangan kajian lanjut

Dapatan kajian ini telah menjawab beberapa persoalan-persoalan kajian berkaitan kaedah pengajaran guru Kelas al Quran dan Fardu Ain. Oleh itu, terdapat beberapa cadangan yang perlu dikemukakan untuk tujuan tindakan kajian lanjut pada masa akan datang. Terdapat beberapa cadangan seperti berikut:

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

i. Kajian ini dijalankan terhad di dua daerah dan beberapa sekolah yang mempunyai aliran KAFA sahaja. Hal ini bermaksud kajian ini tidak dibenarkan digeneralisasikan kepada daerah yang selainnya. Justeru itu, kajian lanjut boleh dibuat kajian dengan lebih terperinci dan meluas di daerah dan negeri lain. Oleh itu, kita boleh buat perbandingan dan nampak perbezaan kaedah pengajaran antara daerah dan negeri yang berbeza.

ii. Kajian akan datang menjadi lebih bermakna sekiranya mengkaji dari persepsi ibu bapa tentang kemajuan amalan ibadah anak-anak di rumah. Hal ini bermaksud dapatan kajian tersebut dapat membantu penyelidik membuat perbandingan samaada murid dapat mengaplikasikan pembelajaran KAFA di rumah.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

iii. Kajian akan datang penyelidik boleh mengkaji tentang murid KAFA dengan meminta pandangan guru mengenai tahap keupayaan dan kemampuan mereka untuk menerima pengajaran dan pembelajaran KAFA menggunakan multimedia. Daripada kajian tersebut, pengkaji memperoleh satu keputusan yang mana menunjukkan kaedah yang digunakan berkesan atau tidak sekiranya digunakan untuk murid KAFA atau hanya perlu secara praktikal sahaja.

iv. Kajian akan datang juga diharapkan boleh menggunakan kaedah kualitatif. Hal ini kerana, dalam kajian ini penyelidik telah menggunakan kaedah kuantitatif. Justeru kajian berikut boleh mendapatkan maklumat yang menyeluruh dan dihuraikan secara terperinci daripada maklumat-maklumat yang diperolehi.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

5.5 Kesimpulan

Kesimpulannya, dapatlah dirumuskan bahawa setiap guru kelas alquran dan fardu ain ini haruslah meningkatkan kualiti peranan dan tanggungjawab masing-masing dalam melaksanakan tugas. Hal ini kerana, tugas seorang guru KAFA ini bukanlah hanya semata-mata mengajar subjek sahaja, tetapi mereka ini perlu menjadi seorang *murabbi, muaddib*, *muallim, mudarris* dan *murshid* secara menyeluruh. Oleh itu, jika guru KAFA menjalankan peranan ini maka mereka dapat membentuk kemenjadian dan keperibadian setiap individu tersebut untuk menghadapi persediaan kehidupan akan datang. Oleh yang demikian, untuk pelajar-pelajar yang sedang menjalani pembelajaran di sekolah seliaan Jabatan Kemajuan Islam Malaysia, mereka haruslah mendapat galakan dan sokongan daripada guru KAFA. Malah, dapatan kajian ini telah menunjukkan satu langkah permulaan yang baik ke arah memperbaiki kajian yang lebih komprehensif dan mendalam bagi memantapkan lagi dan meningkatkan proses pengajaran dan pembelajaran guru KAFA di sekolah seliaan JAKIM di setiap negeri dalam Malaysia.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

RUJUKAN

Azhar Bin Muhammad. (2007). *Tahap Profesionalisme Guru-guru Pelatih Pendidikan Islam dalam Latihan Praktikum.* Pusat Pengajian Islam dan Pembangunan Sosial Universiti Teknologi Malaysia

Azizi Yahaya & Chu Siew Pang. (2010). *Kaedah Pengajaran Guru dalam Penggunaan Alatan Tangan.* Fakulti Pendidikan, Universiti Teknologi Malaysia.

Bani Hidayat Mohd Shafie & Nor Hayati Fatmi Talib. (2018). *Pengajaran dan Pembelajaran pendidikan Islam guru Kelas al-Quran dan Fardu Ain (KAFA) zon Sabah dan Sarawak*. Institusi Pendidikan Guru.

Bani Hidayat Mohd Shafie. (2016). *Persepsi Guru Kelas Al-Quran dan Fardu Ain (KAFA) Terhadap Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam*. Institusi Pendidikan Guru.

Hafizul Rasdi, Abdul Razak Abdul Kadir, Huzaimah Ismail & Fatimah Hamrie. (2013). *Kekuatan Pendidikan Kelas Al-Quran dan Fardhu Ain (KAFA) di bahagian Betong, Sarawak.*

Jabatan Kemajuan Islam Malaysia. (2011). *Garis Panduan Kelas Al-Quran Dan Fardhu Ain (KAFA).* Putrajaya : Jabatan Kemajuan Islam Malaysia

Jamaliah binti Abdul Jalil, Mohd Isa Hamzah, & Maimun Aqsha Lubis. (2017*). Tahap Pengetahuan dan Amalan Fardhu Ain Anak-anak Muallaf Sekolah Menengah di Bahagian Sri Aman, Sarawak*. UKM Bangi.

(KAFA) Peringkat Bahagian Beton. (Projek Sarjana). Kuala Lumpur : Open University Malaysia.

Jaslinah Binti Makanta. (2012). *Sebuah Perkembangan Kemahiran Sosial Kanak-Kanak Melalui Bermain: Satu Kajian Kes di Sebuah Prasekolah*. Fakulti Pendidikan Dan Pembangunan Manusia Universiti Pendidikan Sultan ldris.

Kementerian Pendidikan Malaysia. (2005). *Panduan Perlaksanaan Amali Pendidikan Islam*. Putrajaya: Kementerian Pendidikan Malaysia.

Kamarul Azmi Jasmi. (2012). *Kesahan dan Kebolehpercayaan dalam Kajian Kualitatif,* Universiti Teknologi Malaysia.

Kamarul Azmi Jasmi. (2013). *Sejarah, Kaedah, Serta Model Pengajaran Dan Pembelajaran Al- Quran,* Universiti Teknologi Malaysia.

Mohd Aderi Che Noh. (2017). *Laporan Kajian Profesionalisme Guru Kelas Al-quran dan Fardhu Ain (KAFA).* Faculty of Human Science. Universiti Pendidikan Sultan Idris Shah.

Mohammad Aziz Shah Bin Mohamed Arip. (2014). *Faktor, Kesan dan Strategi Menangani Permasalahan Kurang Tumpuan Pelajar Sekolah Menengah di dalam Kelas: Suatu Kajian Kualitatif.* Fakulti Pendidikan Dan Pembangunan Manusia, Universiti Pendidikan Sultan Idris.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Mohd Huzairi bin Awang @ Husain. (2019). *Kaedah Pengajaran Fardu Ain kepada Murid Berkeperluan Khas.* Institut Pendidikan Guru Kampus Pendidikan Islam, Bangi, Selangor.

Mohd Nahi Bin Abdullah. (2018). *Amalan Pengajaran Tilawah Al-Quran Berkesan dalam kalangan Guru Pendidikan Islam.* Falkuti Tamadun Islam Universiti Teknologi Malaysia.

Muhammad Yusri Yusof Salleh. (2017). *Pandangan Ibnu Khaldun Berkaitan Kaedah Pendidikan Dalam Kitab Mukaddimah.* Universiti Teknologi Mara Cawangan Perak.

Muhammad Zaid Bin Shamshul Kamar & Mohamad Redha Bin Mohamad. (2018). *Sejarah Penurunan Al-Quran : Implikasi Terhadap Manusia*. Fakulti Pengajian Peradaban Islam Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor.

Mukhlas Nugraha. (2017). *Konsep Ilmu Fardu Ain dan Fardu Kifayah dan Kepentingan Amalannya dalam Kurikulum Pendidikan Islam.* TAFHIM: IKIM Journal of Islam and the Contemporary World 10.

Noraini Mohamad. (2018). *Pendekatan Dakwah dalam Kaedah Pengajaran kepada Mualaf.* Kolej Universiti Islam Antarabangsa Selangor.

Noor Lela Ahmad & Nur Afrina Haziqah Azman. (2020). *Tahap Amalan Pengajaran Berkesan Guru Prinsip Perakaunan Berasaskan Model Slavin.* Fakulti Pengurusan dan Ekonomi Universiti Pendidikan Sultan Idris.

Nor Dalilah Binti Mohd Baharuddin & Mohd Hasbie Al-Shiddieque Bin Hamad. (2018). *Metode Pembelajaran Awal Al-Quran di Malaysia.* Kolej Universiti Islam Antarabangsa Malaysia.

Nor Hayati Fatmi Talib. (2018). *Tentang Penilaian Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam Guru Kelas al-Quran dan Fardu Ain (KAFA).* Politeknik Banting Selangor.

Normiati Batjo & Abdul Said Ambotang. (2021). *Pengaruh Pengurusan Pengajaran dan Pembelajaran Terhadap Kualiti Guru Sekolah Rendah Luar Bandar di Sabah*. Fakulti Psikologi dan Pendidikan, Universiti Malaysia Sabah.

Norshafinaz Abdul Sani & Faridah Yunus. (2018). *Amalan Perancangan, Pelaksanaan dan Pentaksiran dalam Proses Pengajaran dan Pembelajaran Pranumerasi di Tadika Swasta.* Jabatan Pendidikan dan Kesejahteraan Komuniti Fakulti Pendidikan Universiti Kebangsaan Malaysia.

Raedah binti Md Amin. (2013). *Pengurusan Pengajaran dan Pembelajaran Sekolah Rendah Kebangsaan di Zon Bandar Daerah Kota Tinggi*. Fakulti Pendidikan Universiti Teknologi Malaysia.

Ruzaimah Zainol Abidin, Azman Md Zain & Mohd Hilmi Hamzah. (2017). *Permasalahan dalam Perlaksanaan Program Kelas al-Quran dan Fardu Ain (KAFA) di Daerah Pendang Kedah.* Global Academic Excelent.

Sharifah Norshah Bani Syed Bidin. (2011). *Pelaksanaan Manhaj Rasulullah dalam Pengajaran dan Pembelajaran Kelas al-Quran Bagi Golongan Dewasa.* Jurnal Islam dan Masyarakat Kontemporari.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Sharifah Norshah Bani Syed Bidin, Mohd Shafiee Hamzah, Tasnim Abd Rahman, Asimah, Kamaruddin & Nik Azeah Nik Azman. (2018). *Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran Al-Quran: Kajian di Masjid UNISZA*. Pusat Pengajian al-Quran dan al-Sunnah. Fakulti Pengajian Kontemporari Islam. Universiti Sultan Zainal Abidin.

Siti Afifah Munirah Binti Salleh & Wan Nasyrudin Bin Wan Abdullah. (2014). *Pengaplikasian Manhaj Rasulullah S.A.W dalam Proses Pengajaran dan Pembelajaran bagi Program Pengajian Tahfiz Al-Quran di Penjara Pengkalan Chepa Kelantan*. Jabatan Pengajian al-Quran dan Sunnah, Fakulti Pengajian Islam Universiti Kebangsaan Malaysia.

Syahrul Faizaz Abdullah, Ssuna Salim & Mohd Akram. (2018). *Pelaksanaan Kelas Pengajian Asas Fardhu Ain kepada Muallaf di Kedah dan Cabarannya.* Global Academic Excelent.

Zakaria Stapa, Noranizah Yusuf & Abdul Fatah Shaharudin. (2012). *Pendidikan Menurut Al-Quran dan Sunnah serta Peranannya dalam Memperkasakan Tamadun Ummah*. Fakulti Pengajian Islam. Universiti Kebangsaan Malaysia.

Zaki bin Ismail. (2017). *Amalan Pengajaran Bidang Ibadah dalam Kalangan Guru Pendidikan Islam di Sekolah Jenis Kebangsaan Cina Negeri Perak.* Universiti Pendidikan Sultan Idris Shah.

Zuhaila binti Ismail. (2015). *Kesan Pembelajaran yang Menyeronokkan terhadap Kesediaan Belajar dalam kalangan Kanak-Kanak PraSekolah.* Universiti Pendidikan Sultan Idris Shah.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

.

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

LAMPIRAN A

جابتن أكام إسلام ثيراق
JABATAN AGAMA ISLAM PERAK
TINGKAT 3, KOMPLEKS ISLAM DARUL RIDZUAN
JALAN PANGLIMA BUKIT GANTANG WAHAB
30000 IPOH, PERAK DARUL RIDZUAN

Tel. : 05-208 4800
Faks : 05-255 5512
E-mail : jaipk@perak.gov.my

Ruj. Tuan :
Ruj. Kami : JAIPk/PEL/121 JLD.6(**77**)
Tarikh : 28 Zulhijjah 1441H
10 Ogos 2020M

Siti Khadijah binti Ishak
588 Jalan Tahan
Felda Trolak Selatan
35600 Sungkai
Perak Darul Ridzuan

Puan,

MEMOHON KEBENARAN UNTUK MENJALANKAN KAJIAN

Dengan hormatnya saya merujuk surat puan bertarikh 5 Ogos 2020 berkaitan perkara di atas.

2. Pihak kami berbesar hati dengan hasrat puan untuk menjalankan kajian terhadap guru KAFA di daerah Tapah dan Muallim bagi melengkapkan penyelidikan puan yang bertajuk **"Kaedah Pengajaran Guru Kelas Al Quran Fardu Ain Di Negeri Perak"**.

3. Sehubungan itu, jabatan tiada halangan untuk kajian tersebut dijalankan. Namun ianya diharapkan tidak mengganggu sesi pembelajaran dan pemudah caraan (PdPc) di sekolah. Pihak puan boleh berhubung dengan penyelia KAFA di daerah tersebut bagi mendapatkan maklumat guru-guru yang akan terlibat.

4. Keprihatinan dan hasrat pihak puan amat dihargai dan diucapkan terima kasih.

Sekian.

"BERKHIDMAT UNTUK NEGARA"

Saya yang menjalankan amanah,

(DATO' HJ. MOHD YUSOP BIN HJ. HUSIN)
Pengarah
Jabatan Agama Islam Perak

s.k - Pegawai Tadbir Agama Daerah Tapah
- Pegawai Tadbir Agama Daerah Muallim
- Fail timbul

"SEJAHTERA RAKYAT PERAK DARUL RIDZUAN"

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

LAMPIRAN B

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS
35900 Tanjong Malim
Perak Darul Ridzuan, Malaysia
Tel : 605 450 5482, 450 5480, 450 5485, 450 5490, 450 5473, 450 5494, 450 5495
Fax : 605 459 4649
http://ips.upsi.edu.my Email : ips@upsi.edu.my

Institut Pengajian Siswazah

Rujukan Tuan :
Rujukan Kami : UPSI/IPS-1/623.5
Tarikh : 29 Julai 2020

KEPADA SESIAPA YANG BERKENAAN

Tuan/Puan ,

PENGESAHAN PELAJAR UNTUK MEMBUAT PENYELIDIKAN

Perkara di atas adalah dirujuk dengan segala hormatnya.

2. Adalah dimaklumkan pelajar sebagaimana nama dan nombor matrik seperti di bawah adalah pelajar Program Pengajian Siswazah , Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI);

Nama Pelajar	: Siti Khadijah Binti Ishak
No. Kad Pengenalan	: 941223086476
No. Matrik	: M20182001763
Program Pengajian	: Sarjana Pendidikan (Pendidikan Islam)
Bidang Pengajian	: MT118 - Pendidikan Islam
Fakulti	: Fakulti Sains Kemanusiaan
Sesi Kemasukan	: Semester 2 Sesi 2018/2019

3. Sehubungan itu, pihak kami memohon jasa baik pihak tuan supaya dapat membenarkan pelajar tersebut membuat kajian serta penyelidikan di tempat tuan/puan bagi memenuhi pengajian beliau di UPSI.

Sekian, untuk makluman.

'UNIVERSITI NO.1 PENDIDIKAN'

Saya yang menjalankan amanah,

(PROFESOR MADYA DR. RAMLEE BIN ISMAIL)
Dekan, Institut Pengajian Siswazah
05-4505487

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

LAMPIRAN C

Siti Khadijah binti Ishak
588 Jalan Tahan
Felda Trolak Selatan
35600 Sungkai
Perak
(01119387536)

Assalamualaikum warahmatullah

Yang Bbhg Pengarah Jabatan Islam
Jabatan Agama Islam Negeri Perak
Kompleks Islam Darul Ridzuan
Jalan Panglima Bukit Gantang Wahab
30000, Ipoh, Perak

5 OGOS 2020

Tuan/Puan

MEMOHON KEBENARAN UNTUK MENJALANKAN KAJIAN

Merujuk perkara di atas, dengan hormatnya dimaklumkan saya sedang menjalankan penyelidikan Peringkat Sarjana Pendidikan (Pendidikan Islam) di Fakulti Sains Kemanusiaan, Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI). Tajuk penyelidikan yang dijalankan ialah ***"Kaedah Pengajaran Guru Kelas Al Quran Fardu ain Di Negeri Perak".***

2. Sehubungan dengan itu, saya ingin memohon kebenaran pihak tuan untuk menjalankan kajian terhadap 80 orang guru (KAFA) di daerah Muallim dan 80 orang guru (KAFA) di daerah Batang Padang di sekolah tuan/puan.

3. Saya juga memohon maklumat sekolah mengenai:

   i. Jumlah guru
   ii. Jumlah pelajar

4. Di sini disertakan juga satu salinan surat kebenaran menjalankan kajian No Ruj UPSI/IPS-1/623.5 bertarikh 29 Julai 2020 dikeluarkan oleh Bahagian Institut Pengajian Siswazah untuk rujukan pihak tuan.

Segala kerjasama dan perhatian pihak tuan/puan bagi menjayakan kajian ini adalah amat dihargai dan didahului dengan ucapan terima kasih.

Sekian, Wassalam

Yang Benar

(SITI KHADIJAH BINTI ISHAK)

s.k Institut Pengajian Siswazah
s.k Prof Azmil Hashim

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

LAMPIRAN D

BORANG SOAL SELIDIK

KAEDAH PENGAJARAN GURU KELAS AL QURAN FARDU AIN DI NEGERI PERAK

PENGENALAN

Borang soal selidik ini adalah digunakan bagi menjalankan kajian terhadap kaedah pengajaran guru kelas al quran fardu ain di negeri Perak. Maklumat yang telah diperolehi dalam borang soal selidik ini adalah SULIT dan hanya digunakan bagi tujuan kajian sahaja.

Terdapat **tiga** (3) bahagian dalam soal selidik ini antaranya seperti berikut:

Bahagian A	Latar Belakang Responden
Bahagian B	Kaedah Pengajaran Guru (KAFA)
Bahagian C	Pengurusan Pengajaran

Kerjasama daripada pihak tuan dan puan untuk menjawab soal selidik ini adalah amat dihargai. Sekian, terima kasih.

BAHAGIAN A : LATAR BELAKANG DEMOGRAFI

Arahan : Bahagian ini adalah berkaitan dengan latar belakang anda. Sila tandakan (/) pada ruangan yang disediakan.

A01 Jantina

☐ Perempuan

☐ Lelaki

A02 UMUR.....TAHUN

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

A03 STATUS PERKAHWINAN

- [ ] Bujang
- [ ] Berkahwin
- [ ] Duda
- [ ] Janda

A04 KELULUSAN AKADEMIK

- [ ] Sijil
- [ ] Diploma
- [ ] SPM
- [ ] Ijazah Sarjana Muda
- [ ] Master
- [ ] PhD

A05 KELULUSAN IKHTISAS PERGURUAN

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

- [ ] Sijil Perguruan
- [ ] KPLI
- [ ] KDPM
- [ ] Ijazah Sarjana Muda Pendidikan

A06 PENGALAMAN MENGAJAR…..... TAHUN.

A07 JENIS PREMIS

- [ ] Bangunan SK
- [ ] Sek Ren Agama Negeri
- [ ] Masjid/Surau
- [ ] Sek Ren Agama Rakyat
- [ ] Bangunan persendirian

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

Sila tandakan (√) pada penyataan yang paling tepat tentang kaedah pengajaran guru kelas al quran fardu ain berpandukan skala seperti berikut :

1	2	3	4	5
Sangat Tidak Setuju	Tidak Setuju	Tidak Pasti	Setuju	Sangat Setuju

BIL	***Al-Tikrar* atau Pengulangan**	**STS**	**TS**	**TP**	**S**	**SS**
B1	Saya mengemukakan soalan berkaitan tajuk pelajaran secara berulang kali					
B2	Saya melakukan pembacaan isi pelajaran secara berulang kali					
B3	Saya mengulang topik yang lepas sebelum memulakan pengajaran yang baru					
B4	Saya membuat pengulangan isi pelajaran pada awal pengajaran					
B5	Saya mengulang topik yang lepas sebanyak 3 kali berturut-turut berkaitan perkara penting					
B6	Saya membuat pengulangan isi pelajaran di akhir sesi pengajaran					
B7	Saya meminta pelajar mengulangi bacaan sehingga fasih dan berpuas hati					
B8	Saya membuat pengulangan sesuatu perkara dalam peringkat yang sama					
B9	Saya mengulang semula pelajaran sehingga pelajar dapat memahaminya					
B10	Saya meminta pelajar membuat pengulangan jawapan di papan putih					
B11	Saya memberi tugasan yang bersesuaian secara berulangan dengan kemampuan murid					
B12	Saya memulakan pengajaran dengan pengetahuan sedia ada					
B13	Saya menggunakan kaedah soal jawab berulang kali dalam pengajaran					
B14	Saya mengulang soalan berkaitan topik dalam bentuk kuiz					
B15	Saya menggunakan kaedah tikrar dalam pengajaran					

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

BIL	*Al-Tajribah* atau Percubaan	STS	TS	TP	S	SS
B16	Pelajar cuba menjawab soalan berkaitan isi pelajaran yang akan diajar					
B17	Saya kerap cuba melakukan aktiviti berkaitan dengan konstruktif					
B18	Saya cuba menggunakan teknik memonik semasa sesi pengajaran					
B19	Saya cuba meminta pelajar mengembangkan isi pengajaran dengan situasi yang sebenar					
B20	Saya berani mencuba kaedah atau teknik baru dalam sesi pengajaran					
B21	Saya cuba mengadakan pengajaran di luar bilik darjah bersesuaian dengan topik pengajaran					
B22	Saya cuba mengadakan aktiviti projek di luar kelas					
B23	Saya cuba meminta pelajar pandai melakukan tunjuk cara bagi melancarkan proses pembelajaran					
B24	Saya cuba memastikan proses tasmik Al-quran dilakukan kepada setiap pelajar					
B25	Saya cuba memasukkan teknik sumbang saran dalam pengajaran					
B26	Saya cuba memasukkan teknik halaqah dalam pengajaran					
B27	Saya cuba memasukkan teknik syarahan dalam pengajaran					
B28	Saya cuba menggunakan teknik inkuiri penemuan dalam pengajaran					
B29	Saya cuba menggunakan kaedah dan teknik yang bersesuaian dengan prestasi pelajar					
B30	Saya memberikan soalan berkaitan topik untuk pelajar cuba menjawab					
BIL	**Peniruan *(Muhakah* atau *Taklid)***	**STS**	**TS**	**TP**	**S**	**SS**
B31	Saya merujuk kepada soalan peperiksaan yang lepas					
B32	Saya meniru soalan lepas yang berkaitan dengan tajuk pembelajaran					
B33	Saya mengambil contoh yang berkaitan apabila memasuki tajuk baru					
B34	Saya sentiasa mengkaji cara atau kaedah pengajaran dalam media elektronik					

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

B35	Saya merujuk buku-buku pelajaran selain daripada buku teks					
B36	Saya mengaitkan pelajaran dengan pengalaman pelajar					
B37	Saya mengaitkan isi kandungan buku teks sesuai dengan kebolehan pelajar					
B38	Saya melibatkan pelajar dalam aktiviti pembelajaran berkait dengan topik pelajaran					
B39	Saya merujuk surat khabar/majalah					
B40	Saya memastikan diri sendiri contoh terbaik, supaya pelajar dapat meniru tingkah laku					
B41	Saya menggunakan kaedah simulasi dalam pengajaran					
B42	Saya menunjukkan cara melakukan sesuatu perkara, lalu pelajar meniru langkah tersebut					
B43	Saya memberikan motivasi belajar untuk pelajar meniru langkah tersebut					
B44	Saya melatih pelajar untuk mengadakan kerjasama dalam situasi kelompok					
B45	Saya melatih pelajar untuk mengembangkan sikap toleransi					
BIL	**Pengajaran secara berperingkat dan beransur-ansur *(Tadrij)***	**STS**	**TS**	**TP**	**S**	**SS**
B46	Saya membentuk kumpulan kecil bagi pelajar melatih memberikan pendapat mereka					
B47	Saya melakukan perbandingan antara 2 video yang berkaitan dalam sesi pengajaran					
B48	Saya kerap menggunakan teknik pengajaran yang sedia ada semasa menyampaikan isi pelajaran					
B49	Saya membuat aktiviti kolaborasi untuk kelas kekal aktif					
B50	Saya membentuk kolaborasi untuk memudahkan sesi pengajaran					
B51	Saya mengadakan langkah supaya pelajar memahami pelajaran					
B52	Saya tidak berpindah tajuk lain selagi pelajar tidak menguasai ilmu yang diajarkannya					
B53	Saya menyediakan bahan pelajaran secara langsung dan menunjukkan prosesnya					
B54	Saya menunjukkan contoh isi pelajaran di hadapan pelajar dan mengikutinya dengan bimbingan saya					
B55	Saya menggunakan kaedah tunjuk cara dalam pengajaran					
B56	Saya membantu pelajar yang lemah menyelesaikan kerja mereka					
B57	Saya membimbing pelajar cara memilih isi utama (main points) semasa membaca buku					
B58	Saya meneruskan pengajaran apabila pelajar menguasai pembelajaran baru					

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

B59	Saya membina kumpulan kecil untuk menaikkan perhatian					
B60	Saya melatih pelajar membaca huruf jawi sebelum memulakan pengajaran					
BIL	**Pandang dengar *(Talqin)***	**STS**	**TS**	**TP**	**S**	**SS**
B61	Saya memperbanyakkan contoh dalam pengajaran					
B62	Saya menimbulkan soalan untuk menggalakkan pelajar berfikir					
B63	Saya kerap melakukan pengajaran dua hala antara guru dan pelajar					
B64	Saya menggunakan medium teknologi untuk tajuk pengajaran yang kerap dilakukan					
B65	Saya menggunakan video atau visual berkaitan tajuk semasa sesi pengajaran					
B66	Saya mempelbagaikan cara mengajar sesuai dengan isi kandungan dan keadaan pelajar					
B67	Saya meminta pelajar menjelaskan isi pelajaran yang diajar					
B68	Saya menjawab setiap persoalan pelajar dengan jelas					
B69	Saya menggunakan teknik tadarus dalam pdp					
B70	Saya menggunakan kaedah tasmi' dalam pdp					
B71	Saya memasukkan teknik bercerita dalam pdp					
B72	Saya menggunakan kaedah talaqqi dan musyafahah dalam pdp					
B73	Saya menggunakan kaedah ceramah dalam pdp					
B74	Saya memasukkan teknik bengkel dalam pdp					
B75	Saya menggalakkan pelajar memberi pandangan					

BAHAGIAN C : PENGURUSAN PENGAJARAN GURU KELAS AL QURAN FARDU AIN

BIL	**Persediaan rancangan kerja**	**STS**	**TS**	**TP**	**S**	**SS**
C1	Saya merancang membuat RPH sebelum masuk ke kelas					
C2	Saya merancang pengajaran yang disampaikan					
C3	Saya menyediakan BBM yang digunakan di dalam kelas					
C4	Saya mengambil berat penampilan diri					
C5	Saya berpakaian kemas sebelum mengajar					
C6	Saya mendalami ilmu berkaitan topik					
C7	Saya merancang RPH yang berkaitan dengan topik pelajaran					
C8	Saya merancang BBM yang menarik					
C9	Saya merancang aktiviti yang menarik					
C10	Saya sentiasa bersedia dengan topik baru					
BIL	**Penentuan objektif/ hasil pelajaran**	**STS**	**TS**	**TP**	**S**	**SS**

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

C11	Saya memperbaiki kelemahan untuk hasil pelajaran yang berkesan					
C12	Saya meminta pelajar mempraktikkan topik pelajaran yang dipelajari di luar kelas					
C13	Saya sentiasa memperbaiki setiap kelemahan semasa penyampaian pengajaran					
C14	Saya menjalankan ativiti pdp dalam keadaan terkawal					
C15	Saya menguasai topik pengajaran sepenuhnya					
C16	Saya menguasai kaedah dan teknik alaf 21 sepenuhnya					
C17	Saya menjalankan aktiviti selari dengan objektif yang dirancang					
C18	Saya kerap menggunakan kaedah dan teknik pengajaran					
C19	Saya sentiasa memperbaiki kaedah dan teknik penyampaian					
C20	Saya menggunakan keseluruhan persekitaran kelas dengan baik					
BIL	**Sumber pengajaran dan pembelajaran**	**STS**	**TS**	**TP**	**S**	**SS**
C21	Saya memasukkan media elektronik sebagai sumber pengajaran					
C22	Saya menggunakan BBM (kertas majung, manila kad, kaset, video) dalam sesi pdp					
C23	Saya menggunakan set induksi yang menarik minat murid dalam pembelajaran.					
C24	Saya menggunakan media massa, bahan internet yang terkini dalam menerangkan topik yang ingin dipelajari.					
C25	Saya menggunakan BBM Papan hitam/ putih dalam sesi pdp					
C26	Saya menggunakan BBM Buku teks dalam sesi pdp					
C27	Saya menggunakan BBM Lembaran kerja dalam sesi pdp					
C28	Saya menggunakan BBM Carta/Peta/Poster dalam sesi pdp					
C29	Saya menggunakan BBM Youtube dalam sesi pdp					
C30	Saya menggunakan BBM Power Point (komputer) dalam sesi pdp					
BIL	**RANCANGAN DAN PELAKSANAAN PELAJARAN**	**STS**	**TS**	**TP**	**S**	**SS**
C31	Saya memastikan pdp berjalan dengan lancar					
C32	Saya menggunakan intonasi suara bersesuaian dalam setiap keadaan					
C33	Saya memulakan pdp, mengaitkan pengetahuan sedia ada					
C34	Saya mengajar menggunakan pelbagai teknik pengajaran (soal jawab, tunjuk cara, lakonan)					

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi

C35	Saya memberi galakan agar murid memberi pendapat semasa sesi pembelajaran					
C36	Saya memberi galakan kepada pelajar sepanjang sesi pengajaran					
C37	Saya memasukkan kepelbagaian teknik dalam pengajaran					
C38	Saya mengaitkan pengetahuan sedia ada dalam pengajaran baharu					
C39	Saya memulakan pengajaran berdasarkan teknik pembelajaran					
C40	Saya memasukkan kepelbagaian emosi semasa pengajaran					
BIL	**KAEDAH PENILAIAN PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN**	**STS**	**TS**	**TP**	**S**	**SS**
C41	Di akhir pdp, saya memberikan soalan berkaitan topik, menilai tahap kefahaman pelajar					
C42	Saya membaiki kaedah dan teknik penyampaian apabila objektif dan hasil pelajaran tidak tercapai					
C43	Di akhir pdp, saya bertanya dan memberi soalan pengukuhan berkaitan subjek yang dipelajari					
C44	Saya menggunakan kaedah bermain untuk memantapkan kefahaman pelajar					
C45	Saya bertanyakan soalan kepada pelajar selepas sesi pembelajaran untuk menguji kefahaman pelajar					
C46	Saya membuat ujian bulanan dan tahunan untuk menguji tahap kefahaman pelajar, setiap pelajaran yang telah dipelajari.					
C47	Saya memberikan latihan di akhir pembelajaran					
C48	Saya melakukan kuiz spontan untuk menguji tahap kefahaman pelajar					
C49	Saya menyediakan latih tubi untuk menguji tahap kefahaman pelajar					
C50	Saya menyediakan nota ingatan berkaitan topik pengajaran untuk menguji tahap kefahaman pelajar					

05-4506832 pustaka.upsi.edu.my Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah PustakaTBainun ptbupsi